EMBAJADA DE ESPAÑA EN VIETNAM

cooperación española

ĐẠI SỨ QUÁN TÂY BAN NHA TẠI VIỆT NAM GIỚI THIỆU

LA EMBAJADA DE ESPAÑA EN VIETNAM PRESENTA

THẾ GIỚI CẦN NỮ SIÊU ANH HÙNG

EL MUNDO NECESITA SUPERHEROÍNAS

TRIỂN LÃM TRUYỆN TRANH CỦA CÁC NỮ TÁC GIẢ VIỆT NAM VÀ TÂY BAN NHA
EXPOSICIÓN DE CÓMICS DE AUTORAS DE ESPAÑA Y VIETNAM

THẾ GIỚI CẦN NỮ SIÊU ANH HÙNG

EL MUNDO NECESITA SUPERHEROÍNAS

EMBAJADORA DE ESPAÑA EN VIETNAM

Una mañana en el Madrid allá por la década de 1920 cuatro personas caminaron por la Puerta del Sol sin sombrero. Una de sus protagonistas recordaba ya muy mayor: "nos apedrearon llamándonos de todo". Eran dos hombres y dos mujeres, los cuatro artistas, que, con este gesto, querían teatralizar la necesidad de permitir que las ideas respiraran. Hoy las mujeres vestimos, en la mayor parte el mundo, como nos place, pero en aquella época ese un fue gesto transgresor, muy especialmente para ellas.

Aquellos cuatro artistas era: Salvador Dalí, Federico García Lorca, Maruja Mallo y Margarita Manso. ¿Les suenan los dos primeros nombres? ¿Y los segundos? Los dos varones son referentes internacionales de las artes españolas. Maruja y Margarita también. Son dos pintoras de gran talento, cuyo gesto de valentía creativa dio nombre a las mujeres de la Generación del 27: "Las Sinsombrero".

Entre Las Sinsombrero había poetas, periodistas, escultoras, filósofas, intelectuales españolas feministas… Y también pintoras, ilustradoras y artistas gráficas. Como las que hoy aquí recogemos en esta muestra bajo el título "El mundo necesita superheroínas" que pretende dar visibilidad a la obra de las autoras vietnamitas y españolas de cómic, para que sus ideas respiren, para que, a través de esta muestra, sus nombres se escuchen en voz alta hoy y para que se recuerden a lo largo de una historia universal que ha estado demasiado tiempo escrita y, por tanto, recordada mayoritariamente en masculino. Porque hay muchos pequeños y grandes gestos realizados por mujeres cada día que son verdaderamente heroicos como fue una vez quitarse el sombrero.

Esta muestra desea también crear un espacio de encuentro entre el arte español y vietnamita moderno, para demostrar que en materia de igualdad de género no hay excusa cultural que valga, pues todas las culturas vivas, ricas y dinámicas, como la española y la vietnamita, evolucionan.

Finalmente, con esta muestra el equipo de la Embajada de España en Hanoi, queremos quitarnos el sombrero en señal de respeto a la valentía de las mujeres de todos los países que, a lo largo de la Historia, nos han precedido, quitándose el suyo para que mujeres y hombres, hoy, podamos caminar, por la Puerta del Sol o por Hoan Kiem sin sombrero.

Pilar Méndez Jiménez
Embajadora de España en Vietnam

ĐẠI SỨ TÂY BAN NHA TẠI VIỆT NAM

Vào một buổi sáng tại Madrid những năm 1920, có bốn người đi qua Puerta del Sol (Cửa ngõ Mặt trời) mà không đội mũ. Một trong những nhân vật chính nhớ lại khi đã lớn tuổi: "chúng tôi bị ném đá và bị gọi bằng đủ thứ tên". Họ là hai người đàn ông và hai người phụ nữ, những người nghệ sĩ thông qua những hành động của họ, đang kịch hóa nhu cầu để cho những ý tưởng được "thở". Ngày nay, phụ nữ trên hầu khắp thế giới đều mặc theo sở thích, nhưng vào thời điểm đó, cử chỉ này là một điều vượt quá giới hạn, đặc biệt là đối với phụ nữ.

Bốn nghệ sĩ đó chính là Salvador Dalí, Federico García Lorca, Maruja Mallo y Margarita Manso. Bạn thấy hai cái tên đầu nghe quen chứ? Còn hai người sau thì sao? Cả hai nam nghệ sĩ trên đều là những đại diện mang tầm quốc tế của nghệ thuật Tây Ban Nha. Maruja và Margarita cũng vậy. Họ là hai nữ họa sĩ vô cùng tài năng, và chính hành động dũng cảm nhưng sáng tạo ấy của họ đã mang đến cho những người phụ nữ thuộc Thế hệ 27 cái tên: "Las Sinsombrero" (Những người phụ nữ Không mũ".

Trong số Las Sinsombrero có những nữ nhà thơ, nhà báo, nhà điêu khắc, triết gia, nhà nữ quyền trí thức Tây Ban Nha... Và cả những nữ họa sĩ, họa sĩ minh họa và nghệ sĩ đồ họa. Cũng giống như những người cùng góp mặt hôm nay trong triển lãm "Thế giới cần nữ siêu anh hùng", một sự kiện nhằm đưa ra giới thiệu các tác phẩm của các nữ tác giả truyện tranh Việt Nam và Tây Ban Nha, để những ý tưởng của họ được thở, để tên tuổi của họ được biết đến nhiều hơn, và ghi dấu ấn lâu dài trong một lịch sử chung đã được viết quá lâu và phần lớn được nhớ đến bởi những đại diện nam giới. Cũng như việc cởi bỏ chiếc mũ ngày đó, vẫn có nhiều những hành động thực sự quả cảm, dù lớn hay nhỏ, mà những người phụ nữ vẫn làm và thể hiện hàng ngày.

Triển lãm cũng nhằm mục đích tạo ra không gian gặp gỡ giữa nghệ thuật hiện đại Việt Nam – Tây Ban Nha, và qua đó chỉ ra rằng trong lĩnh vực bình đẳng giới không có lý do văn hóa nào đáng kể, vì tất cả các nền văn hóa sống động, phong phú và năng động như Việt Nam Và Tây Ban Nha đều liên tục phát triển.

Cuối cùng, thông qua triển lãm này, toàn thể đội ngũ Đại sứ quán Tây Ban Nha tại Hà Nội cũng muốn ngả mũ như một hành động tôn trọng dành cho sự dũng cảm của những người phụ nữ trên khắp các quốc gia, vì trong suốt chiều dài Lịch sử, họ đã đi trước chúng ta và bỏ xuống chiếc mũ của mình để những người phụ nữ và nam giới hôm nay có thể tự do đi lại tại Puerta del Sol hay Hồ Hoàn Kiếm mà không cần những chiếc mũ mang nặng định kiến đó.

Pilar Méndez Jiménez
Đại sứ Tây Ban Nha tại Việt Nam

SPACE

AACE

ASOCIACIÓN DE AUTORES DE CÓMIC DE ESPAÑA

ACE

ACIÓN DE

AACE

Esta exposición coincidirá en el tiempo con el 20 aniversario de la creación de la Asociación de Autores de Cómic de España (AACE), la primera en intentar aunar a las/os profesionales que giran en torno a la llamada historieta, tebeo o cómic: guionistas, dibujantes, ilustradoras/es, entintadoras/es, coloristas y rotulistas.

Se creó en 2002, en un momento crítico de cambio de modelo editorial en España, donde las autoras y autores comenzaban a luchar por sus derechos de forma colectiva y crítica.

El mundo del cómic en España pasaba por una importante crisis ya desde finales de los 90, el modelo de revistas y semanarios para quioscos estaba a punto de desaparecer y apenas quedaban espacios donde formarse profesionales ni donde tener una seguridad laboral.

Además se había pasado de un cómic de masas para público infantil -el modelo de los años 60 y 70- a otro modelo muy diferente solo para público adulto. Esto llevó al medio a un ghetto endogámico muy cerrado tanto en temáticas como en público lector.

Este panorama de club cerrado era especialmente marcado para las mujeres, tanto autoras como lectoras. Apenas se podían contar con una mano la firma de mujeres dibujantes o guionistas en estas revistas underground y y se daba por hecho que los cómic no eran para chicas.

Por suerte la situación cambió con la entrada del manga desde Japón que trajo otras temáticas y creó toda una nueva generación de lectoras y continuó después con el auge de la llamada novela gráfica.

Es en estos primeros años del siglo XXI cuando las editoriales apuestan por publicar obras largas más cotidianas y alejadas de las temáticas clásicas del cómic de género -superhéores, ciencia ficción o aventuras-. Se denomina a este fenómeno novela gráfica y vuelve a traer al cómic al público general, a situar a los cómic en las mismas estanterías que el resto de libros y a acercarse a nuevos lectores -y muchas nuevas lectoras que se ven por primera vez reflejadas en este medio-, se llega a decir incluso que estamos en una edad de oro del cómic español.

Sin duda en estos 20 años mucho han cambiado las cosas: se ha incluido al cómic en los Premios Nacionales del Ministerio de Cultura, empieza a estar presente en estudios académicos y de investigación, se publican más obras que nunca y hay toda una oleada de autoras que escriben y dibujan desde unas perspectivas nuevas, con su propia voz.

Como asociación, hemos sido testigos de todos estos cambios, hemos intentado aportar en estas luchas, a veces solos, otras intentando crear lazos con los nuevos colectivos que iban surgiendo y supliendo las nuevas necesidades del sector, pero siempre con la misma idea de que uniéndonos somos más fuertes.

Aún así quedan muchos retos por afrontar: se va haciendo necesario reenganchar a las nuevas generaciones, adaptarse a los nuevos formatos digitales, siguen faltando mujeres en puestos de relevancia en las editoriales y sobre todo queda luchar contra la precariedad que sufren quienes se dedican a la cultura, por eso seguimos necesitando superheroínas, porque nos hace más fuertes.

Asociación de Autores de Cómic de España (AACE)
www.autoresdecomic.com

HIỆP HỘI TÁC GIẢ TRUYỆN TRANH TÂY BAN NHA

Triển lãm "Thế giới cần nữ siêu anh hùng" trùng với kỉ niệm 20 năm thành lập Hiệp hội Tác giả Truyện tranh Tây Ban Nha (AACE), tổ chức đầu tiên tập hợp các chuyên gia trong lĩnh vực truyện tranh: các biên kịch, họa sĩ, hoạ sĩ minh họa, họa sĩ vẽ mực, họa sĩ tô màu, người thiết kế chữ.

Hiệp hội được thành lập vào năm 2002, một mốc quan trọng trong thời kì thay đổi mô hình xuất bản ở Tây Ban Nha, nơi mà các tác giả bắt đầu đấu tranh cho quyền lợi của mình theo tập thể và theo lối phê bình.

Thế giới truyện tranh ở Tây Ban Nha đã trải qua một cuộc khủng hoảng quan trọng kể từ cuối những năm 90, mô hình tạp chí và tuần san cho các sạp báo sắp biến mất và hầu như không còn chỗ để trau dồi nghề nghiệp hay đảm bảo việc làm.

Ngoài ra, giới truyện tranh đã trải qua từ truyện tranh đại chúng cho trẻ em (mô hình của những năm 60 và 70), sang một mô hình rất khác chỉ dành cho người lớn. Điều này đã khiến một nửa số lượng tác phẩm bị bó buộc trong một khu vực hạn chế cả về chủ đề lẫn độc giả.

Bức tranh toàn cảnh của câu lạc bộ khép kín này càng đặc biệt rõ ràng đối với phụ nữ, đối với các nữ tác giả cũng như độc giả. Số lượng nữ biên kịch hay họa sĩ có tác phẩm trên các tạp chí underground có thể đếm trên đầu ngón tay, và người ta đương nhiên coi rằng truyện tranh không phải dành cho phái nữ.

May mắn là tình hình đã thay đổi cùng sự du nhập của manga (truyện tranh Nhật Bản) với những chủ đề khác, tạo ra một thế hệ mới của các nữ độc giả và sau đó tiếp tục với sự bùng nổ của tiểu thuyết đồ họa.

Trong những năm đầu của thế kỷ 21, các nhà xuất bản lựa chọn giới thiệu các tác phẩm dài hơn, đời thường hơn và tránh xa các chủ đề cổ điển của

truyện tranh về giới, như siêu anh hùng, khoa học viễn tưởng hoặc phiêu lưu. Hiện tượng này được gọi là tiểu thuyết đồ họa và nó đưa truyện tranh trở lại với công chúng, đưa truyện tranh trở lại kệ cùng với những cuốn sách khác và tiếp cận độc giả mới (rất nhiều các nữ độc giả mới lần lần đầu tiên được nhắc đến trong thể loại này). Thậm chí người ta còn nói rằng chúng ta đang ở trong thời kỳ hoàng kim của truyện tranh Tây Ban Nha.

Không còn nghi ngờ gì, trong vòng 20 năm, rất nhiều điều đã thay đổi. Truyện tranh đã được đưa vào chương trình Giải thưởng Quốc gia của Bộ Văn hóa cũng như có mặt trong các nghiên cứu học thuật. Và theo các nghiên cứu, hiện đang có nhiều tác phẩm được xuất bản hơn bao giờ hết và có một làn sóng các nữ tác giả sáng tác và vẽ từ những góc nhìn mới, với tiếng nói của riêng mình.

Với tư cách là hiệp hội tác giả, chúng tôi là nhân chứng của tất cả những thay đổi này. Chúng tôi luôn cố gắng đóng góp cho những cuộc đấu tranh đó, đôi khi đơn lẻ, đôi khi để tạo sự kết nối với các hội nhóm đang nổi và cung cấp những nhu cầu mới cho ngành này. Nhưng trong mọi trường hợp, tinh thần của chúng tôi luôn luôn là: cùng đoàn kết chúng ta sẽ trở nên mạnh mẽ hơn.

Mặc dù vậy, còn rất nhiều thách thức mà chúng ta cần phải đối mặt: cần phải tiếp tục thu hút các thế hệ mới, thích ứng với những nền tảng số mới, phụ nữ vẫn chiếm số ít các vị trí quan trọng trong các nhà xuất bản, và trên hết là cuộc đấu tranh chống lại sự bấp bênh mà những người cống hiến cho văn hóa này phải gánh chịu. Vì vậy, chúng ta vẫn cần tới các nữ siêu anh hùng, và điều đó sẽ khiến chúng ta mạnh mẽ hơn.

Hiệp hội Tác giả Truyện tranh Tây Ban Nha (AACE)
www.autoresdecomic.com

Herstó-ricas Pioneras

Herstóricas Pioneras es un proyecto realizado por la **Asociación Herstóricas. Mujeres, historia y género** y el colectivo **Autoras de Cómic** para reivindicar a las mujeres que han sido pioneras en el Estado español en diferentes actividades de la vida pública.

Contiene 30 cartas duplicadas de **30 herstóricas pioneras** diseñadas por **30 ilustradoras**. La baraja, de 60 cartas en total, está diseñada para poder disfrutar jugando en diversas variantes: juego de memoria, juego de reflejos, juego de adivinar, entre otras.

La producción del juego fue financiada a través de una campaña de micromecenazgo en Verkami durante la primavera de 2018.

La Historia que aparece en los libros de texto y que se estudia en los colegios, institutos y universidades ha tenido a los hombres como referencia. Esto nos ha llevado a desconocer en gran medida qué pasaba mientras con la otra mitad de la población. A día de hoy, y siendo conscientes del increíble esfuerzo que se está haciendo a nivel académico y desde las asociaciones feministas para avanzar en el conocimiento de la historia de las mujeres, nos cuesta mucho nombrar a varias que hayan sido pioneras en sus campos.

Desde la Asociación Herstóricas y el colectivo Autoras de Cómic nos hemos propuesto llenar algunos vacíos en la historiografía hegemónica y facilitar a niñas y niños el acceso a referentes femeninos positivos. Con este juego podremos empezar a conocer desde la infancia y de forma lúdica y divertida a algunas de las mujeres que fueron abriendo el camino en muchos de los ámbitos que hasta la fecha habían sido vetados para éstas por el simple hecho de ser mujeres.

Recuperar genealogía es algo que compartimos ambos colectivos y fue lo que dio pie a establecer una colaboración doble: Herstóricas realizaría un taller sobre las pioneras de la ilustración en el estado español y un grupo de integrantes de Autoras de Cómic ilustraría las cartas del juego Herstóricas Pioneras.

El término "Herstóricas" es la forma que usamos para nombrar a todas las mujeres que nos han precedido en la historia. Esta palabra viene del neologismo inglés "Herstory" el cual define la historia escrita desde una perspectiva feminista, destacando los roles de las mujeres y sus puntos de vista. La palabra "Herstory" nos habla de su historia, la de ella, y nos convierte a esas mujeres históricas en mujeres "herstóricas".

En las partidas hemos notado que cuando la gente juega y al levantar una carta lee en voz alta al resto la descripción, surgen preguntas y se abre el debate sobre su profesión, el contexto histórico, las discriminaciones sufridas y su eco en nuestra sociedad actual. Ese era uno de los objetivos, promover el diálogo y la reflexión crítica en torno a la historia de las mujeres a nivel local.

Para las mujeres y las niñas, no conocer su propia genealogía, no conocer la historia de quienes hicieron posible que hoy estemos cómo estamos es privarlas también de un futuro mejor. Una historia plural es el pilar para una sociedad sana.

La historia de las mujeres no se valora más porque nos han hecho que la menospreciemos y que la veamos como una historia parcial, pero es todo lo contrario, es la historia colectiva, de todas y de todos.

Correo herstoricas@gmail.com
Web herstoricas.com
Facebook facebook.com/herstoricas
Twitter twitter.com/herstoricas
Instagram instagram.com/herstoricas

Herstóricas Pioneras là một dự án do **Hiệp hội Herstóricas: Phụ nữ, Lịch sử và Giới** cùng với Hội các **Nữ tác giả Truyện tranh** thực hiện như một sự công nhận dành cho những người phụ nữ đã đi tiên phong trong nhiều hoạt động đời sống tại Tây Ban Nha.

Bộ thẻ học bao gồm 30 thẻ bài trùng về **30 nhân vật phụ nữ tiên phong** trong lịch sử do **30 họa sĩ minh họa** thiết kế. Bộ bài, với tổng cộng 60 thẻ bài, được thiết kế để có thể chơi theo nhiều thể loại: trò chơi trí nhớ, trò chơi phản xạ, trò chơi phán đoán, trong số nhiều loại hình khác.

Dự án này được tài trợ thông qua một chiến dịch gây quỹ cộng đồng trên trang Verkami vào mùa xuân năm 2018.

Lịch sử trong sách giáo khoa mà chúng ta học ở các trường phổ thông, học viện và trường đại học đều nhắc đến nam giới như những ví dụ điển hình. Điều này khiến chúng ta bỏ qua phần lớn những gì xảy ra với nửa còn lại của thế giới. Ngày nay, nhận thức được những nỗ lực đáng kinh ngạc đang được thực hiện ở cấp độ học thuật và từ những hiệp hội nữ quyền để nâng cao nhận thức về lịch sử phụ nữ, chúng tôi khó có thể kể tên được những người phụ nữ đã tiên phong trong lĩnh vực của họ.

Từ Hiệp hội Herstóricas và tập thể Nữ tác giả Truyện tranh, chúng tôi đã đề xuất lấp đầy các khoảng trống trong các nghiên cứu lịch sử mang tính bá quyền và tạo điều kiện cho trẻ em tiếp cận với những tấm gương phụ nữ tích cực. Với bộ tranh này, chúng ta có thể bắt đầu học từ thời thơ ấu theo cách vui nhộn và thú vị về những người phụ nữ đã mở đường trong nhiều lĩnh vực mà khi đó họ vẫn bị cấm đoán chỉ vì lý do giới tính.

Khôi phục lại lịch sử về các bậc tiền bối là mục đích mà cả hai nhóm cùng chia sẻ và điều này dẫn đến việc hợp tác: Herstóricas sẽ tổ chức hội thảo về những người tiên phong trong lĩnh vực minh họa tại Tây Ban Nha và một nhóm thành viên của Nữ tác giả Truyện tranh sẽ minh họa các tấm thẻ học Herstóricas Pioneras.

Khái niệm "Herstóricas" là cách mà chúng tôi sử dụng để xướng tên những phụ nữ đi trước trong lịch sử. Từ này xuất phát từ một từ mới trong tiếng Anh "Herstory", định nghĩa những ghi chép lịch sử từ góc nhìn nữ giới, nhấn mạnh vai trò của phụ nữ và quan điểm của họ. Từ "Herstory" cho chúng ta biết về câu chuyện của phụ nữ, và biến chúng ta thành những nhân vật lịch sử của Phụ nữ "herstóricas".

Trong những lần chơi, chúng tôi nhận ra rằng khi mọi người chơi và cầm bài lên, họ sẽ đọc to phần mô tả, hỏi thêm và mở ra cuộc tranh luận về nghề nghiệp của các nhân vật, bối cảnh lịch sử, những phân biệt đối xử mà họ phải gánh chịu và tiếng vang mà họ tạo ra trong xã hội hiện tại của chúng ta. Đây là một trong những mục tiêu, nhằm thúc đẩy cuộc đối thoại và suy nghĩ phản biện về lịch sử của phụ nữ Tây Ban Nha.

Đối với phụ nữ và trẻ em gái, việc thiếu kiến thức về lịch sử của những người đi trước, những người đã kiến tạo nên hiện tại mà chúng ta có ngày hôm nay, cũng là tước đi tương lai tốt đẹp hơn dành cho họ. Lịch sử xét từ nhiều góc độ là trụ cột của một xã hội khỏe mạnh.

Lịch sử của phụ nữ chưa được đánh giá cao vì chúng ta chưa đủ coi trọng và xem nó như một lịch sử không hoàn chỉnh, nhưng thực tế thì hoàn toàn ngược lại, đó là lịch sử chung của tất cả mọi người.

Email herstoricas@gmail.com
Web herstoricas.com
Facebook facebook.com/herstoricas
Twitter twitter.com/herstoricas
Instagram instagram.com/herstoricas

Herstóricas

Africa

colmi

Triển lãm **"Thế giới cần nữ siêu anh hùng"** do Đại sứ quán Tây Ban Nha tại Việt Nam tổ chức như những lát cắt kể lại hành trình của các nữ họa sĩ truyện tranh khát khao mang đến cho độc giả những tác phẩm giải trí và ý nghĩa, làm giàu thêm những cung bậc cảm xúc cho khu vườn tâm hồn của những thế hệ yêu truyện tranh Việt Nam trong giai đoạn 2010 – 2021.

Nhìn lại về 30 năm hình thành và phát triển của lĩnh vực truyện tranh tại Việt Nam có nhiều thăng trầm và cũng lắm chông gai bởi thiếu sự ghi nhận và đánh giá đúng mực trong lòng xã hội Việt Nam, ta có thể tóm tắt thành 3 giai đoạn:

Giai đoạn 1990 – 1999: Sự du nhập và bùng nổ các tác phẩm truyện tranh nước ngoài như Nhật Bản (manga), Phương Tây (comic), Trung Quốc (manhua) tại Việt Nam từ sau thành công của Doraemon (1992) của tác giả Fujiko F. Fujio khiến độc giả trẻ tại Việt Nam: từ nhi đồng cho tới thanh thiếu niên đều chìm đắm trong thế giới manga. Những bộ truyện tranh được thừa nhận và xuất bản có tính nghệ thuật còn sơ sài, nội dung thiên về răn dạy đạo đức, điển hình là tác phẩm *Cô Tiên Xanh 1991* của tác giả Kim Khánh và Hùng Lân, *Dũng Sĩ Hesman* của tác giả Hùng Lân. Giai đoạn này, ta thấy đa phần các họa sĩ truyện tranh nổi tiếng là nam giới, nên nội dung và nghệ thuật của các tác phẩm có phần nam tính, máy móc, thiếu sự mềm mại so với các tác phẩm sau này.

Giai đoạn 2000 – 2009: Một thập kỷ với nhiều bước ngoặt, sau sự bùng nổ ở thập kỷ trước thì đến đây, sự phân hóa cho từng nhóm độc giả riêng biệt, đi vào từng ngách câu chuyện, lĩnh vực đã được khai thác sâu hơn, độc giả có nhiều sự lựa chọn và trở nên khắt khe hơn. Và bắt đầu có sự xuất hiện có phần đàn áp về số lượng của các nữ họa sĩ truyện tranh trên thế giới. Năm 2004, Việt Nam tham gia công ước Berne đánh dấu một bước phát triển mới của truyện tranh. Kể từ đây, ngành xuất bản truyện tranh tại Việt Nam đã bước sang trang mới, đánh dấu với cái tên *Thần Đồng Đất Việt 2002* đình đám của công ty Phan Thị và họa sĩ Phong Linh. Giai đoạn này cũng là giai đoạn nuôi dưỡng những cô nàng, cậu bé say mê đắm chìm trong truyện tranh ước mơ trở thành họa sĩ truyện tranh.

Giai đoạn 2010 – nay: Sự bùng nổ của internet kéo theo trào lưu đọc truyện tranh online, độc giả càng có nhiều sự lựa chọn hơn, các nhà xuất bản truyện tranh và càng phải nâng cấp mình để đáp ứng được sự khắt khe hơn từ thị trường. Sự xuất hiện và thành công của tác phẩm *Long Thần Tướng* của Phong Dương Comics với hình thức gây quỹ cộng đồng đã cổ vũ cho những tác giả truyện tranh phát triển cởi mở hơn cho các tác giả trẻ, đặc biệt là các tác giả nữ mà chúng ta sẽ gặp trong triễn lãm lần này.

Comicola (viết tắt của Comic Online Alliance) là một trong những đơn vị hàng đầu hoạt động trong lĩnh vực phát hành kinh doanh sách, truyện tranh và các sản phẩm văn hóa tại Việt Nam. Sản phẩm chủ yếu Comicola sản xuất và phát hành là các sản phẩm văn hóa thuần Việt, hỗ trợ và giúp đỡ các tác giả Việt Nam phát hành tác phẩm thông qua hình thức crowdfunding – gây quỹ gọi vốn cộng đồng. Comicola được được thành lập từ tháng 1/2015, trụ sở chính tại Hà Nội, đã phát hành hơn 20 tác phẩm truyện tranh từ năm 2014 đến nay, trong đó có những tác phẩm được cộng đồng quốc tế đánh giá cao. Đội ngũ họa sĩ truyện tranh tại Comicola đa phần là những họa sĩ trẻ, có hoài bão và sự kiên trì với nghề.

Theo số liệu thống kê từ Comicola năm 2021: tại Việt Nam, số lượng họa sĩ nữ chiếm đến khoảng 75% trong tổng số các họa sĩ truyện tranh thành danh, tức cứ trung bình 4 họa sĩ truyện tranh được nhiều người biết, có đến 3 họa sĩ là nữ. Có thể vì đặc thù họa sĩ là một nghề giàu cảm xúc, dùng nhiều nội tâm và sự quan sát tinh tế để hóa thân vào từng nhân vật, từng vai trò, từ đó kiên trì với từng nét vẽ để hoàn thành một tác phẩm truyện tranh. Tất cả những kỹ năng và phẩm chất trên, đa phần đều là lợi thế của nữ giới.

Có thể nói, trong lĩnh vực truyện tranh tại Việt Nam thì phụ nữ có nhiều lợi thế và cơ hội hơn so với cánh đàn ông. Dù vậy, để trở thành một họa sĩ truyện tranh, vẫn là một hành trình cần rất nhiều sự nỗ lực của tác giả và sự ủng hộ của độc giả. Đến với triển lãm lần này, chúng ta sẽ được thưởng thức các tác phẩm truyện tranh từ nhiều nữ họa sĩ nổi tiếng của Việt Nam.

La exposición **"El mundo necesita superheroínas"**, organizada por la Embajada de España en Vietnam es un hito que relata el viaje de las autoras de cómic con la aspiración de llevar a los lectores obras entretenidas y relevantes que enriquezcan el alma y susciten emociones a los amantes del cómic vietnamita en el período 2010 – 2021.

Tras 30 años de formación y desarrollo de la industria del cómic en Vietnam, con altibajos y dificultades varias por la falta de reconocimiento del público, se pueden apreciar tres etapas:

1990 – 1999: el período del *boom* por la llegada a Vietnam de las novelas gráficas extranjeras, el manga de Japón, el cómic de los países occidentales o el manhua de China. Tras el éxito de Doraemon de Fujiko F. Fujio en 1992, los lectores infantiles y adolescentes se aficionaron al mundo del manga. Los cómics que obtuvieron el reconocimiento del público en esa época reflejaban un arte básico e incompleto, cuyos contenidos suscitaban cuestiones relacionadas con la educación moral, como la obra *La hada verde* en 1991 de Kim Khanh y Hung Lan, o *El héroe Hesman* de Hung Lan. En esa etapa, la mayoría de los autores de cómic eran hombres, por lo que los contenidos y el arte que se reflejaba en sus obras eran algo masculino, mecánico, con ausencia de la suavidad que encontraremos años después.

2000-2009: una década con muchos puntos de inflexión. Tras el boom en la década anterior, esta etapa atestiguaba la diferenciación de obras por grupos de lectores y una mayor atención prestaba en cada detalle de las historias y aspectos. Los lectores tuvieron más opciones y eran cada vez más exigentes. Al mismo tiempo, empezó a crecer el número de autoras de cómic en el mundo. La adhesión de Vietnam al Convenio de Berna para la protección de las obras literarias y artísticas en 2004 marcó un nuevo progreso en la industria del cómic. La obra *El genio de la tierra vietnamita* en 2002 del autor Phong Linh publicada por la casa Phan Thi dio inicio a una nueva etapa del cómic en Vietnam. Los niños y niñas de Vietnam se acostaban con sus libros de cómic y soñaban en convertirse en autores de cómic.

De 2010 hasta hoy: la expansión de internet nos ha traído la costumbre de leer cómics *online*. Gracias a ello, los lectores cuentan con más opciones, lo que exige a las editoriales a mejorar para responder a las demandas cada día más exigentes de los lectores. La aparición y el éxito de la obra *Long Than Tuong (Holy Dragon Imperator)* de Phong Duong Comics, desarrollada en

forma de micromecenazgo han servido de inspiración para muchos autores, especialmente los jóvenes autores y autoras a quienes vamos a conocer en el marco de esta exposición.

COMICOLA (abreviatura de Comic Online Alliance) es una de las organizaciones líder en la publicación y venta de libros, historietas y productos culturales en Vietnam. Sus actividades se concentran en la producción y distribución de cultura vietnamita, apoyando a los autores nacionales en la distribución de sus obras a través del modelo de micromecenazgo. COMICOLA se estableció en enero de 2015 en Hanoi y hasta ahora ha distribuido más de 20 obras de cómics, entre los cuales destacan obras que se han ganado el reconocimiento internacional. COMICOLA cuenta con un equipo de dibujantes jóvenes, ambiciosos y comprometidos.

Según los datos de COMICOLA en 2021, el número de autoras en Vietnam representa alrededor del 75% del conjunto de autores de cómic. Por lo tanto, por cada 4 artistas conocidos, 3 son mujeres. Quizás sea porque es una profesión que requiere de sus autores mucha emoción, introspección y sutileza para poder convivir con los personajes creados, convirtiéndose en ellos, y con la perseverancia que impregna cada trazo de la obra. La mayoría de las habilidades y cualidades arriba mencionadas constituyen ventajas para las mujeres.

En resumen, el sector del cómic en Vietnam ofrece más oportunidades y ventajas a las mujeres. Aun así, esta profesión sigue siendo un viaje que requiere de muchos esfuerzos para sus autores y el apoyo de los lectores. Esta exposición es una oportunidad para disfrutar de varias obras de autoras vietnamitas conocidas en Vietnam.

comi
cola

LAS VOCES DE LAS MUJERES EN EL CÓMIC

TIẾNG NÓI CỦA PHỤ NỮ QUA TRUYỆN TRANH

MARIKA VILA

MARIKA VILA

En el discurso canónico del cómic, la construcción de la representación femenina se ha hecho sobre el ícono de un artefacto "mujer" ocupado por las voces de la masculinidad clásica. Ejerciendo la autorepresentación, las autoras pioneras marcan el inicio de una voz propia en la iconografía del cómic europeo desde los años setenta. Sus voces nos descubren la construcción de las nuevas formas de subjetividad emergente y permiten recuperar el hilo que las une al grito actual de las mujeres internacionales. La muestra promueve un diálogo potente en la diversidad para reforzar la voz de las autoras emergentes en nuestras dos culturas.

Las mujeres del siglo XXI rompen los límites del silencio al mismo tiempo que los medios empiezan a cambiar el enfoque de sus publicaciones con la mirada de género. Parece que un nuevo paradigma está tomando cuerpo, ya hace algún tiempo que las mujeres están consiguiendo visibilidad, tanto en España como en otros países. En el momento actual, el éxito mediático del movimiento #Metoo o el grito popular contra el maltrato, la violación o la pederastia ha multiplicado el eco de las reivindicaciones feministas y las sitúa como un tema candente en las agendes editoriales que afecta a todos los ámbitos del espacio público. El mismo efecto de un nuevo discurso impulsado desde las voces feministas empieza a despuntar en el ámbito del cómic español que ha sido siempre un reducto del discurso androcéntrico tradicionalmente resistente al cambio. Sin embargo, ahora destacan con fuerza en sus escaparates mediáticos los nombres femeninos que – aunque siguen siendo una flagrante minoría – tienen más presencia en los premios y las instituciones del medio. Este hecho da lugar tanto a que se magnifique el acontecimiento del impulso femenino… como a que se cuestione la inclusión de la perspectiva de género en los jurados de especialistas y se frivolice sobre la validez de estos criterios, pero la visibilidad de las voces femeninas crece imparable de manera evidente y merecida, al mismo tiempo que aparece un claro cuestionamiento de la masculinidad patriarcal desde otros valores – mucho más igualitarios e inclusivos – que hacen que el discurso del cómic actual vaya superando los viejos modelos y cada vez se acerque más a reflejar los cambios reales de la sociedad del siglo XXI.

A pesar de estar lejos de una situación equilibrada parece que hay razones para el optimismo, pero estaría bien contextualizar la historia de la cual procede la perniciosa asimetría que nos sepultó en la ausencia oficial. La nueva visibilidad mediática de las autoras del cómic español se relaciona con un trabajo de largo recorrido llevado a cabo por las luchas feministas de sus antecesoras. Recuperar el discurso de las pioneras – las que trabajamos en absoluta minoría para insertar nuevas voces en el discurso masculino dominante – es esencial para ver aparecer las nuevas formas de subjetividad y religar el hilo que las une con la vía experimental de las nuevas voces emergentes en el diálogo artístico, gracias también a la independencia que ofrecen las nuevas tecnologías. Nuestro activismo comenzó a ganar espacios y empoderamiento marcando los límites con la denuncia, rompiendo los tópicos y desmontando modelos estereotipados. Con ello se abrió una grieta persistente en un espacio minoritario que se ha ido ampliando con resistencia y tenacidad alrededor de unas preocupaciones comunes: el cuerpo y la autorepresentación.

Los dos conceptos son el eje desde el cual se conforman las estrategias discursivas de la pluralidad vanguardista que llega hoy hasta nosotros con la fuerza heredada de la transgresión. En ellos se desmontan los tópicos que visten al estereotipo de género para impulsar los cambios en el discurso de la nueva historieta que aún sufre la impostura de la asimetría histórica.

Hoy las mujeres de todo el mundo reclaman el espacio cultural y artístico para sus voces. De forma espontánea se produce un diálogo intergeneracional que une el discurso genealógico en su diversidad y le confiere coherencia. En él veremos las diversas relaciones que se establecen en la autorepresentación al cuestionar los roles de género presentando modelos alternativos, otras sexualidades, otras culturas, otros cuerpos…

No solo las creadoras han sido invisibles, también lo han sido las mujeres que han formado parte de los equipos de realización: coloristas, guionistas, grafistas o coordinadoras editoriales… Finalmente llegamos las investigadoras

y teóricas al rescate… y, por fin, el discurso del cómic empieza a aparecer bajo perspectivas más plurales gracias también a una nueva actitud de las lectoras, antes abandonadas y después recuperadas por el manga, por las nuevas fórmulas de la novela gráfica y por la aparición de las autoras asociadas en colectivos.

El propio medio es quien hoy nos necesita, por fin se da cuenta del beneficio de ampliar su espacio a todas las voces del mercado global. Más allá de la comercialidad, el cómic es un lenguaje artístico que necesita recuperar las voces de las mujeres para restaurar su equilibrio discursivo en la interacción cultural de la sociedad.

Las autoras desbrozamos el camino hacia un discurso diferente en los nuevos relatos horizontales, las voces emergentes lo completan al aportar una mayor diversidad para la percepción real de la pluralidad que nos construye.

El diálogo con la narrativa gráfica de las mujeres vietnamitas y, aún más, con las jóvenes promesas que participan en las actividades de la exposición, debería servir para escuchar tanto las coincidencias como la armonía en la diversidad de estas dos culturas, porque el común denominador del género nos ha sometido a todos al doble rasero de la mirada patriarcal que puso al hombre en el centro del poder y de la acción, como medida de todas las cosas.

Las mujeres somos valientes, retornamos al cómic pisando fuerte y lo hacemos para quedarnos. Espero que la muestra nos permita armonizar nuestras voces y reforzar nuestra expresión artística en el diálogo de la sororidad para ampliar el camino.

Marika Vila i Migueloa
Doctora en Construcción y Representación
de las Identidades de Género (UB)
Investigadora, Articulista y Docente,
Ilustradora y Autora de Cómic

MARIKA VILA

Trong diễn ngôn kiểu mẫu của truyện tranh, hình tượng nữ giới được xây dựng dựa trên biểu tượng về một tạo tác "phụ nữ" bị chi phối bởi tiếng nói của sự nam tính cổ điển. Để tự đại diện cho chính mình, các nữ tác giả tiên phong đã lần đầu đưa ra tiếng nói riêng thông qua những biểu tượng của truyện tranh châu Âu từ những năm 1970. Tiếng nói của họ đã cho ta thấy sự hình thành của những hình thức mới về tính chủ quan đang nổi lên, và cho phép tìm lại sợi dây kết nối với tiếng gọi ngày nay của phụ nữ trên khắp thế giới. Triển lãm là sự kiện thúc đẩy một cuộc đối thoại mạnh mẽ về sự đa dạng, giúp củng cố hơn nữa tiếng nói của những nữ tác giả nổi bật trong hai nền văn hóa của chúng ta.

Phụ nữ thế kỷ 21 phá bỏ giới hạn của sự im lặng, và đồng thời với đó, các phương tiện cũng bắt đầu thay đổi hướng tiếp cận của các sản phẩm truyền thông với cái nhìn về giới. Có vẻ như một mô hình mới đang hình thành, khi phụ nữ tại Tây Ban Nha và tại các quốc gia khác đã và đang giành được nhiều sự chú ý hơn. Hiện nay, sự thành công về mặt truyền thông của phong trào #Metoo hay lời kêu gọi chống lại nạn ngược đãi, cưỡng bức và ấu dâm, đã nhân rộng tiếng vang của các yêu cầu về nữ quyền, biến chúng trở thành một đề tài nóng trong các chương trình xã luận và tạo ảnh hưởng lên tất cả các lĩnh vực thuộc không gian công. Hiệu ứng tương tự của một diễn ngôn mới, do tiếng nói nữ quyền thúc đẩy, bắt đầu xuất hiện trong lĩnh vực truyện tranh Tây Ban Nha, một lĩnh vực vốn luôn là thành trì của diễn ngôn mang tính trọng nam truyền thống và chống lại sự thay đổi. Tuy nhiên, giờ đây những cái tên của phái nữ đã xuất hiện một cách nổi bật qua những ô kính truyền thông, dù vẫn chỉ là số ít, tên tuổi của họ đã xuất hiện nhiều hơn trong các danh sách giải thưởng và các tổ chức truyền thông. Điều này vừa tạo tiếng vang cho các sự kiện thúc đẩy nữ quyền vừa đặt ra câu hỏi về việc đưa góc nhìn giới vào các ban giám khảo với thành phần là các chuyên gia và coi nhẹ tính hợp lệ của những tiêu chí này. Nhưng tiếng nói của giới nữ đang tăng lên không ngừng, một cách rõ ràng và xứng đáng, song song với việc xuất hiện những chất vấn về tính nam tính gia trưởng xét từ những giá trị khác, bình đẳng và bao trùm hơn nhiều, khiến diễn ngôn truyện tranh hiện nay vượt ra khỏi các mô hình cũ và ngày càng phản ánh rõ nét hơn những thay đổi thực tế trong xã hội thế kỷ XXI.

Mặc dù còn cách mục tiêu cân bằng giới một quãng đường dài, dường như vẫn có những lý do cho sự lạc quan. Ta có thể phân tích bối cảnh của nguyên nhân dẫn đến tình trạng mất cân xứng tai hại khiến chúng ta bị chôn vùi trong quên lãng. Sự xuất hiện trên truyền thông gần đây của các nữ tác giả truyện tranh Tây Ban Nha gắn liền với một chặng đường dài đấu tranh vì nữ quyền của những người đi trước. Khôi phục lại diễn ngôn của những người phụ nữ tiên phong - những người thuộc nhóm thiểu số tuyệt đối ở thế hệ của chúng tôi đã nỗ lực đưa tiếng nói mới vào diễn ngôn do nam giới thống trị - là điều cần thiết để thấy được sự ra đời của những hình thức mới về tính chủ quan, thắt chặt thêm sợi dây kết nối với hành trình thể nghiệm của những tiếng nói mới trong cuộc đối thoại nghệ thuật, nhờ vào sự độc lập mà các công nghệ mới mang lại. Các hoạt động của chúng tôi bắt đầu được mở rộng hơn và được trao quyền nhiều hơn, vạch ra những giới hạn bằng việc lên án, phá vỡ những khuôn sáo và phá bỏ các mô hình rập khuôn. Cùng với đó, đã xuất hiện một vết nứt dai dẳng trong một không gian nhỏ hẹp đang dần được mở rộng với sự phản kháng và kiên trì xung quanh những mối quan tâm chung: cơ thể và sự tự đại diện.

Đó là hai khái niệm đóng vai trò trung tâm và từ đó hình thành nên các chiến lược diễn ngôn của phương thức đa nguyên tiên phong đã phát triển tới thời đại của chúng ta ngày nay với sức mạnh kế thừa từ việc vượt qua các giới hạn. Trong đó, các khuôn sáo mang định kiến về giới được xóa bỏ để thúc đẩy những thay đổi trong diễn ngôn của thể loại truyện tranh mới, dù vẫn chịu những sai lạc do sự bất cân xứng trong lịch sử gây ra.

Ngày nay phụ nữ trên khắp thế giới đòi hỏi phải có không gian văn hóa và nghệ thuật cho tiếng nói của nữ giới. Một cách tự nhiên, một cuộc đối thoại liên thế hệ đã diễn ra giúp kết nối diễn ngôn phả hệ trong sự đa dạng của nó và tạo nên sự mạch lạc. Trong đó, chúng ta sẽ thấy các mối quan hệ khác nhau được thiết lập trong sự tự đại diện khi đặt ra câu hỏi về các vai trò của giới tính và đưa ra các mô hình thay thế, các giới tính khác, các nền văn hóa khác, các cơ thể khác...

Không chỉ những người phụ nữ làm công việc sáng tạo bị lãng quên, những người tham gia vào các nhóm sáng tác khác như hoạ sĩ tô màu, biên kịch, hoạ

sĩ đồ hoạ, hay điều phối viên biên tập, v.v. cũng gặp phải tình trạng tương tự. Rồi tới lượt các nhà nghiên cứu nữ và các nhà lý luận như chúng tôi cũng xuất hiện để cứu vãn tình trạng này... và sau cùng, diễn ngôn của truyện tranh bắt đầu xuất hiện dưới các góc nhìn đa dạng hơn, cũng nhờ thái độ tiếp nhận mới từ phía các độc giả nữ, những người bị bỏ quên trước đây và sau đó xuất hiện trở lại nhờ thể loại manga, nhờ những loại hình tiểu thuyết đồ hoạ mới và sự xuất hiện của các cộng đồng nữ tác giả.

Ngày nay, chính ngành truyện tranh là bên cần đến phụ nữ chúng tôi. Cuối cùng người ta đã nhận ra lợi ích của việc mở rộng không gian để tiếp nhận mọi tiếng nói trên toàn cầu. Hơn cả mục đích thương mại, truyện tranh còn là một ngôn ngữ nghệ thuật cần khôi phục tiếng nói của phụ nữ để lấy lại sự cân bằng về mặt diễn ngôn trong tương tác văn hóa xã hội.

Các nữ tác giả chúng tôi mở ra con đường hướng tới một diễn ngôn khác thông qua những câu chuyện mới, được lan toả theo chiều ngang. Và rồi những tiếng nói mới hoàn thiện diễn ngôn đó khi mang đến một sự đa dạng hơn trong nhận thức thực tế về bản chất đa nguyên của xã hội chúng ta.

Cuộc đối thoại với những câu chuyện hình ảnh của phụ nữ Việt Nam, và hơn nữa là với các nữ tác giả trẻ đầy triển vọng tham gia triển lãm này, sẽ kể cho bạn nghe về những điều trùng hợp cũng như sự hòa hợp trong sự đa dạng của hai nền văn hóa Việt Nam - Tây Ban Nha, bởi mẫu thức chung về giới đã khiến tất cả chúng ta phải xuôi theo các tiêu chuẩn kép của cái nhìn gia trưởng đã đặt nam giới vào trung tâm quyền lực và hành động, đưa họ trở thành thước đo cho mọi sự việc.

Những người phụ nữ dũng cảm đang quay trở lại thế giới của truyện tranh với những bước đi mạnh mẽ và với mục tiêu trụ vững trong môi trường này. Tôi hi vọng rằng triển lãm này sẽ cho phép chúng ta cùng cất lên tiếng nói và củng cố hơn nữa phương thức biểu đạt nghệ thuật của chúng ta trong cuộc đối thoại mang tinh thần đoàn kết phụ nữ, nhằm hướng tới một con đường rộng mở hơn.

MARIKA VILA I MIGUELOA

Tiến sĩ Xây dựng và Đại diện Bản sắc Giới (UB)
Nhà nghiên cứu, Nhà báo và Giảng viên,
Họa sĩ vẽ tranh minh họa và tác giả truyện tranh

CREO QUE ME GUSTA: TENGO GANAS DE CONTARLE LAS COSAS A ÉL EN LUGAR DE POSTEARLAS EN FACEBOOK

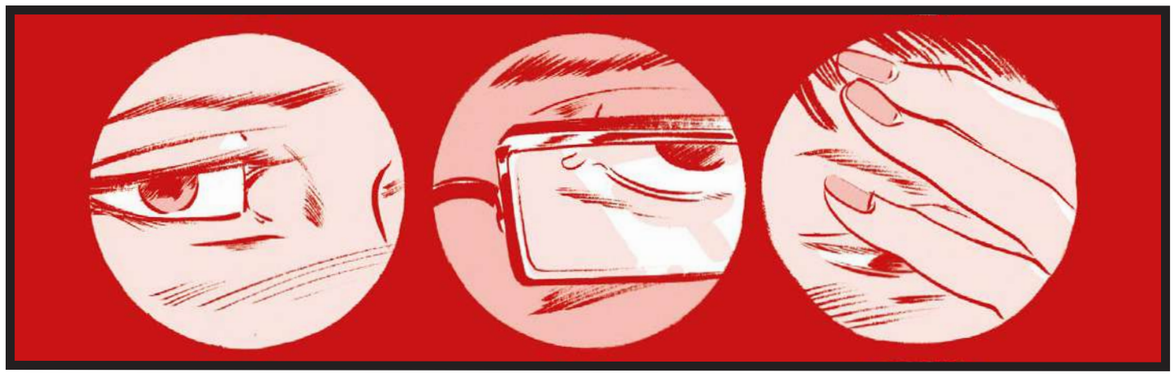

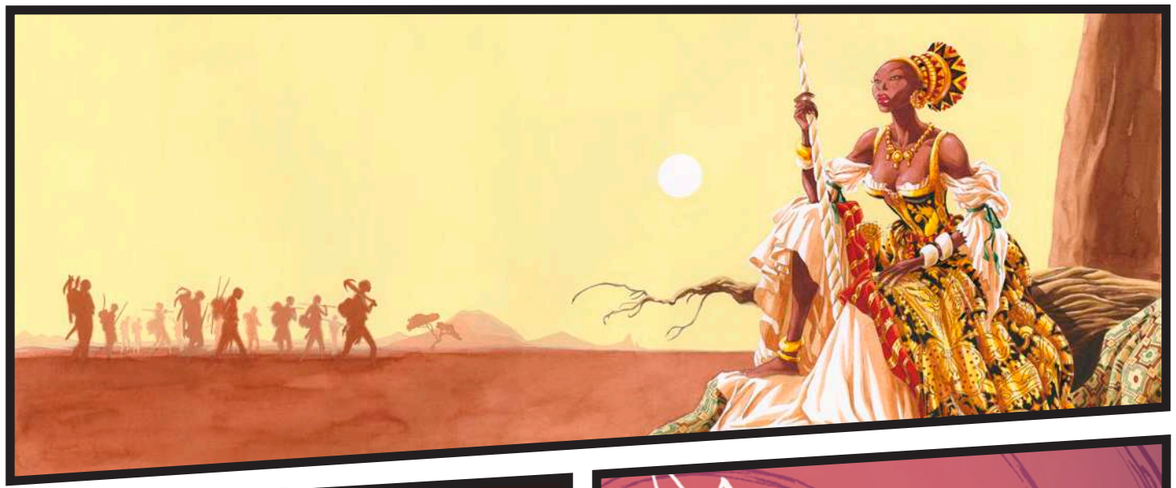

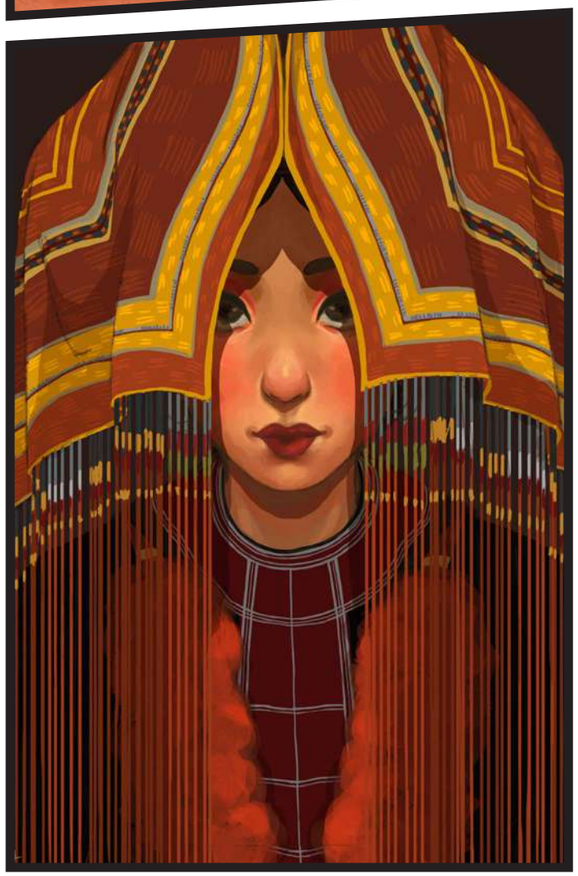

TRIỂN LÃM TRUYỆN TRANH CỦA CÁC NỮ TÁC GIẢ VIỆT NAM VÀ TÂY BAN NHA
EXPOSICIÓN DE CÓMICS DE AUTORAS DE ESPAÑA Y VIETNAM

THẾ GIỚI CẦN NỮ SIÊU ANH HÙNG

EL MUNDO NECESITA SUPERHEROÍNAS

EMBAJADA DE ESPAÑA EN VIETNAM

cooperación española

Herstóricas
¿Dónde están las mujeres?

AACE

comicola

Edición de Dr. Oriol Solà Pardell y Nguyen Luong Huong
Biên tập: TS. Oriol Solà Pardell và Nguyễn Lương Hương

Margot Moles
(1910-1987)
Teresa Claramunt
(1862-1931)
Emilia Pardo B
(1851-1921)
Xirgu
Egeria
(Siglo IV d.C.)

CONSUELO TAMAYO - BAILARINA Y CANTANTE DE LA REVISTA TEATRAL (1867 - 1957)

Ilustradora **Olga de Castro**
Bailarina y cantante de revista durante la Belle Époque. Conocida artísticamente como "La Tortajada". Sus espectáculos triunfan en Europa, Norteamérica y África, estando de gira da la vuelta al mundo dos veces consecutivas.

*

CONSUELO TAMAYO- VŨ CÔNG VÀ CA SĨ TẠP KỊCH (1867 - 1957)

Họa sĩ minh hoạ **Olga de Castro**
Vũ công và ca sĩ tạp kịch trong giai đoạn Belle Époque (cuối thế kỷ 19 đến trước Chiến tranh Thế giới I). Được biết đến với nghệ danh "La Tortajada". Những buổi biểu diễn của bà thành công ở châu Âu, Bắc Mỹ và châu Phi. Trong khi đi lưu diễn, bà đã đi vòng quanh thế giới hai lần liên tiếp.

CARMEN AMAYA - RENOVADORA FLAMENCO (1913 - 1963)

Ilustradora **Sonia Moruno**
Bailaora y actriz conocida como "La Capitana". Destacó por su estilo personal, renovando la puesta en escena del baile flamenco y siendo reconocida dentro y fuera del estado español como una de las mejores bailaoras de la historia.

*

CARMEN AMAYA - NGƯỜI ĐỔI MỚI FLAMENCO (1913 - 1963)

Họa sĩ minh hoạ **Sonia Moruno**
Vũ công flamenco và diễn viên được biết đến với nghệ danh "La Capitana". Nổi tiếng với phong cách cá nhân, đổi mới cách dàn dựng điệu nhảy flamenco và vẫn được biết đến trong và ngoài Tây Ban Nha như một trong những vũ công flamenco giỏi nhất trong lịch sử.

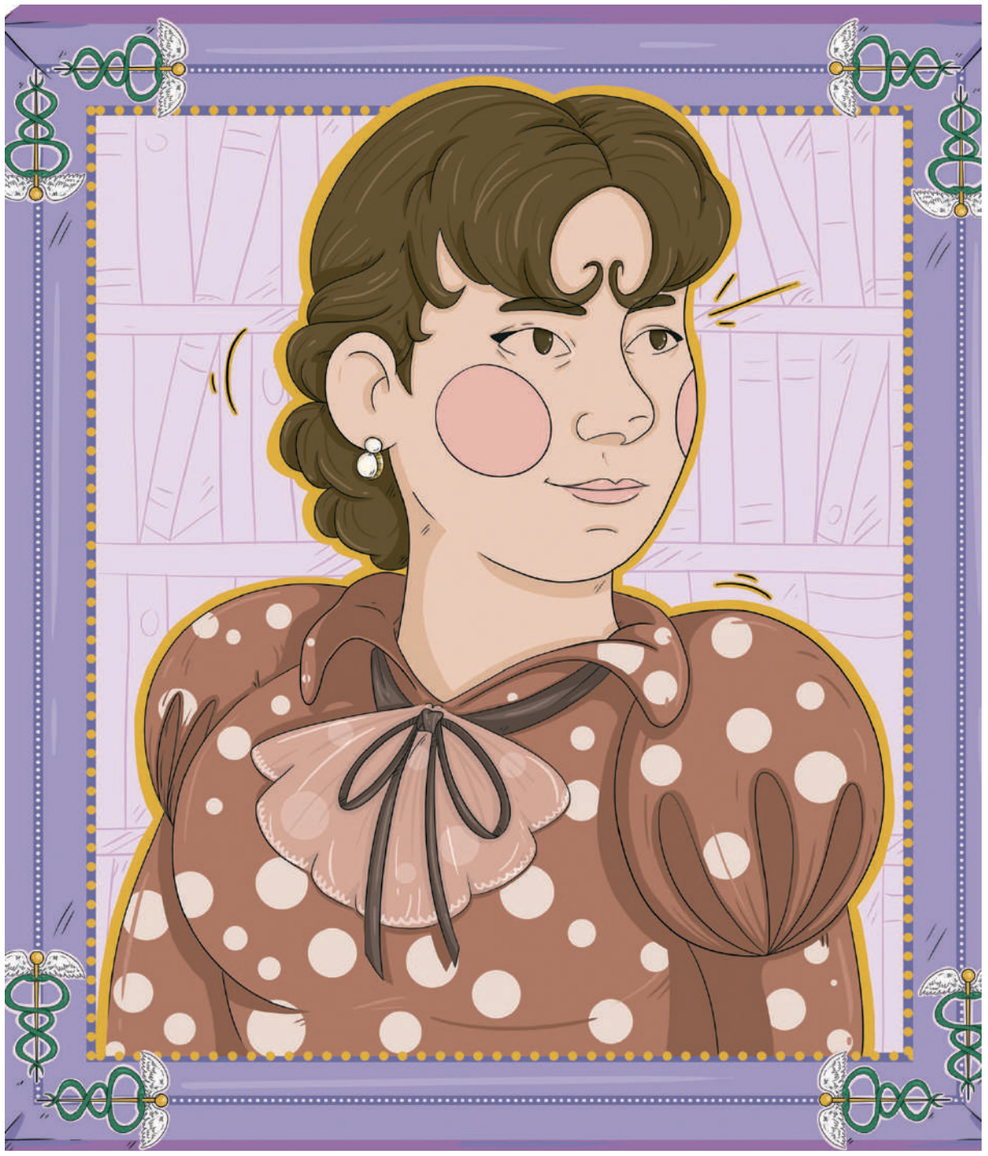

DOLORS ALEU I RIERA - PRIMERA LICENCIADA EN MEDICINA (1857 - 1913)

Ilustradora **Sara Jotabé**
Primera mujer en licenciarse en medicina en el Estado español y la segunda en alcanzar el título de doctora. Se especializa en ginecología y pediatría abriendo una consulta privada en Barcelona que mantuvo durante 25 años.

*

DOLORS ALEU I RIERA - NGƯỜI PHỤ NỮ ĐẦU TIÊN TỐT NGHIỆP NGÀNH Y (1857 - 1913)

Họa sĩ minh hoạ **Sara Jotabé**
Người phụ nữ đầu tiên tốt nghiệp ngành Y ở Tây Ban Nha và người phụ nữ thứ hai đạt được bằng Tiến sĩ về Y học. Với chuyên khoa phụ sản và nhi, bà mở phòng khám tư vấn ở Barcelona và duy trì hoạt động trong 25 năm.

DOROTEA BARNÉS- QUÍMICA (1904 - 2003)

Ilustradora **Cristina Durán**
Licenciada en Ciencias Químicas y gran especialista mundial en la técnica de la espectroscopia aplicada al análisis químico; además es especialista en el conocimiento de la cistina, substancia a la que dedica su tesis doctoral.

*

DOROTEA BARNÉS - NHÀ HÓA HỌC (1904 - 2003)

Họa sĩ minh hoạ **Cristina Durán**
Bà tốt nghiệp ngành Khoa học Hóa học và là chuyên gia lớn trên thế giới về kỹ thuật quang phổ trong phân tích hóa học. Ngoài ra, bà còn là chuyên gia về cystine, một loại chất mà bà đã nghiên cứu trong luận án tiến sĩ của mình.

EGERIA - VIAJERA (SIGLO IV D.C)

Ilustradora **Susanna Martín**
Considerada la primera mujer viajera y peregrina documentada de la historia gracias a un manuscrito que se le atribuye. Su viaje dura 3 años en los que visita Constantinopla, Mesopotamia, Asia Menor, Siria y Palestina entre otras regiones.

*

EGERIA - NGƯỜI DU HÀNH (THẾ KỈ IV SAU CÔNG NGUYÊN)

Họa sĩ minh hoạ **Susanna Martín**
Bà được coi là người nữ lữ khách và hành hương đầu tiên được ghi nhận trong lịch sử nhờ bản ghi chép tay của mình. Trong chuyến du hành kéo dài 3 năm, bà đã đi qua nhiều nơi, trong đó có Constatinople, Lưỡng Hà, Tiểu Á, Syria và Palestine.

VICTORINA DURÁN - ESCENÓGRAFA Y FIGURINISTA (1899 - 1993)

Ilustradora **Estefanía Muñoz**
Escenógrafa y figurinista teatral que en 1929 se convierte en la primera mujer catedrática de Indumentaria del Real Conservatorio de Música y Declamación de Madrid. Es una de las protagonistas de las innovaciones teatrales de su época.

*

VICTORINA DURÁN - NHÀ THIẾT KẾ SÂN KHẤU VÀ TRANG PHỤC (1899 - 1993)

Họa sĩ minh hoạ **Estefanía Muñoz**
Nhà thiết kế sân khấu và trang phục. Năm 1929, bà trở thành nữ giáo sư đầu tiên về Trang phục của Học viện Âm nhạc và Ngâm thơ Hoàng gia Madrid. Bà là một trong những người có vai trò chính trong những tiến bộ về sân khấu của giai đoạn này.

ELENA JORDI - PRIMERA DIRECTORA DE CINE ESPAÑOLA (1882 - 1945)

Ilustradora **Xulia Vicente**
Pionera en el mundo del cine por su trabajo como directora, productora y actriz en la película de cine mudo estrenada en 1918 "Thais", de la cual no se conservan copias. Se convierte así en la primera directora del Estado español.

*

ELENA JORDI - NỮ ĐẠO DIỄN PHIM NGƯỜI TÂY BAN NHA ĐẦU TIÊN (1882 - 1945)

Họa sĩ minh hoạ **Xulia Vicente**
Người tiên phong trong giới điện ảnh với vai trò đạo diễn, nhà sản xuất và diễn viên của bộ phim câm "Thais" (ra mắt năm 1918). Bộ phim hiện không còn lưu giữ bản sao nào. Bà là nữ đạo diễn phim đầu tiên của Tây Ban Nha.

EMILIA PARDO BAZÁN - DRAMATURGA, ESCRITORA Y FEMINISTAN (1851 - 1921)

Ilustradora **Raquel Gu**
Pionera en defender los derechos de las mujeres y promover el feminismo en el Estado español. Introduce el naturalismo. Primera mujer en presidir la sección de literatura del Ateneo y ocupar una cátedra en la Universidad Central de Madrid.

*

EMILIA PARDO BAZÁN - NHÀ SOẠN KỊCH, NHÀ VĂN VÀ NGƯỜI ỦNG HỘ BÌNH QUYỀN CHO PHỤ NỮ (1851 - 1921)

Họa sĩ minh hoạ **Raquel Gu**
Người tiên phong trong bảo vệ quyền lợi cho phụ nữ và thúc đẩy nữ quyền ở Tây Ban Nha. Người giới thiệu chủ nghĩa tự nhiên trong văn học Tây Ban Nha. Người phụ nữ đầu tiên quản lý bộ phận văn học của Viện văn hóa Ateneo de Madrid và giữ chức vụ giáo sư tại Đại học Trung tâm Madrid (nay là Đại học Complutense Madrid).

FEDERICA MONTSENY - PRIMERA MINISTRA (1905 - 1994)

Ilustradora **Julia Cejas**
Primera mujer en ocupar un cargo ministerial en el Estado español, convirtiéndose a la vez en una de las primeras que lo consigue en la Europa más occidental. Como ministra de sanidad impulsa medidas pioneras en salud reproductiva.

*

FEDERICA MONTSENY - NỮ BỘ TRƯỞNG ĐẦU TIÊN (1905 - 1994)

Họa sĩ minh hoạ **Julia Cejas**
Người phụ nữ đầu tiên giữ chức bộ trưởng của Tây Ban Nha, đồng thời là một trong những người đầu tiên làm được điều này ở khu vực Tây Âu. Với cương vị Bộ trưởng bộ Y tế, bà thúc đẩy các biện pháp tiên phong cho sức khỏe sinh sản.

TERESA CLARAMUNT - SINDICALISTA (1862 - 1931)

Ilustradora **Yeyei Gómez**
Dirigente anarcosindicalista muy activa en las huelgas generales de finales del siglo XIX y del XX que reivindican la jornada de 8 horas. Impulsora de la primera sociedad feminista española, la "Sociedad Autónoma de Mujeres de Barcelona".

*

TERESA CLARAMUNT - NHÀ HOẠT ĐỘNG CÔNG ĐOÀN (1862 - 1931)

Họa sĩ minh hoạ **Yeyei Gómez**
Lãnh đạo rất tích cực của Phong trào Công đoàn Vô chính phủ trong các cuộc tổng đình công cuối thế kỷ 19 và đầu thế kỷ 20 để đòi quyền lợi về giờ làm việc 8 tiếng/ngày. Người khởi xướng cho hội phụ nữ đầu tiên của Tây Ban Nha: Hiệp hội Phụ nữ Tự quản Barcelona.

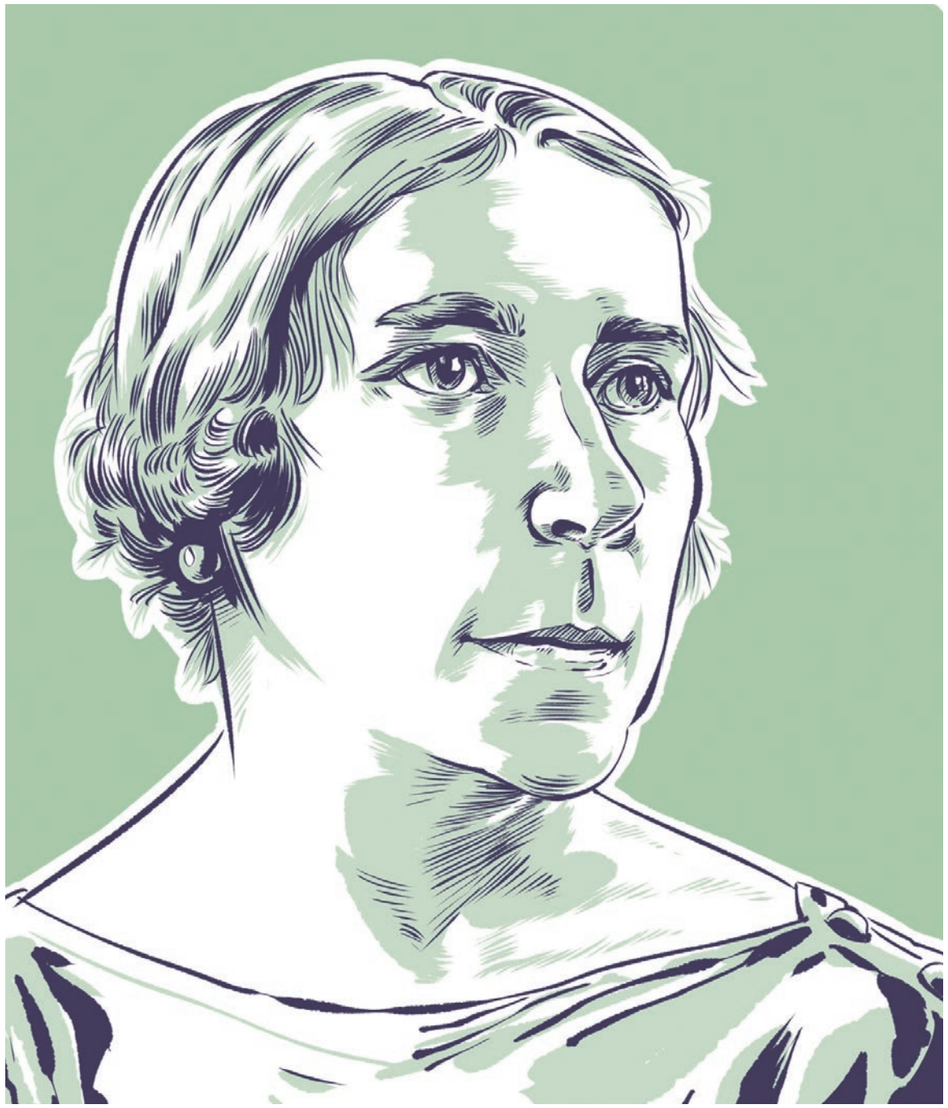

**ISABEL OYARZÁBAL - PRIMERA EMBAJADORA
Y PRIMERA INSPECTORA DE TRABAJO (1878 - 1974)**

Ilustradora **Irati Fernandez Gabarain**
Sufragista española. Única mujer en la Comisión Permanente de la Esclavitud de Naciones Unidas en 1930. Primera mujer inspectora de Trabajo por oposición y primera en ocupar el cargo de embajadora en la delegación de Estocolmo.

*

**ISABEL OYARZÁBAL - NỮ ĐẠI SỨ
VÀ NỮ THANH TRA LAO ĐỘNG ĐẦU TIÊN (1878 - 1974)**

Họa sĩ minh hoạ **Irati Fernandez Gabarain**
Người ủng hộ quyền bầu cử của phụ nữ Tây Ban Nha. Thành viên nữ duy nhất của Ủy ban Thường trực về Chế độ Nô lệ của Liên hợp quốc vào năm 1930. Nữ thanh tra lao động đầu tiên được chọn qua kỳ thi tuyển dụng và người phụ nữ đầu tiên giữ cương vị Đại sứ tại phái đoàn ở Stockholm.

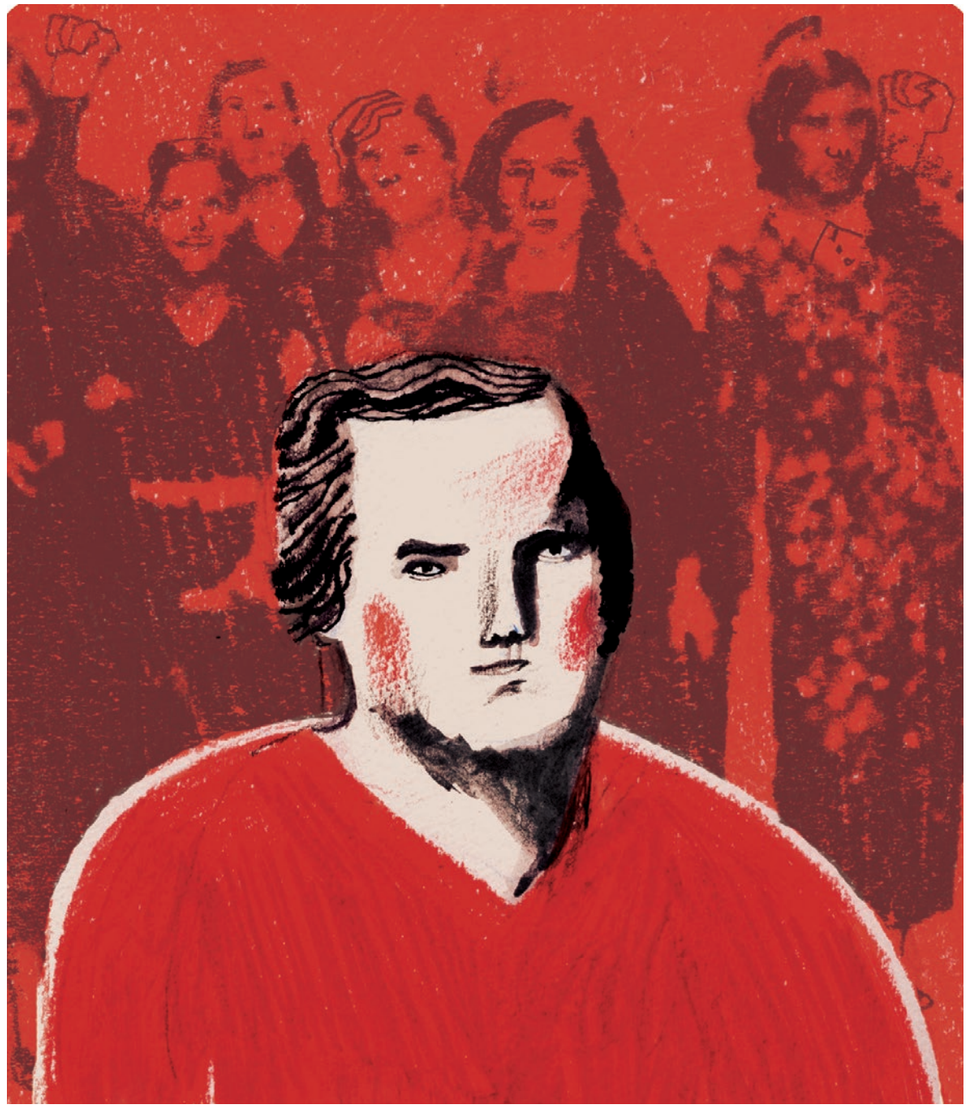

**MARÍA DOMÍNGUEZ - PRIMERA ALCALDESA
POR ELECCIÓN POPULAR (1882 - 1936)**

Ilustradora **Ana Penyas**
Primera alcaldesa de un municipio elegida democráticamente en 1932. En seis meses consiguió sanear las cuentas del Ayuntamiento de Gallur (Zaragoza) gracias a su gestión. Era obrera, periodista y literata formada de forma autodidacta.

*

**MARÍA DOMÍNGUEZ - NỮ THỊ TRƯỞNG ĐẦU TIÊN
ĐƯỢC CHỌN QUA BẦU CỬ TOÀN DÂN (1882 - 1936)**

Họa sĩ minh hoạ **Ana Penyas**
Nữ thị trưởng đầu tiên của một thành phố được bầu ra một cách dân chủ vào năm 1932. Trong vòng 6 tháng, nhờ các biện pháp quản lý của mình, bà đã tái cơ cấu Hội đồng thành phố Gallur (Zaragoza). Bà từng là công nhân, nhà báo và nhà văn tự học.

MARI PEPA COLOMER - PRIMERA PILOTO (1913 - 2004)

Ilustradora **Olga Carmona Peral**
Primera mujer instructora de vuelo del Estado español. Con 17 años obtiene el título oficial de piloto de aviación siendo la segunda mujer en conseguirlo en el país. Una de sus hazañas fue aterrizar un Zeppelin en el aeródromo de Barcelona.

*

MARI PEPA COLOMER - NỮ PHI CÔNG ĐẦU TIÊN (1913 - 2004)

Họa sĩ minh hoạ **Olga Carmona Peral**
Nữ huấn luyện viên bay đầu tiên của Tây Ban Nha. Năm 17 tuổi, bà chính thức có bằng phi công hàng không, trở thành người phụ nữ thứ hai trong nước đạt được điều này. Một trong những thành tích của bà là hạ cánh tàu bay Zeppelin xuống sân bay ở Barcelona.

ESPERANZA VICENTE - PRIMERA BOMBERA (1947 - 1990)

Ilustradora **Nuria Tamarit**
Primera mujer que, tras aprobar una oposición al cuerpo nacional de bomberos, entra a formar parte en 1985 de este organismo desempeñando además una función de mando en la escala ejecutiva del Servicio de Extinción de incendios.

*

ESPERANZA VICENTE - NỮ LÍNH CỨU HỎA ĐẦU TIÊN (1947 - 1990)

Họa sĩ minh hoạ **Nuria Tamarit**
Người phụ nữ đầu tiên vượt qua kỳ thi tuyển dụng để trở thành thành viên của Đội lính cứu hoả quốc gia Tây Ban Nha vào năm 1985, và trở thành chỉ huy của Bộ phận chữa cháy.

MATILDE UCELAY - PRIMERA ARQUITECTA (1912 - 2008)

Ilustradora **Naiara Fernandez Cantero**
Primera licenciada en arquitectura en el Estado español. Es designada secretaria del Colegio Oficial de Arquitectos de Madrid. En 2004, obtiene el Premio Nacional de Arquitectura como reconocimiento a su carrera profesional.

*

MATILDE UCELAY - NỮ KIẾN TRÚC SƯ ĐẦU TIÊN (1912 - 2008)

Họa sĩ minh hoạ **Naiara Fernandez Cantero**
Người phụ nữ đầu tiên có bằng kiến trúc ở Tây Ban Nha. Bà là thư ký được bổ nhiệm của Hiệp hội Kiến trúc sư Madrid. Năm 2004, bà được trao tặng Giải thưởng Quốc gia về Kiến trúc như một sự công nhận đối với sự nghiệp của bà.

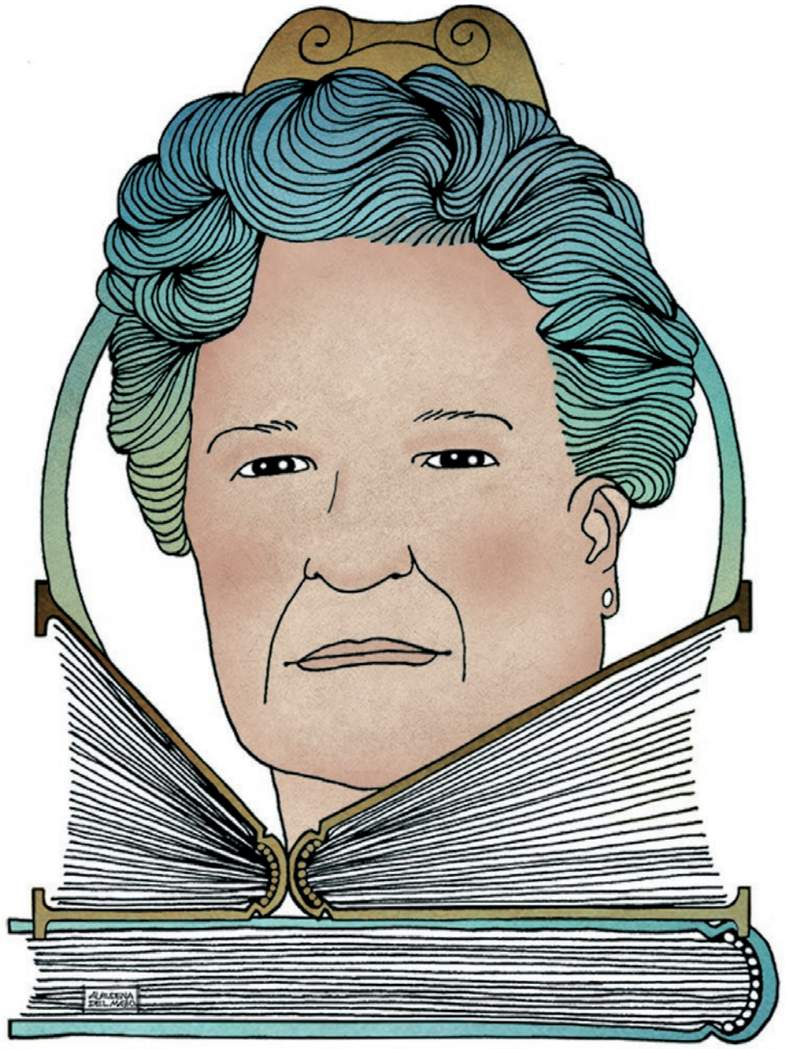

CARMEN CONDE - PRIMERA MUJER EN LA RAE (1907-1996)

Ilustradora **Almudena del Mazo**
Escritora, poeta y ensayista de la generación del 27 fundadora de la primera Universidad Popular de Cartagena. En 1978 se convierte en la primera mujer en ingresar en la Real Academia de la Lengua, ocupando el sillón "K".

*

CARMEN CONDE - NGƯỜI PHỤ NỮ ĐẦU TIÊN TRONG VIỆN HÀN LÂM TÂY BAN NHA (1907-1996)

Họa sĩ minh hoạ **Almudena del Mazo**
Nhà văn, nhà thơ và nhà văn tiểu luận của thế hệ 27, người sáng lập của Trường Đại học Đại chúng Cartagena đầu tiên. Năm 1978, bà trở thành người phụ nữ đầu tiên gia nhập Viện Hàn lâm Ngôn ngữ, giữ ghế "K".

SER MUJER ES ATREVERSE A SER

MARIKA VILA

LÀ PHỤ NỮ,
PHẢI DÁM LÀM

EN BUSCA DEL UNICORNIO **(148 PG)**

Autora **Ana Miralles**
2008 / Dargaud-Lombard Ed.
Es una alegoría de África poderosa, inmutable, en la que las expediciones codiciosas son aniquiladas.

EN BUSCA DEL UNICORNIO **(TẠM DỊCH: *ĐI TÌM KỲ LÂN*) (148 TRANG)**

Tác giả **Ana Miralles**
2008 / NXB Dargaud-Lombard
Biểu tượng của châu Phi hùng mạnh, bất biến, nơi những cuộc thám hiểm mang theo lòng tham đều bị loại trừ.

MANDARINE, UNE SEMAINE SUR DEUX

Autora **Amelia Navarro**
Editado por Bamboo Editions.

*

MANDARINE, UNE SEMAINE SUR DEUX (TẠM DỊCH: *CUỘC SỐNG CÁCH TUẦN CỦA MANDARINE*)

Tác giả **Amelia Navarro**
Bamboo Editions biên tập.

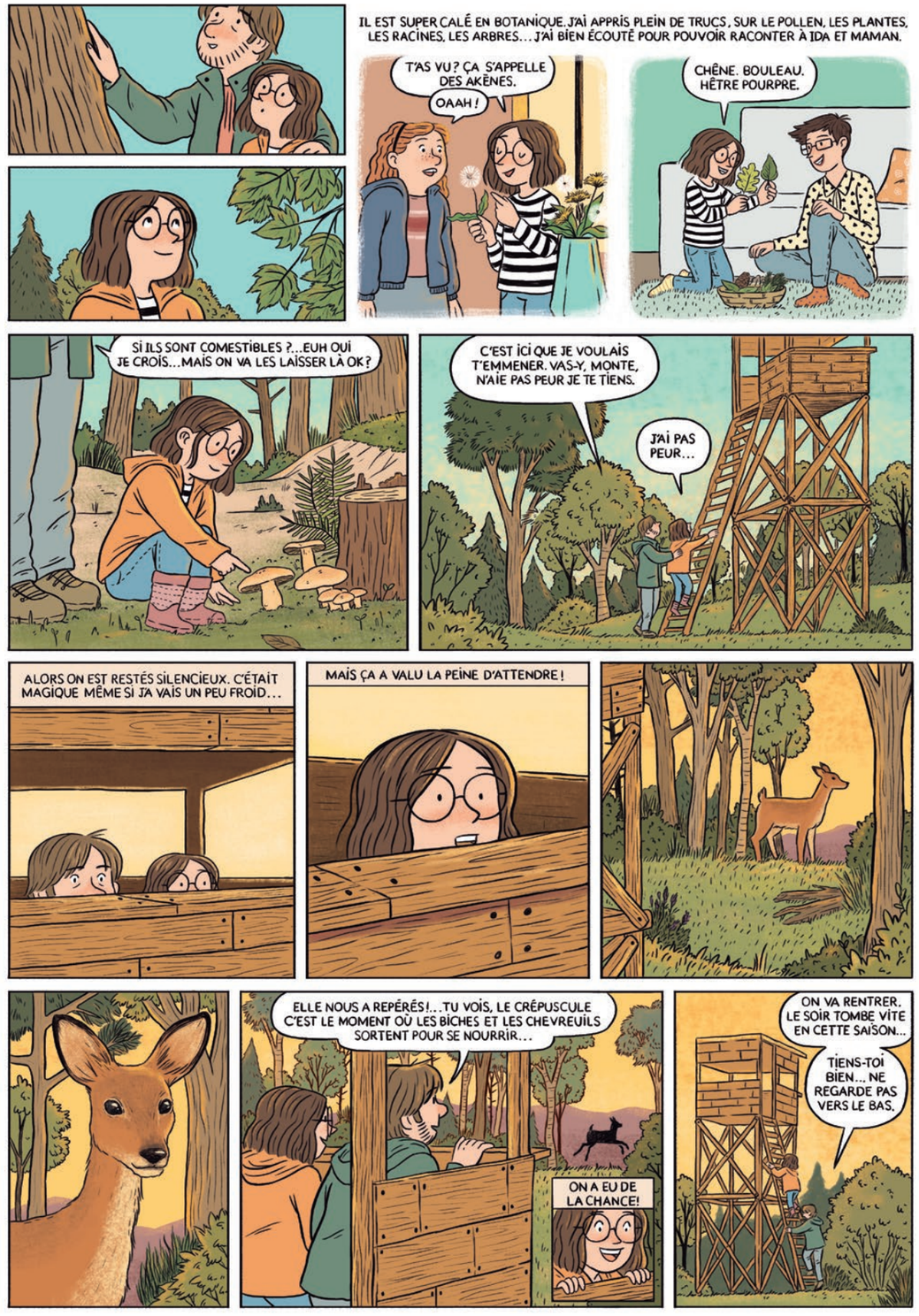

UNA NAVIDAD CON CROQUETA Y EMPANADILLA

Autora **Ana Oncina**
Publicado en 2014 y que va por su cuarta edición.
Editorial: La Cúpula

*

UNA NAVIDAD CON CROQUETA Y EMPANADILLA
(TẠM DỊCH: *GIÁNG SINH CÙNG BÁNH CROQUETA VÀ EMPANADILLA*)

Tác giả **Ana Oncina**
Xuất bản năm 2014 và đã được tái bản lần thứ 4.
NXB: La Cúpula

ESTAMOS TODAS BIEN

Autora **Ana Penyas**
Salamandra Graphic, 2017 / Premio Nacional de Cómic 2017 / Premio a la autora revelación del 37 Salón de Cómic de Barcelona / Ganadora del X Premio Fnac-Salamandra Graphic.

Cuando le dije a mi abuela Maruja que iba a hacer un cómic basado en su vida, me respondió que mejor escribiera una historia de amor. Cuando le dije lo mismo a mi abuela Herminia, se alegró mucho y me dijo "sí, claro, nena". Así que, grabadora en mano, fui a ver a mi abuela Maruja para que me explicara, por ejemplo, lo que escondía ese cuadro de flores y el porqué de su obsesión por la cocina. Después visité a mi abuela Herminia y descubrí la importancia de su abuela Hermenegilda y las causas de ese aire bohemio tan peculiar. Las mujeres de su generación, a quienes no solemos cuidar como ellas nos cuidaron, siempre han sido personajes secundarios de otras vidas: la esposa de, la madre de, o la abuela de. Como Maruja y Herminia. Sus anécdotas, sus ideas y su mundo están aquí, en este libro, un pequeño homenaje que quiere convertirlas en protagonistas.

*

ESTAMOS TODAS BIEN **(TẠM DỊCH:** ***TẤT CẢ CHÚNG TA ĐỀU ỔN*****)**

Tác giả **Ana Penyas**
NXB: Salamandra Graphic năm 2017 / Giải thưởng Truyện tranh Quốc gia năm 2017 / Giải thưởng Tác giả Xuất sắc của Triển lãm Truyện tranh Barcelona lần thứ 37 / Người chiến thắng Giải thưởng Fnac-Salamandra Graphic lần thứ X.

Khi tôi nói với bà nội Maruja rằng tôi sẽ sáng tác truyện tranh dựa trên cuộc đời của bà, bà bảo tốt nhất là tôi nên viết một câu chuyện tình. Khi tôi nói điều tương tự với bà ngoại Herminia, bà rất vui và nói "Đương nhiên rồi, cháu yêu." Vậy nên, với máy ghi âm trong tay, tôi đến gặp bà Maruja để bà có thể giải thích cho tôi, ví dụ như, điều ẩn giấu đằng sau bức tranh về những bông hoa, hay tại sao bà lại thích nấu nướng đến vậy. Sau đó, tôi tới thăm bà Herminia và phát hiện bà của bà, Hermenegilda, quan trọng như thế nào và tại sao bà lại có phong thái tự do kì lạ như vậy. Những người phụ nữ ở thế hệ của bà, những người mà chúng ta thường không chăm sóc như họ đã làm với chúng ta, họ luôn là nhân vật phụ trong cuộc đời của người khác: là vợ, là mẹ hay là bà của ai đó. Giống như Maruja và Herminia. Những giai thoại của họ, những ý tưởng của họ và thế giới của họ đều ở trong cuốn sách này, một lời tri ân nhỏ muốn biến họ thành nhân vật chính.

CATWOMAN - PAWN OF THE DEAD

Autora: Aneke
DC Comics
Publicado el 8 de enero de 2020

*

CATWOMAN - PAWN OF THE DEAD

Tác giả **Aneke**
DC Comics
Xuất bản ngày 8 tháng 1 năm 2020

MUỐN BỎ CẬU VÀO GIỎ HÀNG!

Tác giả **Antarcticbear**
2021 / NXB: webtoon (truyện tranh đọc trên thiết bị di động).
Giới thiệu về trang truyện: Webtoon nói về chủ đề LGBTI+, học đường.

*

¡QUIERO PONERTE EN MI CARRITO!

Autora: Antarticbear
2021 / Editorial: Webtoon
(cómics digitales para dispositivos móviles).
Esta obra trata sobre temas de LGBTI+ y la vida escolar.

TERESA CLARAMUNT (1862-1931)

Teresa Claramunt fue una de las primeras españolas obreras con discurso feminista. A Claramunt se la recuerda como militante destacada del Movimiento Libertario Español y como fundadora de un grupo anarquista de trabajadoras de la rama textil. Su actividad cesó tras sufrir una dura represión. En 1891, contrajo una parálisis en la cárcel lo que le impidió continuar su lucha obrera. Aun así, en 1929 habló por última vez en un mitin.

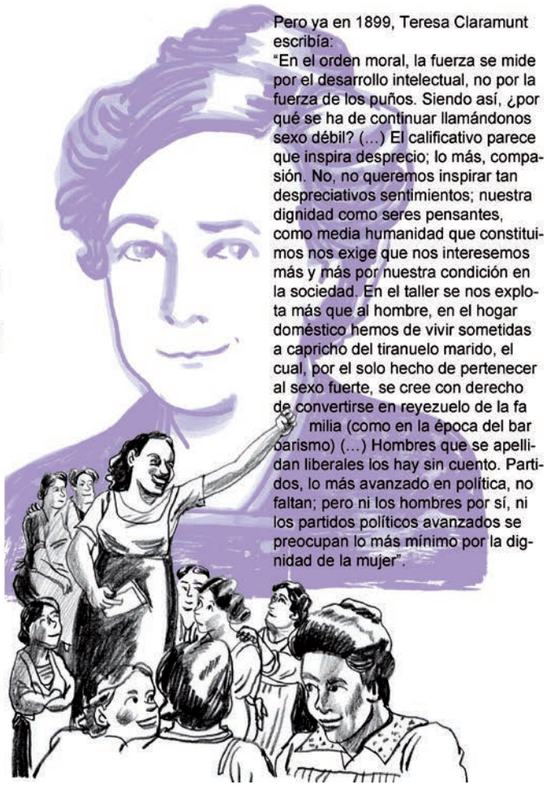

Pero ya en 1899, Teresa Claramunt escribía:
"En el orden moral, la fuerza se mide por el desarrollo intelectual, no por la fuerza de los puños. Siendo así, ¿por qué se ha de continuar llamándonos sexo débil? (...) El calificativo parece que inspira desprecio; lo más, compasión. No, no queremos inspirar tan despreciativos sentimientos; nuestra dignidad como seres pensantes, como media humanidad que constituimos nos exige que nos interesemos más y más por nuestra condición en la sociedad. En el taller se nos explota más que al hombre, en el hogar doméstico hemos de vivir sometidas a capricho del tiranuelo marido, el cual, por el solo hecho de pertenecer al sexo fuerte, se cree con derecho de convertirse en reyezuelo de la familia (como en la época del barbarismo) (...) Hombres que se apellidan liberales los hay sin cuento. Partidos, lo más avanzado en política, no faltan; pero ni los hombres por sí, ni los partidos políticos avanzados se preocupan lo más mínimo por la dignidad de la mujer".

FEMINISMO PARA PRINCIPIANTES

Autora **Antonia Santaolaya**
Cómic Book / 2018 / ED Penguin Random House
Teresa Claramunt, una de las primeras españolas obreras con discurso feminista en la lucha por los derechos de las trabajadoras.

*

"FEMINISMO PARA PRINCIPIANTES"
(TẠM DỊCH: *NỮ QUYỀN CHO NGƯỜI MỚI BẮT ĐẦU*)

Tác giả **Antonia Santaolaya**
Truyện tranh / 2018 / NXB Penguin Random House
Teresa Claramunt, một trong những nữ công nhân Tây Ban Nha đầu tiên có bài diễn thuyết về nữ quyền trong cuộc đấu tranh vì quyền của các lao động nữ.

FEMINISMO PARA PRINCIPIANTES

Autora: **Antonia Santaolaya**
Cómic Book / 2018 / ED Penguin Random House
Hace referencia a los derechos civiles por los que pelearon muchas mujeres y tomaron parte en la Revolución francesa. Éstos, para su sorpresa, fueron ignorados. Nuevamente ellas no eran consideradas como ciudadanos de pleno derecho. Las mujeres más relevantes en la lucha fueron perseguidas y ejecutadas en la guillotina. La famosa declaración de los derechos del ciudadano de la Revolución francesa no contemplaba a las ciudadanas.

*

"FEMINISMO PARA PRINCIPIANTES"
(TẠM DỊCH: *NỮ QUYỀN CHO NGƯỜI MỚI BẮT ĐẦU*)

Tác giả **Antonia Santaolaya**
Truyện tranh / 2018 / NXB Penguin Random House
Bức tranh đề cập đến các quyền công dân mà vì nó rất nhiều phụ nữ đã đấu tranh và tham gia vào cuộc Cách mạng Pháp. Tuy nhiên nằm ngoài dự đoán của họ, những yêu cầu này đã bị phớt lờ. Một lần nữa, phụ nữ không được coi là công dân với đầy đủ quyền lợi. Những người phụ nữ có vai trò quan trọng trong cuộc đấu tranh đều bị bắt và hành quyết bằng máy chém. Lời tuyên ngôn nổi tiếng về quyền công dân của Cách mạng Pháp đã không bao gồm các công dân nữ.

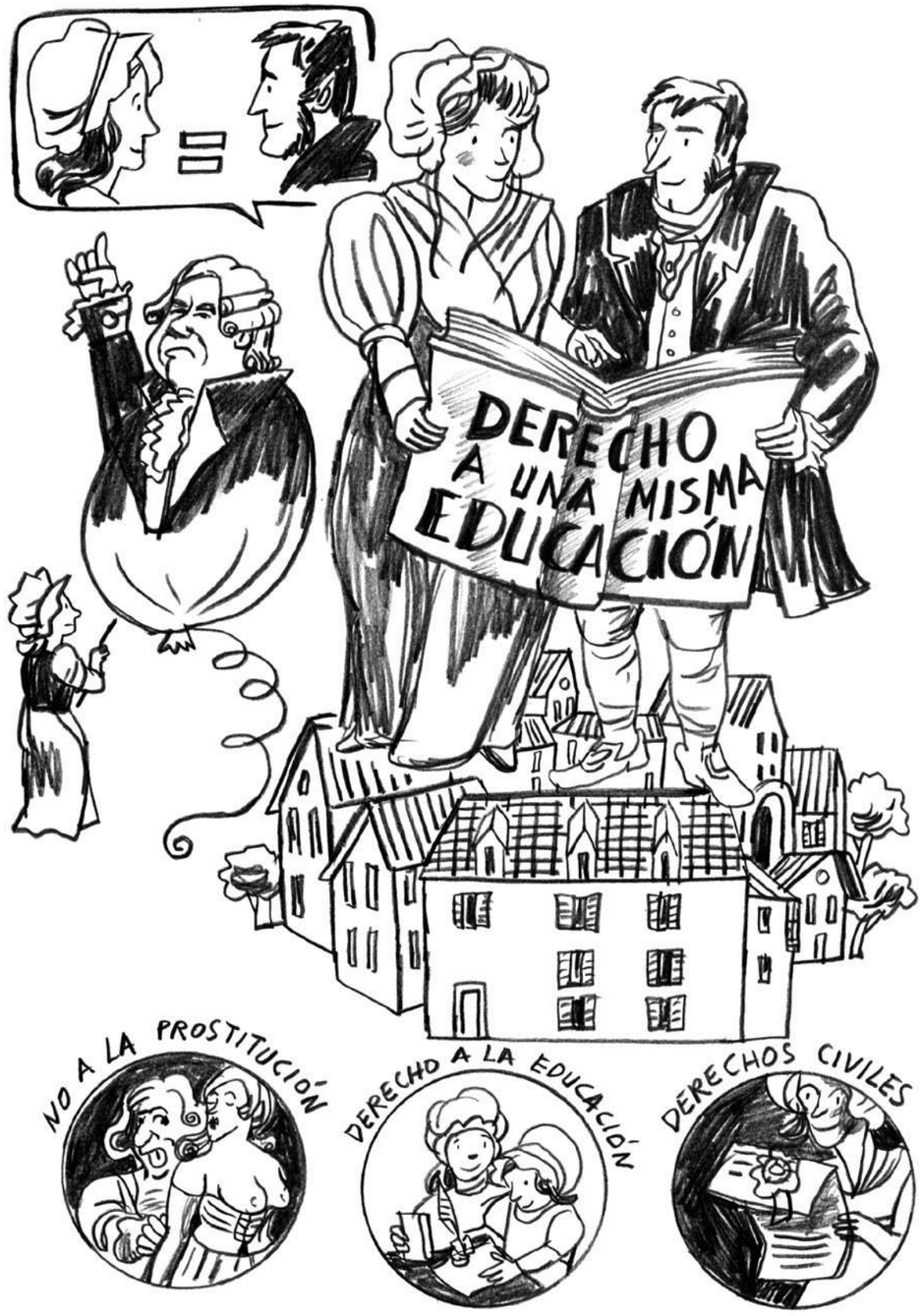

JUNTAS EN ESTO

Autora **Blanca Vázquez**
Dos mujeres jóvenes. Una vive en la España de los años sesenta, la otra en la actualidad. Ambas tienen que enfrentarse a un embarazo no deseado. Ambas tendrán que tomar decisiones, según la época que les tocó vivir, y hacer frente a la misma soledad.

En su primer trabajo, influenciado por artistas como Brecht Evens o Ana Penyas, Blanca Vázquez usa tinta china para recrear la oscura España franquista del pasado, y acuarelas azules y burdeos para plasmar el presente. El azul dominante y envolvente recalca la frialdad de la soledad, mientras que los tonos más cálidos recuerdan que también se trata de un relato lleno de esperanza, que se tiñe de la fuerza de ambas protagonistas.

*

JUNTAS EN ESTO
(TẠM DỊCH: *TRONG CÙNG HOÀN CẢNH*)

Tác giả **Blanca Vázquez**
2020/ Xuất bản theo thỏa thuận với NXB Astiberri.
Hai người phụ nữ trẻ, một người sống tại Tây Ban Nha vào những năm 70, người còn lại ở hiện tại. Cả hai đều phải đối mặt với tình huống mang thai ngoài ý muốn. Cả hai phải đưa ra những quyết định, theo thời đại mà họ đang sống, và đối mặt với nỗi cô đơn.

Trong tác phẩm đầu tay chịu sự ảnh hưởng từ những nghệ sĩ như Brecht Evens hay Ana Penyas, Blanca Vázquez đã sử dụng mực tàu để tái hiện lại một Tây Ban Nha u ám dưới đế chế độc tài trong quá khứ, và sử dụng chất liệu màu nước với hai tông xanh và đỏ tía để phản ánh hiện tại. Màu xanh chủ đạo và bao trùm nhấn mạnh sự cô đơn lạnh lẽo, trong khi những tông ấm hơn gợi nhớ rằng đây cũng là một câu truyện tràn đầy hi vọng, thể hiện sự mạnh mẽ của cả hai nhân vật chính.

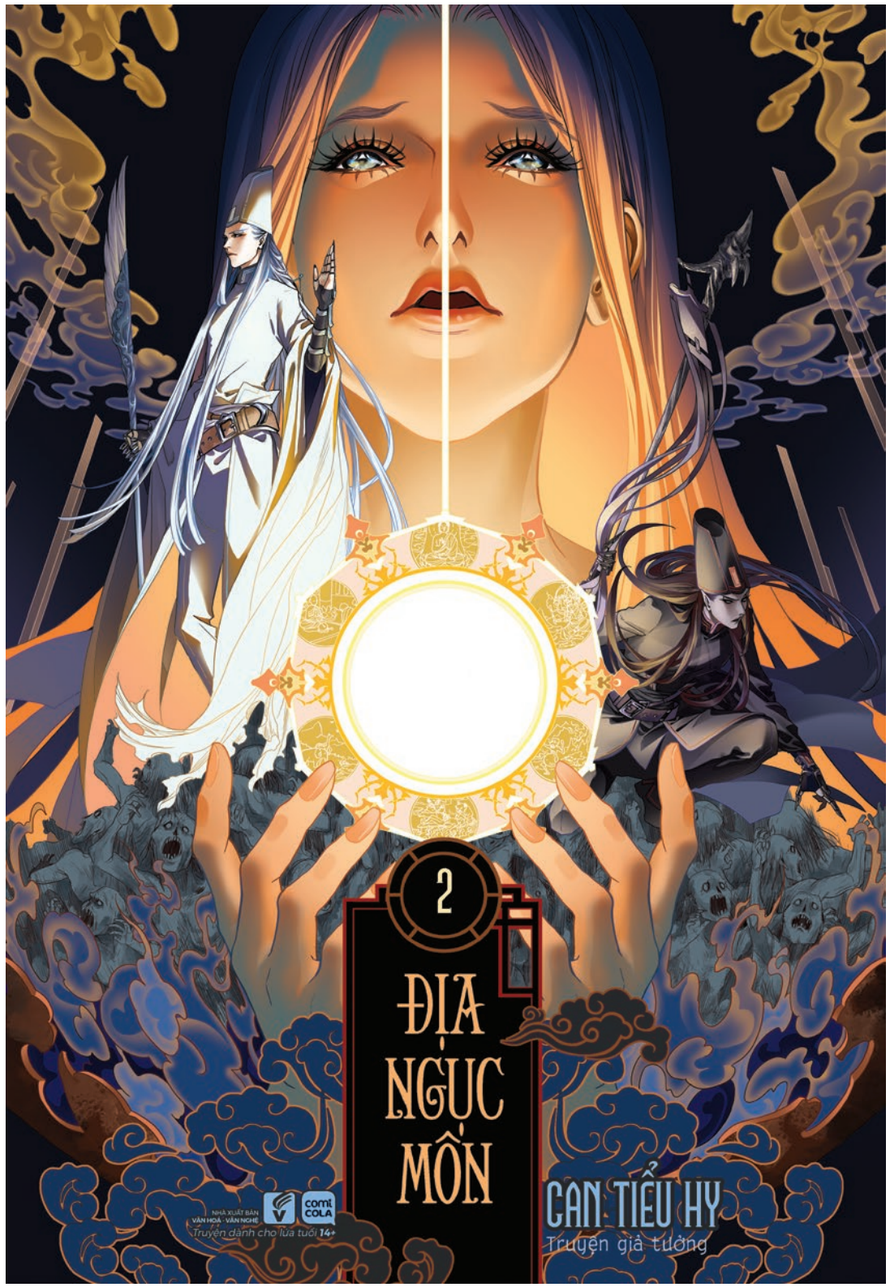

ĐỊA NGỤC MÔN

Tác giả **Can Tiểu Hy**
2017 / NXB Mĩ Thuật
Địa Ngục Môn là tác phẩm mới nhất của nữ họa sĩ truyện tranh Việt Nam đầy tài hoa - Can Tiểu Hy. Địa Ngục Môn là tác phẩm đoạt giải Bạc cuộc thi truyện tranh quốc tế International Manga Award lần thứ 10 (2016) tại Nhật Bản.

LA PUERTA DEL INFIERNO

Autora **Can Tieu Hy**
2017 / Editorial de Bellas Artes
La Puerta del Infierno es la más reciente obra de la talentosa dibujante vietnamita Can Tieu Hy. Con este libro ganó el premio de plata del 10° Premio Internacional de MANGA (2016) en Japón.

ORGULLO GAY SEVILLA

Autora **Carla Berrocal**
Cartel para el Ayuntamiento de Sevilla / 2017
Cartel para reivindicar las fiestas del Orgullo Gay de Sevilla. Se buscaba jugar con el folclore sevillano y el cartelismo de principios de siglo para dar un relectura LGBT.

*

DIỄU HÀNH TỰ HÀO ĐỒNG TÍNH SEVILLA

Tác giả **Carla Berrocal**
Áp phích cho Hội đồng Thành phố Sevilla / 2017
Tranh áp phích để ủng hộ lễ hội Tự hào Đồng tính của Sevilla. Bức tranh kết hợp văn hóa dân gian Sevilla với phong cách thiết kế áp phích từ những năm đầu thế kỷ để tái thể hiện hình ảnh về cộng đồng LGBT.

01_ WASSALON
02_ WASSALON

Autora **Clara-Tanit Arqué**
2007 / Ed. Astiberri
Wassalon es una lavadora con un gran corazón, inconforme con su condición de máquina en un mundo de humanos.

*

01_ WASSALON
02_ WASSALON

Tác giả **Clara-Tanit Arqué**
2007 / NXB Astiberri
Wassalon là một cái máy giặt với trái tim rộng lớn, không cam tâm với thân phận một cỗ máy trong thế giới loài người.

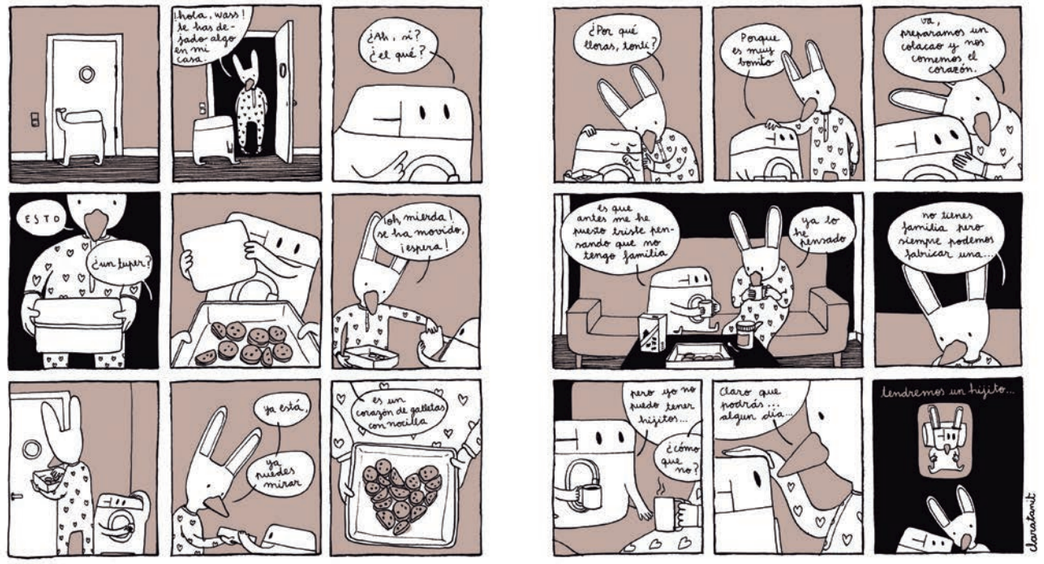

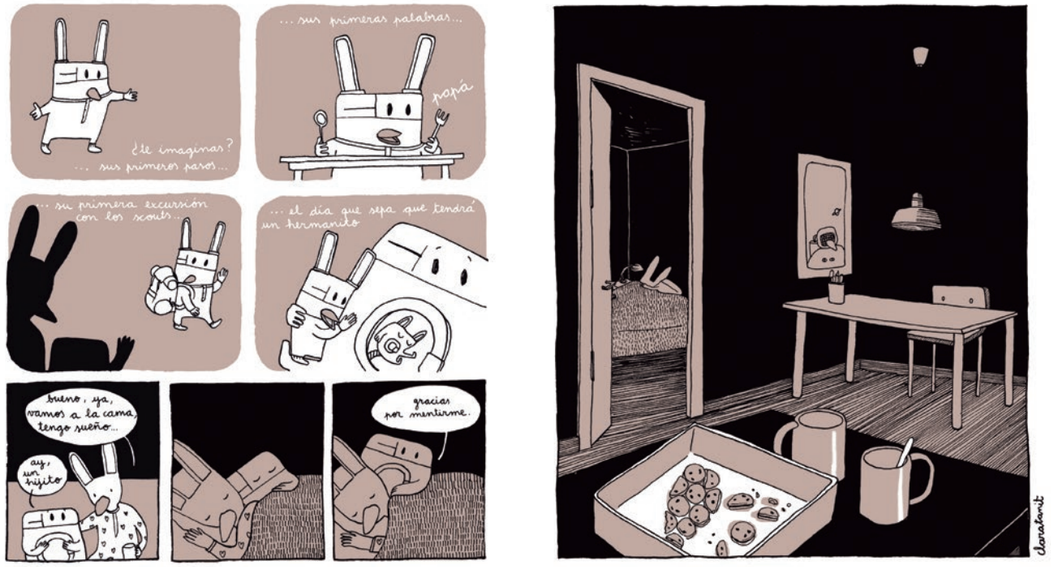

MYS CITY

Tác giả **CLGTart và Themy**
2020
Ở một thành phố tên Mys, viết tắt của Mystery chứa đầy những bí ẩn như việc một con người đi đòi nợ ác quỷ...

*

MYS CITY

Autora **CLGTart y Themy**
2020
En la ciudad llamada Mys (abreviatura de Mystery), hay muchos misterios, como la historia de un humano que persigue a un demonio para cobrar deudas...

CUANDO CIERRO LOS OJOS, RECUERDO

Autora **Cristina Bueno**
2018 / Norma Editorial + Creu Roja
Esta página quiere sensibilizar sobre la inseguridad y peligros de las rutas migratorias, mostrando una de las muchas situaciones reales a las que se enfrentan las personas refugiadas.

*

CUANDO CIERRO LOS OJOS, RECUERDO
(TẠM DỊCH: ***MỖI KHI NHẮM MẮT, TÔI LẠI NHỚ VỀ***)

Tác giả **Cristina Bueno**
2018 / NXB Norma và Hội Chữ thập đỏ
Trang truyện tái hiện lại một trong rất nhiều tình huống thực tế mà những người tị nạn phải đối mặt, qua đó nâng cao nhận thức về sự nguy hiểm và thiếu an toàn của những hành trình di cư.

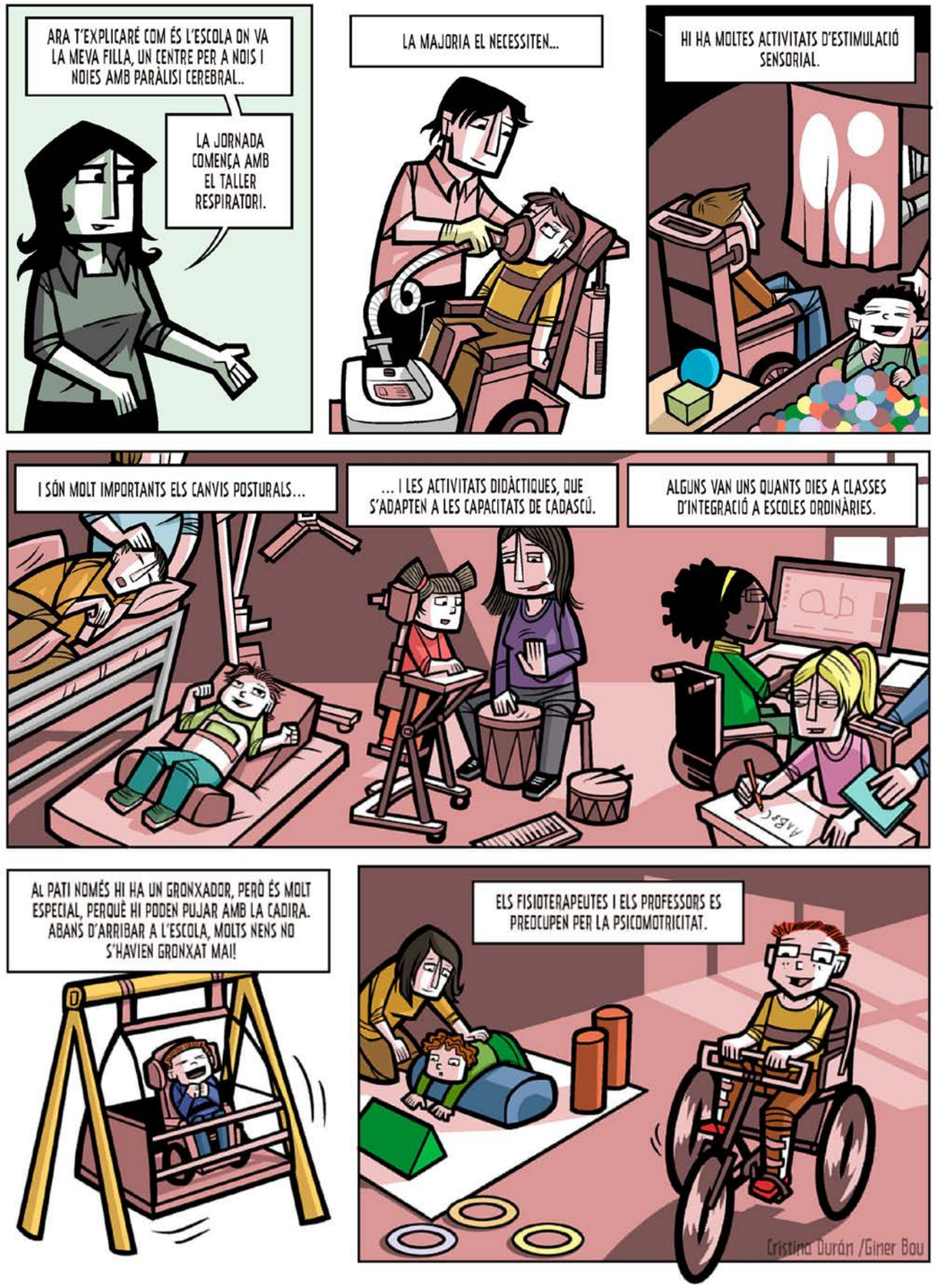

UNA ESCOLA MOLT ESPECIAL

Autora **Cristina Durán Costell**
2018 / Publicado en prensa, en el Diari ARA
Historia que cuenta cómo es por dentro un colegio de educación especial para niños y niñas con diversidad funcional.

*

UNA ESCOLA MOLT ESPECIAL
(TẠM DỊCH: *NGÔI TRƯỜNG ĐẶC BIỆT*)

Tác giả **Cristina Durán Costell**
2018 / Đăng trên Nhật báo Diari ARA
Câu chuyện về một ngôi trường giáo dục đặc biệt dành cho trẻ em, nơi có nhiều hoạt động chức năng đa dạng.

ONDAS EN EL RÍO

Autora **Cristina Durán Costell**
Cómic colectivo Viñetas de Vida / 2014 / Editorial: Astiberri
Historia sobre el trabajo que se hace en Nicaragua en cooperación internacional para defender los derechos de las mujeres.

*

ONDAS EN EL RÍO
(TẠM DỊCH: *SÓNG TRÊN SÔNG*)

Tác giả **Cristina Durán Costell**
Tuyển tập truyện tranh Viñetas de Vida /
2014 / NXB: Astiberri
Câu chuyện về hoạt động hợp tác quốc tế tại Nicaragua nhằm bảo vệ quyền lợi của phụ nữ.

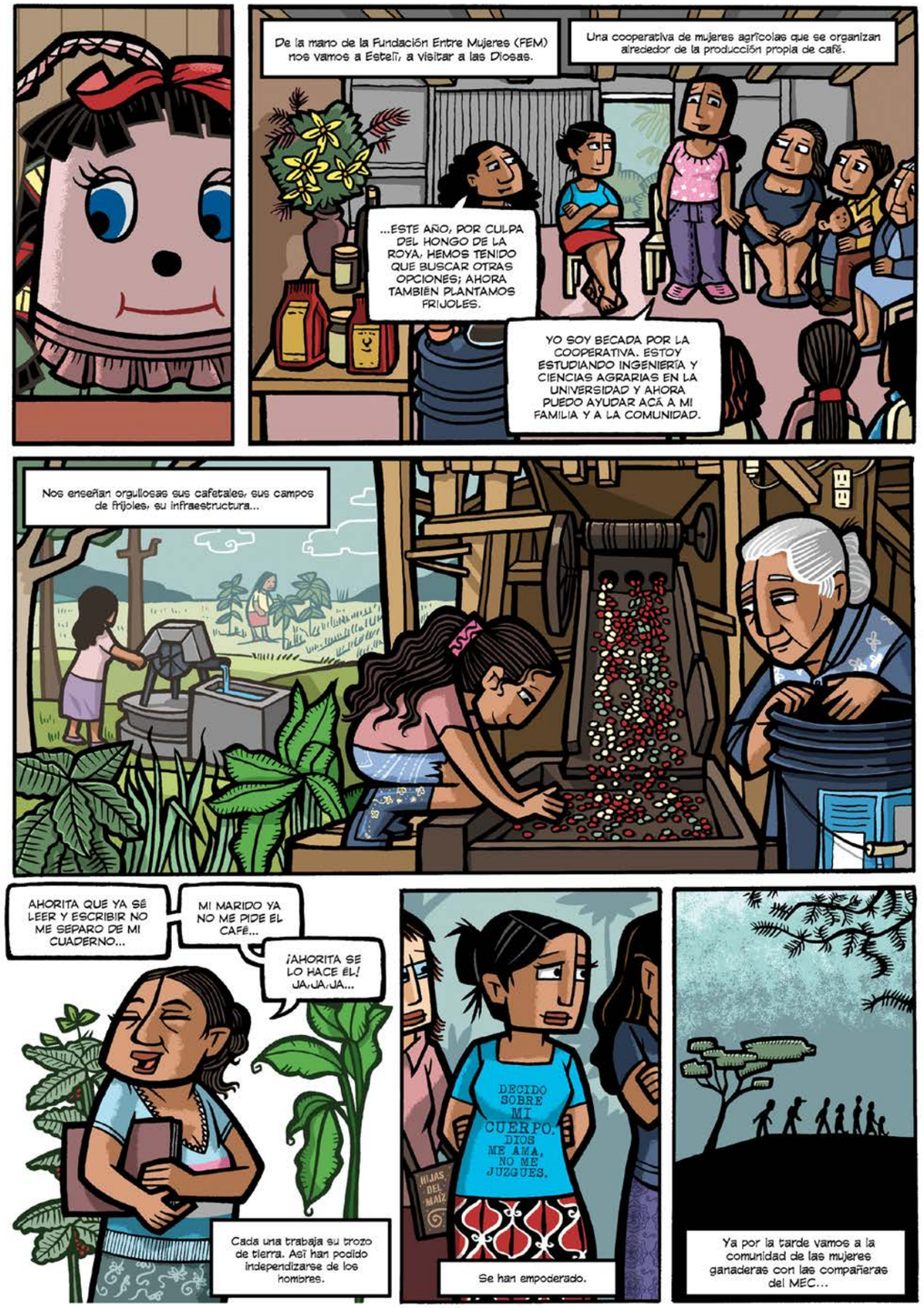

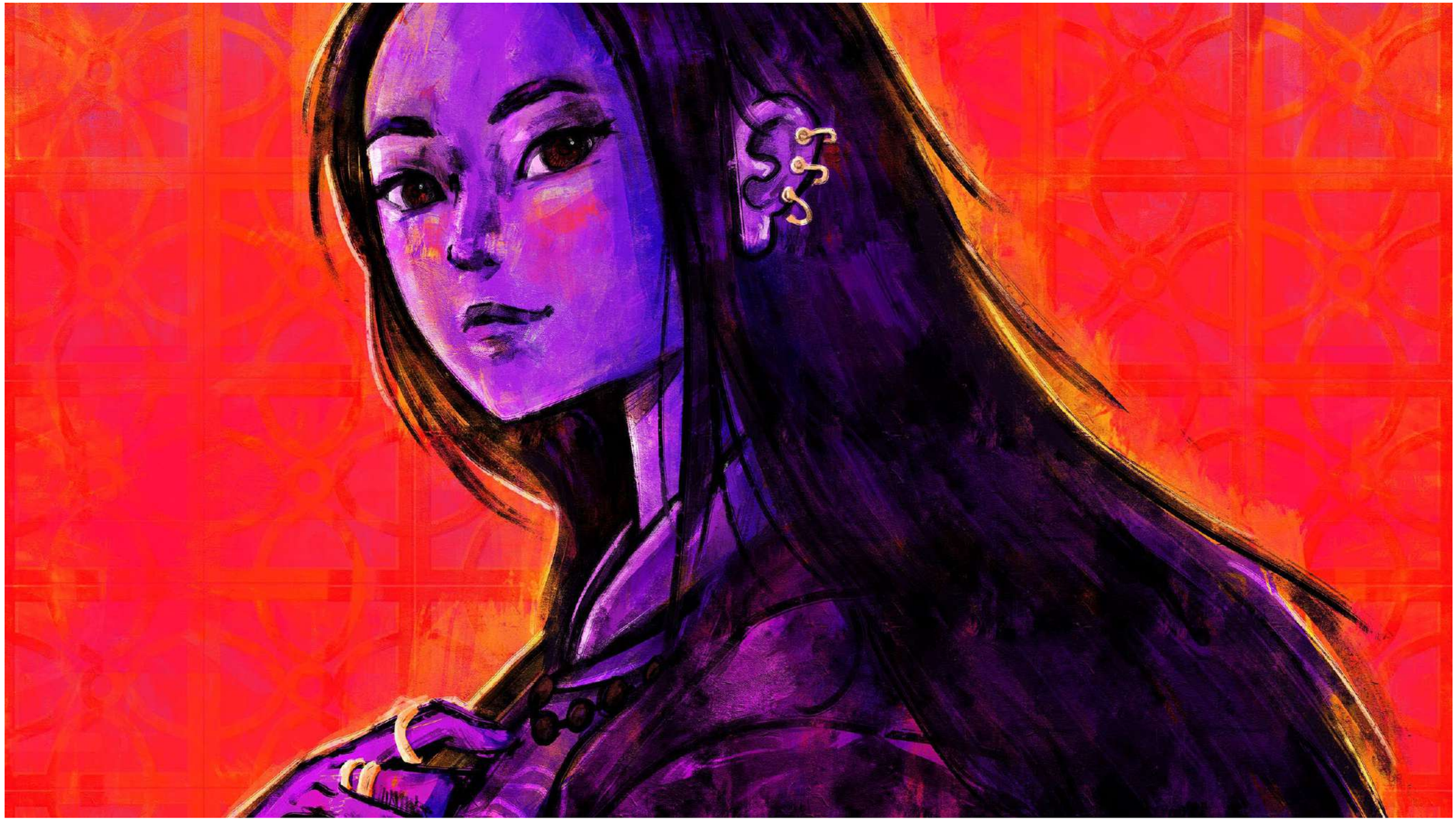

CHIÊU HOÀNG KỲ

Họa sĩ Dương Nguyễn, Biên kịch **Linh Nguyễn**
2021
Câu chuyện bắt đầu khi cậu bé 12 tuổi Lê Tần đi lạc trong cung, "vấp phải" Hoàng hậu Chiêu Thánh, rồi vô tình biết được bí mật động trời mà cả Hoàng cung đang tận lực che giấu.

EL SIGLO DE CHIEU HOANG

Dibujante **Duong Nguyen,** Guionista **Linh Nguyen**
2021
La historia empieza cuando Le Tan, un niño de 12 años se encuentra con la emperatriz Chieu Thanh y luego accidentalmente descubre un secreto alarmante que el Palacio ha tratado de ocultar.

ID

Autora **Emma Ríos**
Lápiz y tinta china sobre papel, con tratamiento de color digital. Originales realizados en Papel Bristol y tamaño A3.
ID es una distopía que analiza el conflicto entre percepción e identidad a través de la lucha de tres personas que consideran un "trasplante de cuerpo" como la solución a sus vidas. El uso de los distintos tonos de rojo trata de buscar algo a medio camino entre lo cárnico y lo cálido, y también pretende ser una metáfora ya que la acción transcurre en Marte.

*

ID
(TẠM DỊCH: *DANH TÍNH*)

Tác giả **Emma Ríos**
Bút chì và mực tàu trên giấy, với xử lý màu kỹ thuật số. Bản gốc được thực hiện trên Giấy Bristol cỡ A3.
ID là câu chuyện về một xã hội tiêu cực hư cấu, phân tích mâu thuẫn giữa nhận thức và danh tính thông qua cuộc đấu tranh của ba nhân vật coi việc "cấy ghép cơ thể" là giải pháp cho cuộc sống của họ. Việc sử dụng các sắc thái khác nhau của màu đỏ nhằm tìm ra điều gì đó giữa màu của thịt và tông màu ấm. Đó cũng là một ẩn dụ khi bối cảnh của hành động là sao Hoả.

8M

Autora **Erica Fustero**
Proyecto personal / 2019
Ilustración creada con motivo del Día Internacional de la Mujer.

*

8M

Tác giả **Erica Fustero**
Dự án cá nhân / 2019
Tranh minh họa sáng tác nhân ngày Quốc tế Phụ nữ

PERFECTION (PERFECCIÓN)

Autora **Eve Mae**
2019
Abraza tu universo interior y date la oportunidad de decidir quién quieres ser.

*

PERFECTION (HOÀN HẢO)

Tác giả **Eve Mae**
2019
Hãy ôm trọn thế giới bên trong của bạn và cho bản thân cơ hội để quyết định mình muốn trở thành ai.

SIN TÍTULO

Autora **Flavita Banana (Flavia Álvarez-Pedrosa)**
Proyecto personal / 2017 / Incluida en el libro Archivos Cósmicos / Editorial ¡Caramba!
Dos chicas se dan cuenta del peso de las redes sociales en nuestra intimidad, por encima de los lazos personales.

*

TÁC PHẨM KHÔNG ĐỀ

Tác giả **Flavita Banana (Flavia Álvarez-Pedrosa)**
Dự án cá nhân / 2017 / Được đưa vào cuốn sách Archivos Cósmicos / NXB ¡Caramba!
Hai cô gái nhận ra sức nặng của mạng xã hội đối với quyền riêng tư của chúng ta, hơn cả những mối quan hệ cá nhân.

NHÂN VẬT TRONG TRANG PHỤC HOÀNG HẬU

Tác giả **Gấu Mèo cận thị**
Nhân vật dựa trên Nguyên Thánh Thiên Cảm hoàng hậu thời Trần, mặc lễ phục lấy cảm hứng từ văn hóa các nước Đông Á.

*

UN PERSONAJE EN SU VESTIDO DE REINA

Autora **Gau Meo can thi**
El personaje basado en la emperatriz Nguyên Thánh Thiên Cảm de la dinastía Tran, vestido con el traje inspirado de las culturas de Asia Oriental.

JEWEL OF THE SEA

Tác giả **Gấu Mèo cận thị**
Đăng độc quyền trên nền tảng đọc truyện online Tapas
Câu chuyện về một nàng tiên cá đi lạc và được giúp đỡ trở về nhà.

*

JEWEL OF THE SEA

Autora **Gau Meo can thi**
Publicada exclusivamente en la plataforma online Tapas, cuenta la historia de una sirena que se perdió y fue ayudada a regresar a casa.

NADA QUE PERDER

Autora **Henar Torinos**
2020
Obra personal inédita. Proyecto personal en el que trabaja la autora actualmente.

*

NADA QUE PERDER (TẠM DỊCH: ***KHÔNG CÓ GÌ ĐỂ MẤT***)

Tác giả **Henar Torinos**
2020
Tác phẩm cá nhân chưa xuất bản và đang trong quá trình thực hiện.

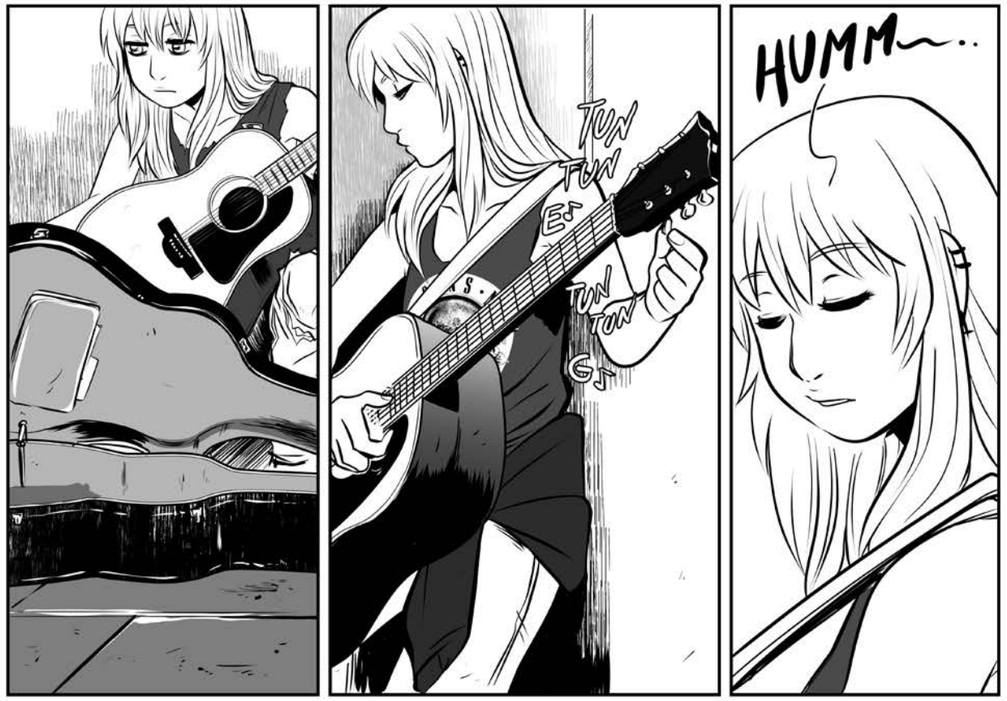

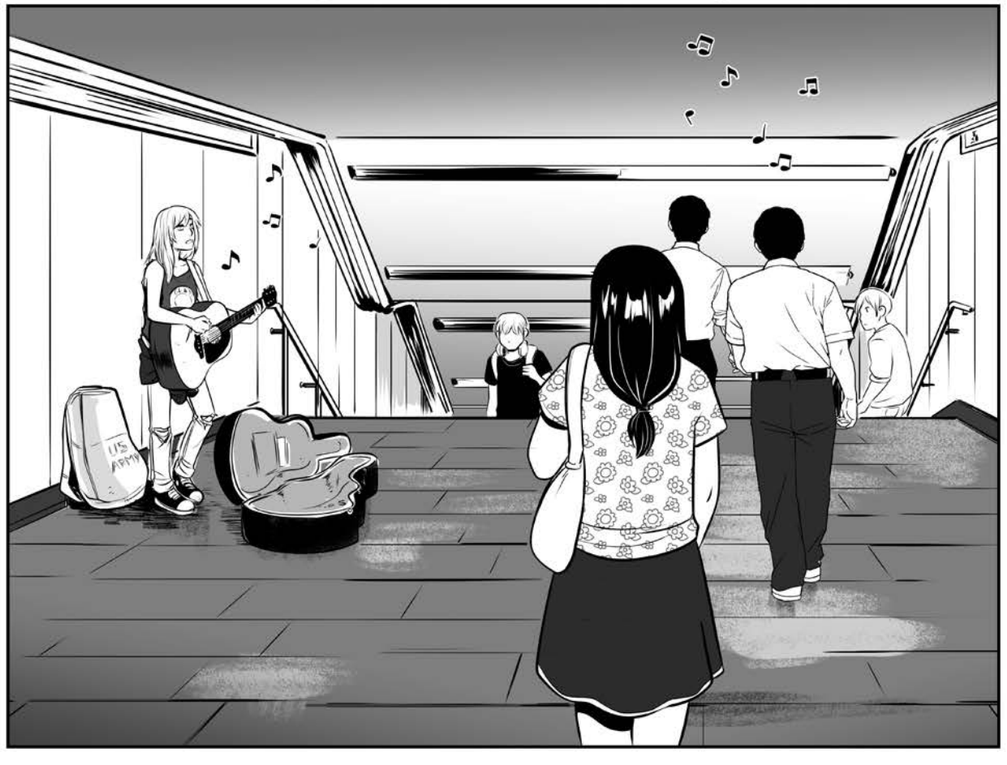

TODAS NOSOTRAS

Autora **Higinia Garay**
2020 / Astiberri
Una novela gráfica que recoge el relato de cinco mujeres encarceladas injustamente en El Salvador.

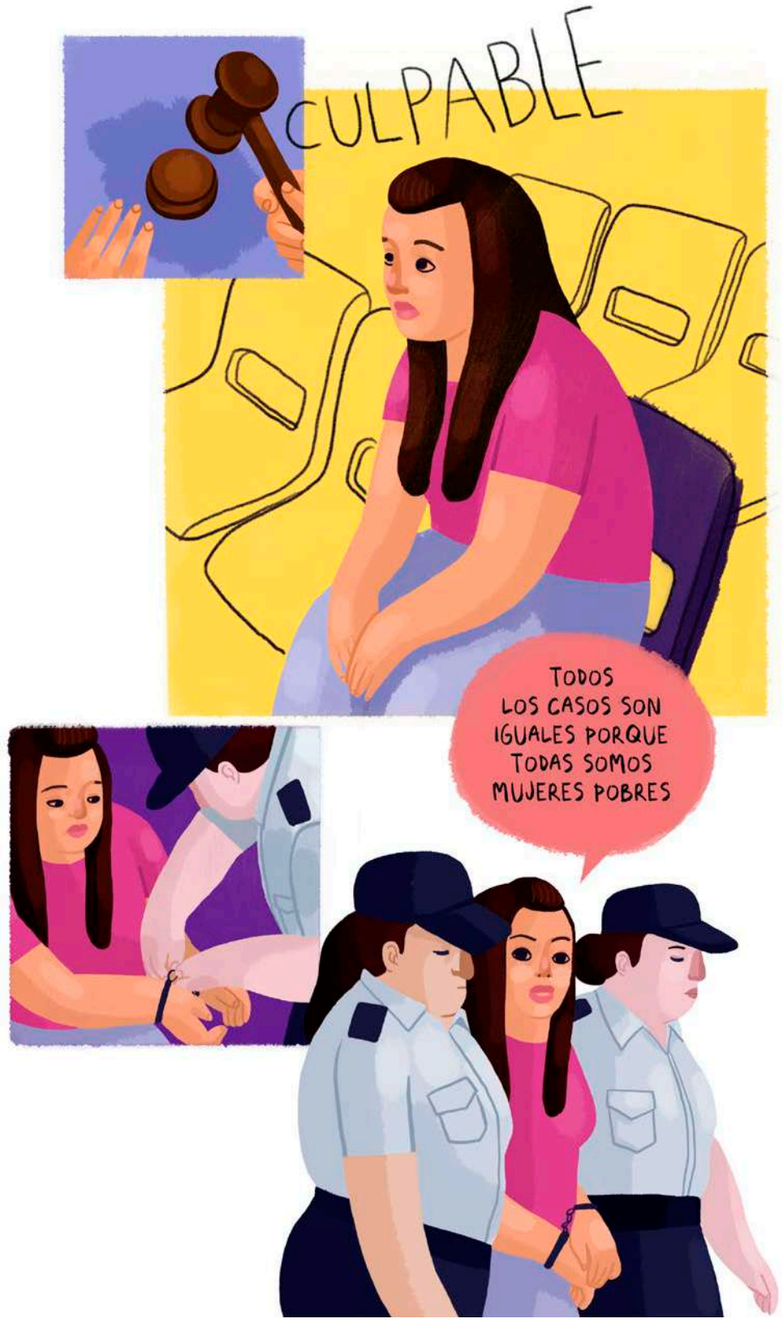

TODAS NOSOTRAS
(TẠM DỊCH: *TẤT CẢ PHỤ NỮ CHÚNG TA*)

Tác giả **Higinia Garay**
2020 / Astiberri
Một cuốn tiểu thuyết đồ họa kể lại câu chuyện của năm người phụ nữ bị phạt tù bất công ở El Salvador.

BẨM THẦY TƯỜNG CÓ THẦY VŨ ĐẾN TÌM

Tác giả **Hoàng Tường Vy**
2020 / NXB Dân trí
Bối cảnh làng quê Việt Nam ngày xưa cũ, những chuyện tình tang nho nhỏ, linh tinh vụn vặt của một anh thầy đồ, một anh thầy lang và mọi người xung quanh.

SEÑOR TUONG, SEÑOR VU HA VENIDO A BUSCARLE

Autora **Hoang Tuong Vy**
2020 / Editorial Dan Tri
Las pequeñas historias entre un maestro y un médico en un pueblo de Vietnam en los tiempos antiguos.

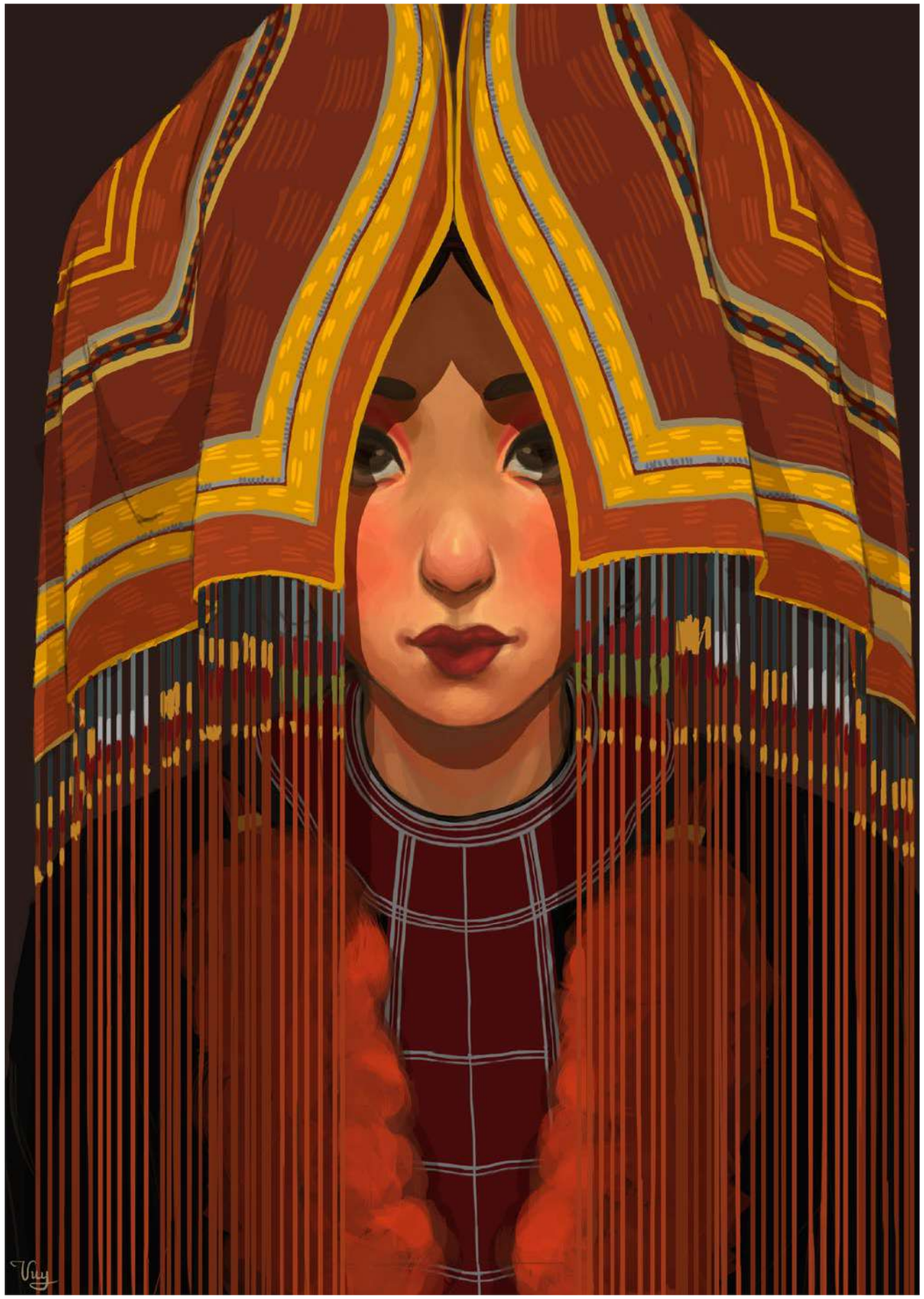

TRANH SÁNG TÁC CÁ NHÂN

Tác giả **Hoàng Tường Vy**
Chưa xuất bản

*

OBRA PERSONAL

Autora **Hoang Tuong Vy**
Inédita

LA IDEA DE LA MUERTE

Autora **Irene Márquez**
Todo ser humano sabe que algún día morirá. Vivimos con esa idea en la cabeza.

*

LA IDEA DE LA MUERTE
TẠM DỊCH: ***SUY NGHĨ VỀ CÁI CHẾT***

Tác giả **Irene Márquez**
Con người đều biết rằng một ngày nào đó chúng ta sẽ về cõi vĩnh hằng.
Chúng ta sống với suy nghĩ đó trong tâm trí.

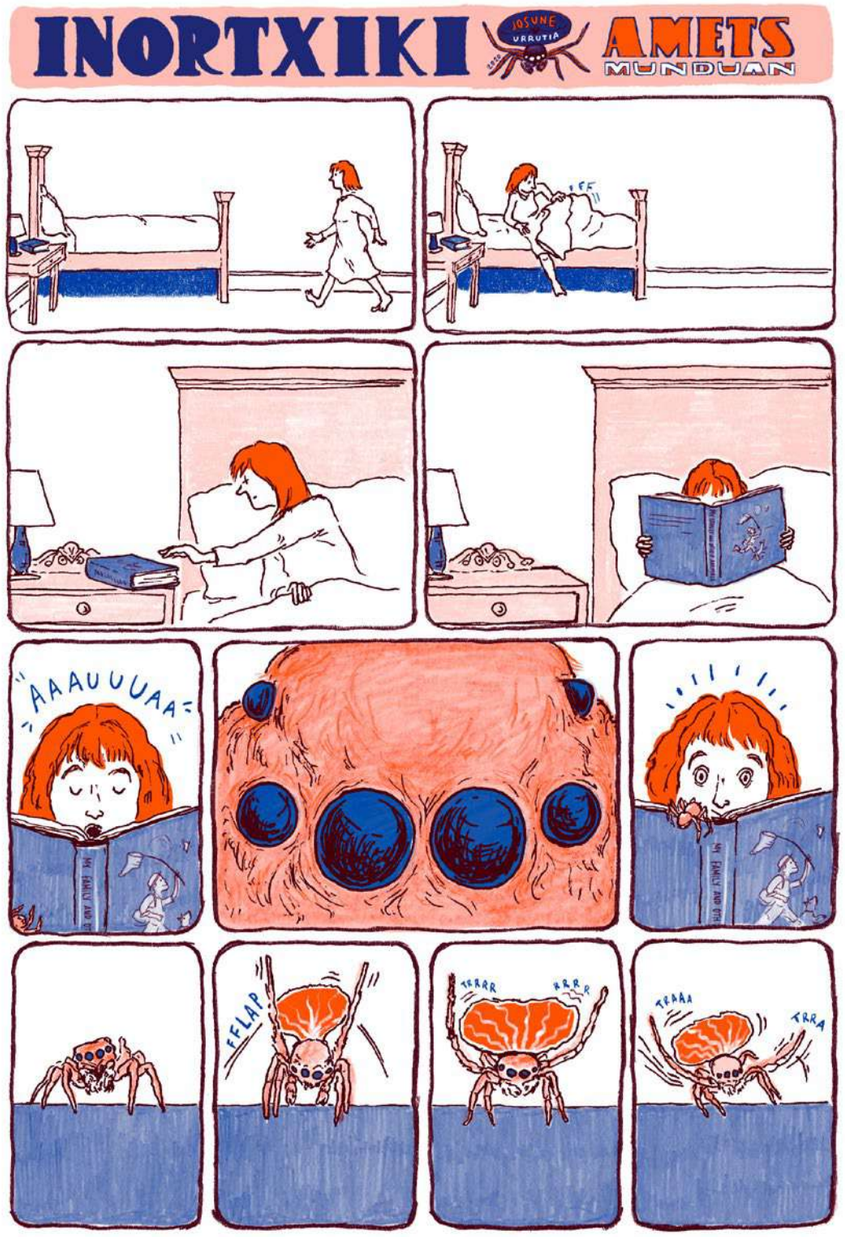

TUPUST! - ZU

Autora **Josune Urrutia**
2021 / Editorial: Tupust komiki elkartea / ISBN: 978-84-09-32934-2 / Idioma de publicación: Euskera /
Número de páginas: 150 / Tamaño: 240x170
Inortxiki amets munduan es un sueño sobre arañas y a la vez un h omenaje a Little Nemo in Slumberland de Windsor MacCay. Es parte de la antología Zu (Tú) del colectivo Tupust!.

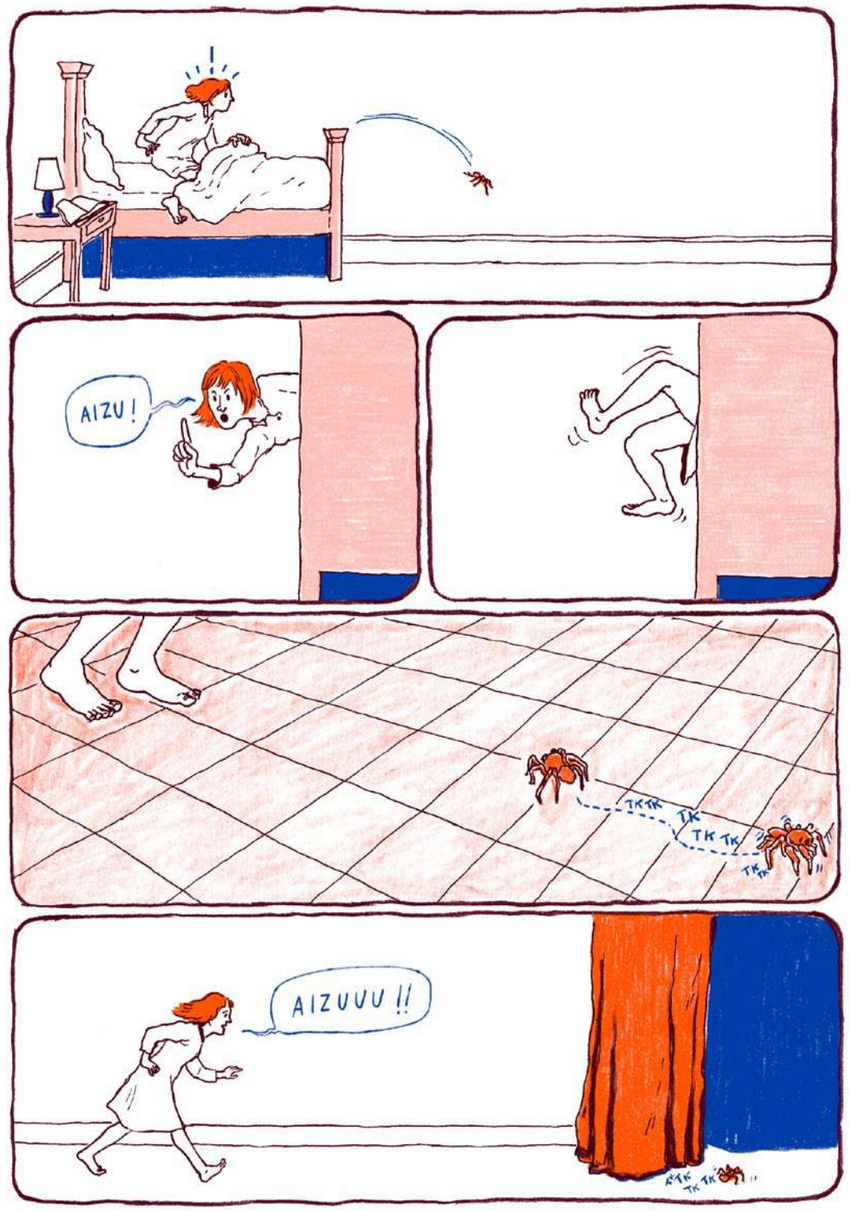

TUPUST! - ZU

Tác giả **Josune Urrutia**
2021 / NXB: Tupust komiki elkartea / ISBN: 978-84-09-32934-2 / Ngôn ngữ: Tiếng Basque / Số trang: 150 /
Kích cỡ: 240x170
Inortxiki amets munduan là một giấc mơ về nhện và đồng thời là sự tôn vinh dành cho Little Nemo in Slumberland (Cậu bé Nemo và vùng đất của những giấc mơ) của Windsor MacCay. Tác phẩm là một phần của hợp tuyển Zu! (Bạn), thuộc bộ sưu tập Tupust!

QUY

Tác giả **Kannymos**
Bức tranh vẽ thiếu nữ bên linh vật Quy thể hiện sự hòa hợp âm dương giữa trời đất thiên nhiên và tạo vật mang hình dáng loài người.

*

QUY (TORTUGA)

Autora **Kannymos**
La pintura de una chica y la mascota Quy (Tortuga) muestra la armonía entre el yin y yang con el cielo, la tierra, la naturaleza y las criaturas en forma humana.

PHỤNG

Tác giả **Kannymos**
Ilustración creada con motivo del Día Internacional de la Mujer. Thiếu nữ trên lưng linh vật Phụng khoác trên mình bộ áo Nhật Bình của công chúa thời Nguyễn, ngụ ý về vẻ đẹp của những nền văn hóa xưa sẽ mãi trường tồn.

*

PHUNG (FÉNIX)

Autora **Kannymos**
La chica montada en la espalda de la mascota Phung (Fénix) se viste de Nhat Binh, el traje tradicional de las princesas de la dinastía Nguyen. La pintura muestra la eternidad de la belleza de las culturas antiguas.

OCULTOS

Autora **Laura Pérez**
Novela gráfica publicada en el 2019 con la editorial Astiberri.
Ganadora del Premio Ojo Crítico de cómic 2020, ganadora del premio Ignotus y de Splash Sagunt.

*

OCULTOS (TẠM DỊCH: *ẨN GIẤU*)

Tác giả **Laura Pérez**
Tiểu thuyết đồ họa xuất bản năm 2019. NXB Astiberri.
Tác phẩm đạt Giải Ojo Crítico de cómic 2020, và các Giải Ignotus và Splash Sagunt.

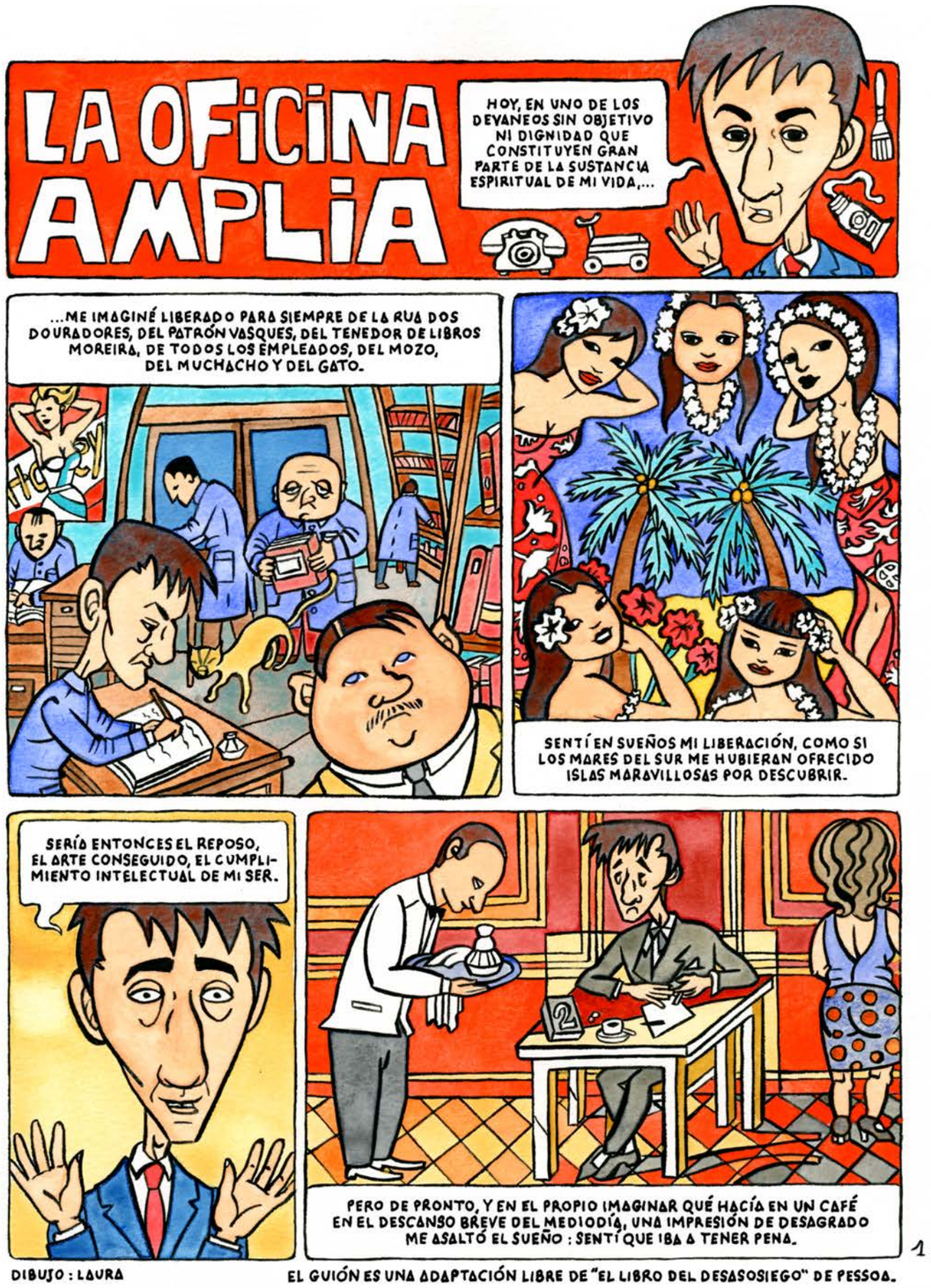

LA OFICINA AMPLIA

Autora **Laura Pérez Vernetti**
Del álbum *PESSOA & CIA*, publicado por Luces de Gálibo en España en 2011.

Esta página en color con el título *La oficina amplia* pertenece a mi novela gráfica *PESSOA & CIA* sobre el poeta portugués Fernando Pessoa, uno de los mayores poetas del siglo XX.

En la primera parte de este cómic aparece una biografía que narra la vida de Pessoa, toda en blanco y negro, y en la segunda página dibujo parte de su poesía y su obra literaria todo en color acuarela.

Esta página *La oficina amplia* pertenece la obra de Pessoa *El libro del desasosiego* una mezcla de autobiografía, ensayo, y ficción, dado que innovó tanto en la poesía como en otros géneros literarios.

Fernando Pessoa pasó gran parte de su vida trabajando en una oficina y, sin embargo, tiene una obra originalísima y vanguardista.

En esta página que he dibujado y adaptado al lenguaje en secuencia del cómic podéis ver a un oficinista y sus fantasías y len a última viñeta el personaje sentado en un bar es una reinterpretación mía de un famoso retrato que le hizo a Fernando Pessoa el pintor perteneciente a la vanguardia portuguesa de inicios del siglo XX Almada Negreiros.

La acuarela me permitió darle a la obra literaria adaptada al cómic de Pessoa una gran luminosidad y reflejar su gran imaginación creativa.

Este álbum ha sido considerado una de las mejores novelas gráficas españolas de los primeros 20 años del siglo XXI por el prestigioso estudioso y crítico Yexus.

Soy una de las autoras españolas pioneras del nuevo género en el cómic de la Poesía Gráfica adaptando al cómic grandes poetas como Pessoa, Rilke, Maiakovski, Baudelaire, y también a poetas españoles contemporáneos como Fernando Arrabal, Luis Alberto de Cuenca, Jesús Aguado, José Luis Piquero, Menchu Gutiérrez, Isabel Bono, etc.

LA OFICINA AMPLIA
(TẠM DỊCH: *VĂN PHÒNG RỘNG*)

Tác giả **Laura Pérez Vernetti**
Thuộc album *PESSOA & CIA*, do NXB Luces de Gálibo phát hành tại Tây Ban Nha năm 2011.

Đây là trang vẽ màu mang tiêu đề *La oficina amplia* (tạm dịch: *Văn phòng rộng),* thuộc tiểu thuyết đồ họa *PESSOA & CIA* nói về nhà thơ người Bồ Đào Nha Fernando Pessoa, một trong những nhà thơ lớn của thế kỷ 20.

Ở phần đầu của cuốn truyện này, có một phần tiểu sử kể lại cuộc đời của Pessoa chỉ với màu đen và trắng, và trang thứ hai vẽ lại một phần thơ và tác phẩm văn học của ông bằng màu nước.

Trang *La Oficina Amplia* này nằm trong tác phẩm *El libro del desasosiego* của Pessoa. Tác phẩm là sự kết hợp của tự truyện, tiểu luận và tiểu thuyết hư cấu, với những đổi mới cả ở thơ ca lẫn những loại hình văn học khác.

Fernando Pessoa dành phần lớn cuộc đời mình làm việc trong văn phòng. Dù vậy ông vẫn cho ra đời một tác phẩm vô cùng độc đáo và mang tính tiên phong.

Trong trang vẽ này, tôi đã vẽ và điều chỉnh theo ngôn ngữ truyện tranh hình ảnh một nhân viên văn phòng và những tưởng tượng của anh ta. Ở khung tranh cuối, hình ảnh nhân vật ngồi trong quán bar là sự tái hiện qua ngòi bút của tôi bức chân dung nổi tiếng về Fernando Pessoa do Almada Negreiros, họa sĩ tiên phong người Bồ Đào Nha những năm đầu thế kỷ 20, thực hiện.
Màu nước giúp tôi mang đến cho truyện tranh chuyển thể từ tác phẩm văn học của Pessoa sự rực rỡ và phản ánh trí tưởng tượng sáng tạo tuyệt vời của ông.

Album này được coi là một trong những tiểu thuyết đồ họa Tây Ban Nha hay nhất trong 20 năm đầu của thế kỷ 21, theo nhà phê bình và học giả uy tín Yexus.

Tôi là một trong những nữ tác giả Tây Ban Nha đi tiên phong trong thể loại mới của truyện tranh: Thơ Hình ảnh – chuyển thể sang hình thức truyện tranh các tác phẩm và hình ảnh về các nhà thơ lớn như Pessoa, Rilke, Maiakovski, Baudelaire, hay các nhà thơ đương đại của Tây Ban Nha như Fernando Arrabal, Luis Alberto de Cuenca, Jesús Aguado, José Luis Piquero, Menchu Gutiérrez, Isabel Bono, v.v.

DIVAS DE DIVÁN

Autora **Laura Pacheco y Carmen Pacheco**
2018 / Editorial ¡Caramba!
Una diva no puede evitar ser diva hasta en un naufragio.

*

DIVAS DE DIVÁN
(TẠM DỊCH: *NHỮNG DIVA TRÊN GHẾ ĐI-VĂNG*)

Tác giả **Laura Pacheco và Carmen Pacheco**
2018 / NXB ¡Caramba!
Một diva không thể không là diva ngay cả trong hoàn cảnh bị đắm tàu.

TÀN LỬA

Tác giả **Lilywiu**
2021
Lấy bối cảnh một hòn đảo ở Việt Nam những năm 30 của thế kỉ XX. Câu chuyện bắt đầu khi đứa con gái thứ hai nhà họ Chu đột ngột từ Pháp trở về sau nhiều biến cố của xã hội đương thời và của cả gia đình cô, những người đứng đầu một giáo phái bí ẩn trên đảo. Qua đó, từng bi kịch về tình cảm gia đình, lòng tham hư vinh hay thậm chí là thử thách đức tin trong mỗi con người dần được hé lộ.

*

CHISPAS

Autora **Lilywiu**
2021
Ambientada en una isla de Vietnam en los años 30 del siglo XX, la historia empieza con el regreso inesperado desde Francia de la segunda hija de la familia Chu, los líderes de una secta misteriosa en la isla. Así, poco a poco se revelan las tragedias familiares, la vanidad y se pone de prueba la fe de ellas.

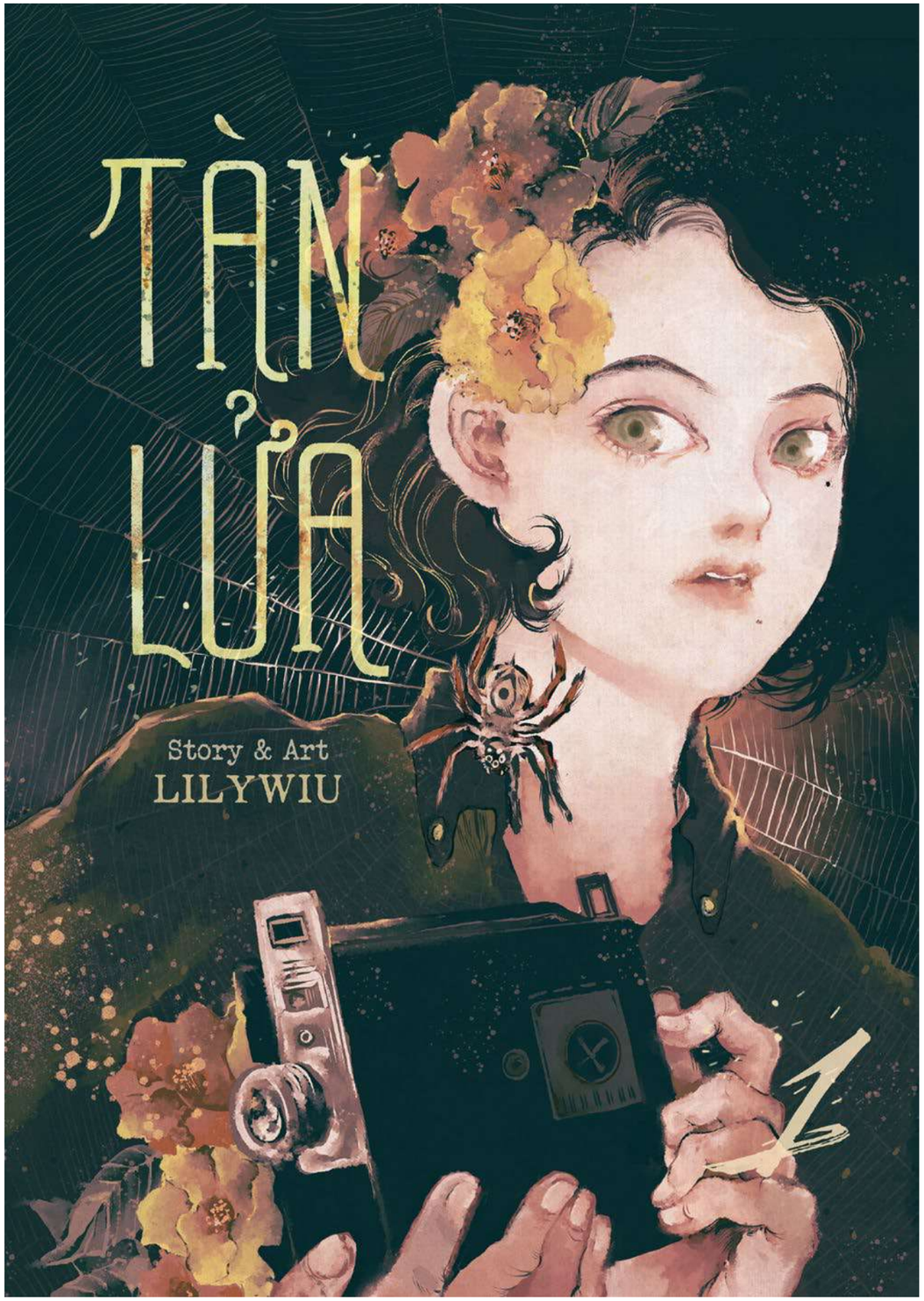

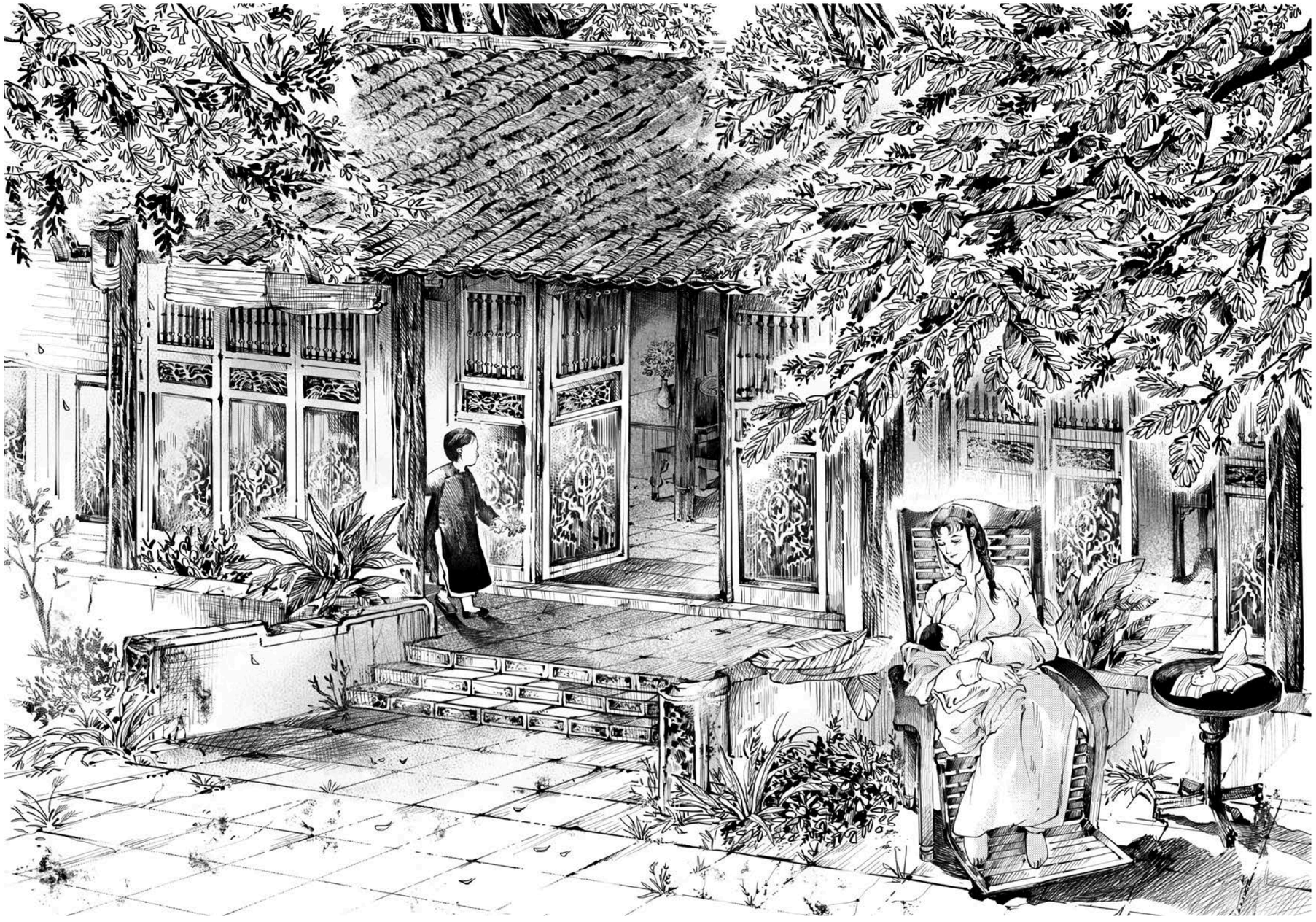

TÀN LỬA

Tác giả **Lilywiu**
2021
Lấy bối cảnh một hòn đảo ở Việt Nam những năm 30 của thế kỉ XX. Câu chuyện bắt đầu khi đứa con gái thứ hai nhà họ Chu đột ngột từ Pháp trở về sau nhiều biến cố của xã hội đương thời và của cả gia đình cô, những người đứng đầu một giáo phái bí ẩn trên đảo. Qua đó, từng bi kịch về tình cảm gia đình, lòng tham hư vinh hay thậm chí là thử thách đức tin trong mỗi con người dần được hé lộ.

*

CHISPAS.

Autora **Lilywiu**
2021
Ambientada en una isla de Vietnam en los años 30 del siglo XX, la historia empieza con el regreso inesperado desde Francia de la segunda hija de la familia Chu, los líderes de una secta misteriosa en la isla. Así, poco a poco se revelan las tragedias familiares, la vanidad y se pone de prueba la fe de ellas.

DESASTRE

Autora **Mamen Moreu**
Editorial Astiberri 2018
Berta tiene 35 años y está todo el día de mal humor. Su trabajo es precario y su vida amorosa, lamentable. ¿Conseguirá dejar de ponerse excusas y pasar a la acción? ¿Será capaz de enfrentarse al qué dirán y volver a empezar?

*

DESASTRE
(TẠM DỊCH: *THẢM HỌA*)

Tác giả **Mamen Moreu**
NXB Astiberri năm 2018
Berta 35 tuổi luôn trong tâm trạng tồi tệ cả ngày. Công việc của cô bấp bênh, quan hệ tình cảm không suôn sẻ. Liệu cô sẽ ngừng bào chữa và quyết tâm hành động? Liệu cô có thể đối mặt với những lời dị nghị và bắt đầu lại?

NO ES NO

Autora **Marika Vila Migueloa**
2019 / Editorial: Icónikas
(reproducción digital con difusión en Internet)
La ilustración denuncia la benevolencia de la sentencia del juicio a los violadores en serie del grupo autodenominado "LA MANADA"

*

NO ES NO
(TẠM DỊCH: *KHÔNG LÀ KHÔNG*)

Tác giả **Marika Vila Migueloa**
2019 / NXB: Icónikas
(bản sao kĩ thuật số được phát hành trên mạng)
Bức tranh minh họa lên án sự nhân từ của bản án xử những kẻ hiếp dâm hàng loạt của nhóm tự xưng "La Manada".

***CUERPOS INVISIBLES* (SECUENCIA)**

Autora **Marika Vila Migueloa**
2018 / Editorial: Ajuntament Sant Joan D'Espí para *La tira cómica de Marika* (Dones de Sant Joan D'Espí) Icónikas (reproducción digital con difusión en Internet) Espai D'Art Moritz (Barcelona) Salón del Cómic de Tenerife (Canarias)
La obra denuncia la invisibilidad de los cuerpos femeninos reales, históricamente enfocados como aparatos reproductores.

*

CUERPOS INVISIBLES
TẠM DỊCH: *CƠ THỂ VÔ HÌNH* (CHUỖI ẢNH)

Tác giả **Marika Vila Migueloa**
2018 / NXB: Ajuntament Sant Joan D'Espí cho cuốn *Truyện tranh của Marika* (Dones de Sant Joan D'Espí), Icónikas (bản sao kĩ thuật số được phát hành trên mạng), Espai D'Art Moritz (Barcelona), Triển lãm Truyện tranh Tenerife (Canarias)
Tác phẩm biểu lộ sự vô hình của cơ thể người phụ nữ, vốn trong lịch sử chỉ được coi là cơ quan sinh sản

1. ¡SAL DE TU LÍMITE!
2009 / Editorial: Ajuntament Sant Joan D'Espí para *La tira cómica de Marika* (Dones de Sant Joan D'Espí)

2. PONTE LAS GAFAS DE GÉNERO
2015 / Editorial: Revista Capçalera, Col·legi de Periodistes de Girona

*** Son dos separadas que posteriormente se han usado juntas en diálogo**

Autora **Marika Vila Migueloa**
Editorial 1+2: Icónikas (reproducción digital con difusión en Internet) Usadas en combinación en las muestras: Espai D'Art Moritz. (2018) Barcelona/ Salón del Cómic de Tenerife, Canarias. (2021)

Individualmente o en diálogo, las obras nos interpelan y llaman a la acción. Nos animan a cambiar la mirada sobre nuestro lugar en la sociedad, abandonar la pasividad y actuar, usar la voz para empoderar espacios y cambiar el rol adjudicado por el género y sus tópicos que nos hace débiles...

1. ¡SAL DE TU LÍMITE!
TẠM DỊCH: ***VƯỢT RA KHỎI GIỚI HẠN CỦA BẠN!***
2009 / NXB: Ajuntament Sant Joan D'Espí cho cuốn *Truyện tranh của Marika* (Dones de Sant Joan D'Espí)

2. PONTE LAS GAFAS DE GÉNERO
TẠM DỊCH: ***HÃY NHÌN THEO LĂNG KÍNH CỦA GIỚI TÍNH***
2015 / NXB: Tạp chí Capçalera, Hiệp hội Nhà báo Girona

*** Hai tác phẩm riêng biệt nhưng sau đó được kết hợp thành một cuộc đối thoại**

Tác giả **Marika Vila Migueloa**
NXB cho tác phẩm ghép: Icónikas (bản sao kĩ thuật số được phát hành trên mạng). Bức tranh ghép này được trưng bày tại các triển lãm: Espai D'Art Moritz (2018) Barcelona / Triển lãm Truyện tranh Tenerife, Canarias (2021)

Dù đứng riêng lẻ hay trong cuộc đối thoại, cả hai bức tranh đều đưa ra lời chất vấn và kêu gọi chúng ta hành động. Chúng khuyến khích chúng ta thay đổi cái nhìn về vị trí của mình trong xã hội, vượt qua sự thụ động và bắt đầu hành động, sử dụng tiếng nói của mình để trao quyền và thay đổi vai trò được định ra bởi giới tính và những chủ đề khiến chúng ta trở nên yếu đuối...

ROMPIENDO VIÑETAS

Autora **Marta Guerrero**
"Nuevas profesionales irrumpiendo en el mundo del cómic, dispuestas y armadas para romper con los viejos patrones."

Este cartel se presenta en el 2020 con motivo de "charlas con la ilustradora Marta Guerrero", para los encuentros con mujeres jóvenes, promovidas por el ayuntamiento de Fuenlabrada y masigualdad, (sobre la mujer española en el cómic y su evolución a través del arte).

La imagen es una mujer actual preparada para irrumpir y romper con decisión las antiguas pautas y objetivos que se destinaban a las mujeres de no hace demasiado tiempo, la irrupción de nuevas energías creativas con las nuevas profesionales en el mundo del cómic.

*

ROMPIENDO VIÑETAS
(TẠM DỊCH: *PHÁ VỠ KHUNG TRANH*)

Tác giả **Marta Guerrero**
"Các nữ tác giả mới xuất hiện trong giới truyện tranh, ở vị thế sẵn sàng và trang bị đầy đủ để phá vỡ các khuôn mẫu cũ."

Áp phích ra mắt năm 2020 nhân sự kiện "Trò chuyện cùng họa sĩ minh họa Marta Guerrero", để sử dụng trong các chương trình gặp gỡ với những phụ nữ trẻ. Chương trình do Hội đồng thành phố Fuenlabrada và Trung tâm vì sự Bình đẳng quảng bá, đưa ra chủ đề về phụ nữ Tây Ban Nha trong truyện tranh và sự phát triển của họ thông qua nghệ thuật.

Bức tranh là hình ảnh một người phụ nữ hiện đại chuẩn bị xông vào và dứt khoát phá vỡ các nguyên tắc và mục tiêu cũ của phụ nữ cách đây chưa lâu, sự bùng nổ của nguồn năng lượng sáng tạo mới với các nữ tác giả mới của thế giới truyện tranh.

TAI MÈO VÀ MẶT NGẦU

Tác giả **Meomunden**
Xuất bản từ 2015 đến nay.
Đây là câu chuyện kể về hai nhân vật có thật ngoài đời – Tai Mèo và Mặt Ngầu – với ngoại hình và cá tính được xây dựng từ chính bản thân tác giả và người bạn trai của mình. Những nội dung được vẽ nên trong quyển sách này cũng là những câu chuyện có thật đã xảy ra trong thời gian hai người quen nhau.

*

TAI MEO Y MAT NGAU (OREJAS DE GATO Y CARA GENIAL)

Autora **Meomunden**
Desde 2015
Esta es la historia de dos personajes Orejas de gato y Cara genial, con aspectos físicos y personalidades basados en la autora y su novio. El contenido de este cómic también se basa en lo que sucedió en su relación.

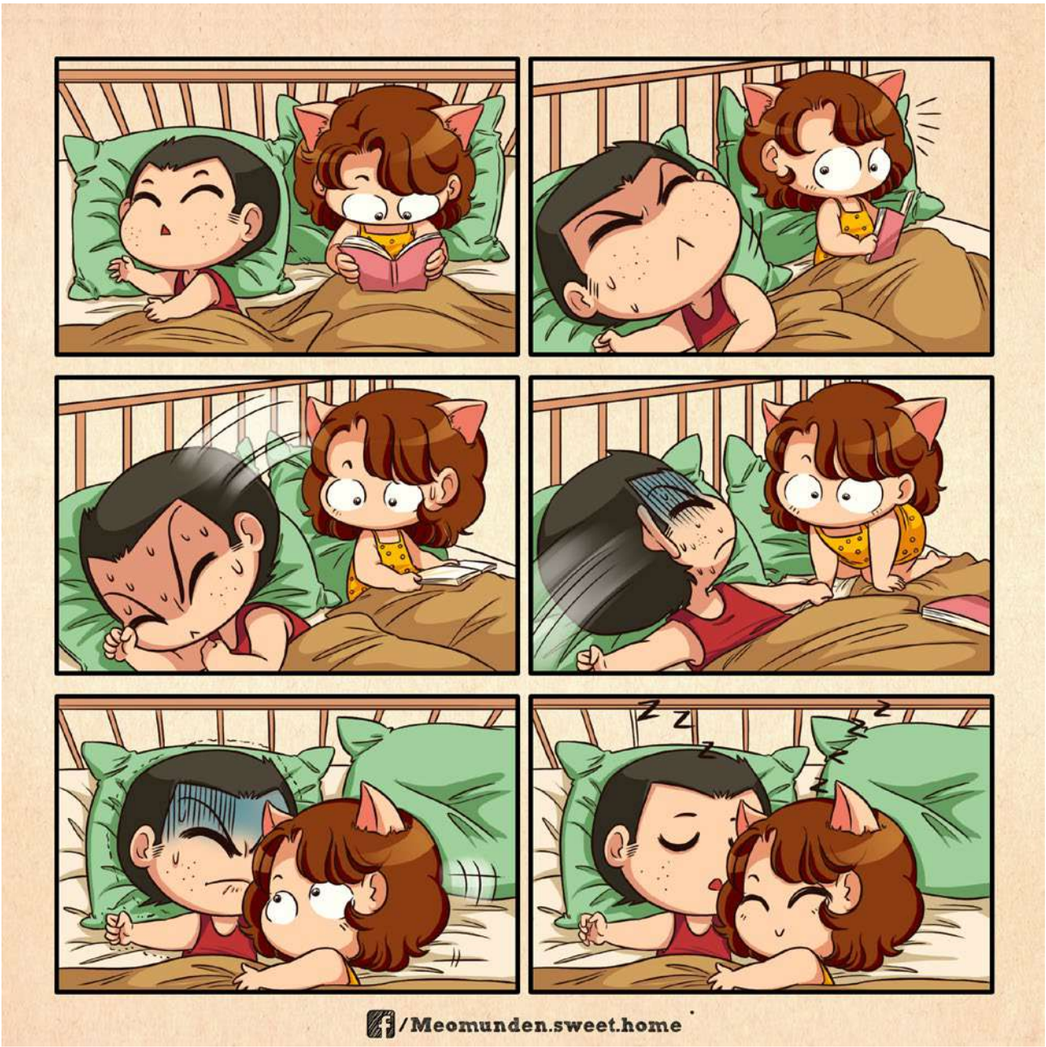
/Meomunden.sweet.home

/Meomunden.sweet.home

CHUYỆN VẶT CỦA MÚC

Tác giả **Múc**
Xuất bản từ năm 2017
Chuyện vặt của Múc là cuốn truyện tranh giản dị, nhưng sẽ giúp bạn cảm nhận chân thực cách mà một cô gái trẻ yêu thương cuồng nhiệt từng chi tiết nhỏ nhất của cuộc sống xung quanh mình.

ANÉCDOTAS DE MUC

Autora **Muc**
Publicado desde 2017
Este cómic te ayudará a sentir la pasión de una chica joven por cada detalle de su vida.

BỔN CÔ NƯƠNG KHÔNG CƯỚI

Tác giả **Nie**
2017 / NXB Văn hóa văn nghệ
Tiểu thư là người ăn to nói lớn, đặc biệt thích đánh bạc. Một mối "lương duyên" đã được ấn định sẵn cho cô. Vô tình trong lúc chạy trốn, cô nàng gặp khắc tinh của đời mình, từ đây một chuyện tình oan gia ngõ hẹp bắt đầu.

*

YO NO ME CASARÉ

Autora **Nie**
2017 / Editorial Van hoa Van nghe
La señorita es una persona digna, sin miedo a nadie, y le gustan, especialmente, los juegos de apuestas. Al escaparse de su matrimonio concertado, se encuentra con su archienemigo, y así se inicia una relación de amor-odio.

CHUYỆN TÀO LAO CỦA VÀNG VÀNG

Tác giả **Phan Kim Thanh**
Vàng Vàng comic là series truyện tranh ngắn về cuộc sống, văn hóa của các quốc gia thông qua con mắt chủ quan của tác giả.

HISTORIAS FRÍVOLAS DE VANG VANG

Autora **Phan Kim Thanh**
Vang Vang Comic es una serie de historietas sobre la vida, la cultura de diferentes países a través de la perspectiva subjetiva de la autora.

NGẦU

Tác giả **PLNT SENTA**
2018 / NXB Dân Trí
Câu chuyện học đường của một học sinh nữ tên NGẦU.

*

NGAU

Autora **PLNT SENTA**
2018 / Editorial Dan Tri
Historias en la escuela de una estudiante llamada Ngau.

MUJERCITAS

Autora **Raquel Garcia Ulldemolins (Raquel Gu)**
2019 / Esta viñeta forma parte de un nuevo proyecto en el que trabajo desde hace un tiempo.
No soporto los diminutivos cuando se usan para hacernos más pequeñas, insignificantes.

*

MUJERCITAS
(TẠM DỊCH: *NHỮNG NGƯỜI PHỤ NỮ BÉ NHỎ*)

Tác giả **Raquel Garcia Ulldemolins (Raquel Gu)**
2019 / Khuông tranh này là một phần của dự án mới mà tôi đã thực hiện được một thời gian
Tôi không ủng hộ những từ giảm nhẹ (trong tiếng Tây Ban Nha) họ dùng để khiến chúng tôi trở nên nhỏ bé và tầm thường hơn.

TWINS - CON NHÀ LÍNH

Tác giả **Red**
2018 / NXB Kim Đồng
Những mẩu chuyện nhỏ của một gia đình có truyền thống quân đội.

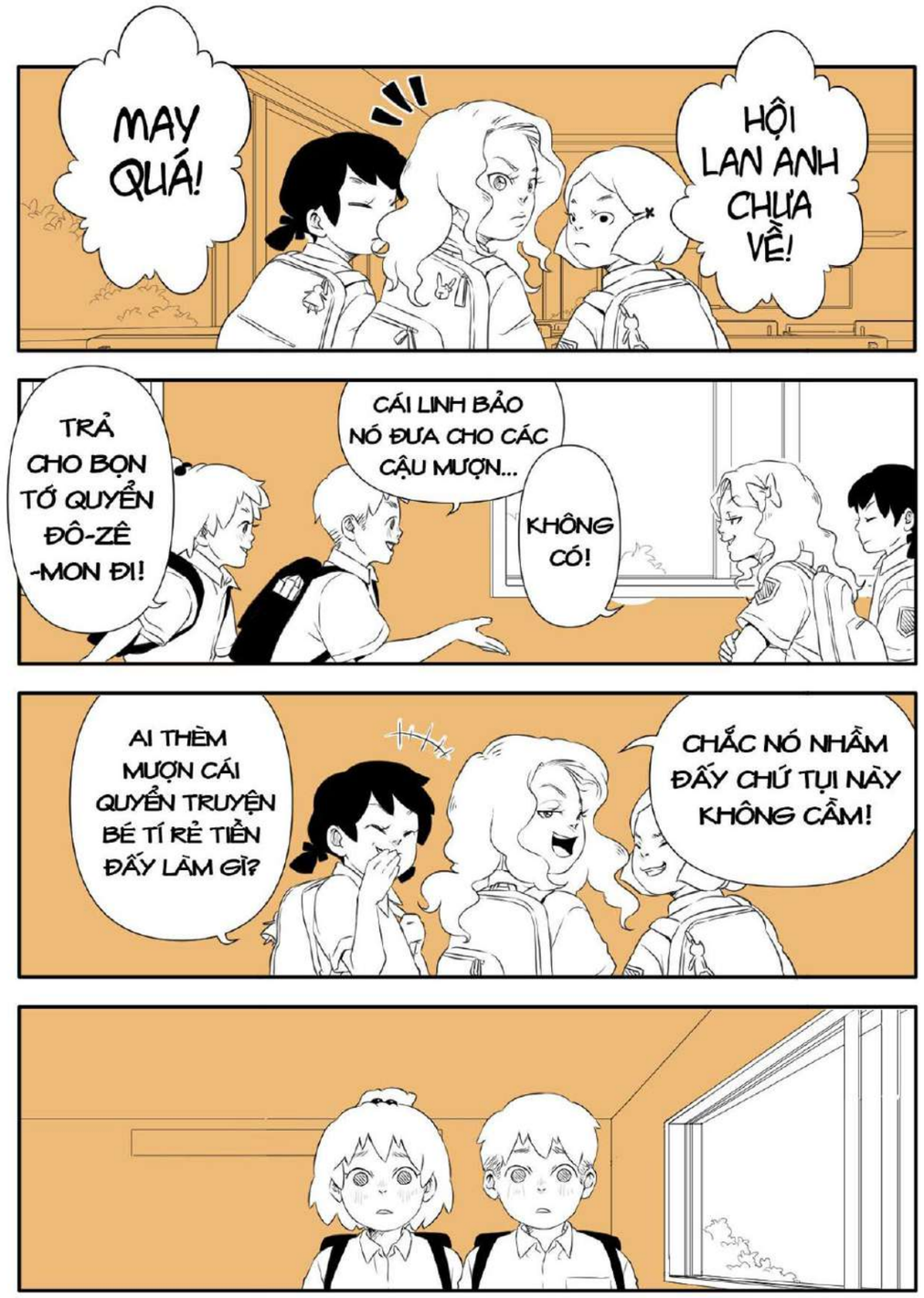

TWINS - HIJOS DE UN SOLDADO

Autora **Red**
2018 / Editorial Kim Dong
Pequeñas historias de una familia con tradición militar

MZUNGU 04

Autora **Sara Soler**
2020 / Editorial Planeta.
Cuarta página de "Mzungu" historia que cuenta la labor solidaria de Patricia Campos en Uganda.

*

MZUNGU 04
(TẠM DỊCH: *NGƯỜI DA TRẮNG*)

Tác giả **Sara Soler**
2020 / NXB Planeta.
Trang thứ 4 của "Mzungu", câu chuyện về công việc viện trợ của Patricia Campos ở Uganda.

***GREAT ADVENTURE*, CUỘC PHIÊU LƯU TRONG BỘ GAME THỰC TẾ ẢO TOÀN CẦU**

Tác giả **Sato Hikaru**

Thế giới tương lai đã có thể dùng công nghệ thực tế ảo để chơi game, mở ra những chuyến phiêu lưu đầy hấp dẫn và chân thực. Một anh chàng quá mệt mỏi với cuộc sống hiện thực đã quyết định tìm quên trong bộ game nổi tiếng toàn cầu hiện giờ, anh đã gặp những người bạn tuyệt vời cùng đồng hành trong thế giới game. Cho đến một ngày kia, bí mật của anh bị người khác phát hiện.

*

***GREAT ADVENTURE*, UNA ADVENTURA EN EL VIDEOJUEGO DE REALIDAD VIRTUAL**

Autora **Sato Hikaru**

En un mundo del futuro cuando la tecnología de realidad virtual se aplica en los videojuegos para crear aventuras emocionantes que dan sensaciones reales, un chico cansado de la vida real ha decidido olvidarse de sus problemas con un videojuego conocido mundialmente, donde se ha encontrado con sus grandes acompañantes. Hasta que un día, su secreto fue descubierto por otra persona...

BOYTE VỚI CHUỖI TRANH TRONG CHIẾN DỊCH CỔ ĐỘNG PHÒNG CHỐNG COVID

Tác giả **Sato Hikaru**

BOYTE CON UNA SERIE DE DIBUJOS DE PREVENCIÓN DE LA COVID19

Autora **Sato Hikaru**

HOÀNG THƯỢNG VÀ CÔ GÁI NGHÈO

Tác giả **Sâu Lười**
Truyện tranh webtoon / 2017
Thiên Hỏa, vua của các loài chim, tài giỏi nhưng khó ưa khiến hắn trở thành con chim trống "ế" nhất điểu giới. Và người bất hạnh trở thành vợ chưa cưới của Thiên Hỏa là Lâm Lan, một cô sinh viên trẻ nghèo kiết xác.

*

EL REY Y LA CHICA POBRE

Autora **Sau Luoi**
Webtoon (historieta digital) / 2017
Thien Hoa, el rey de las aves, muy inteligente pero su personalidad le convierte en el más indeseable del mundo de las aves. Y su desafortunada prometida es Lam Lan, una estudiante pobre, sin recursos.

ANNEMARIE

Autora **María Castrejón y Susanna Martín**
2019 / Editorial Norma
Interpretación de la vida de Annemarie Schwarzenbach (1908-1942). Periodista, fotógrafa, escritora y viajera fascinante. Recorrió el período de entreguerras europeo atravesando todas sus tempestades, ya fueran políticas, sociales o culturales. En esta lámina vemos su encuentro en el Congo con una señora terrateniente suiza y colona, cazadora de elefantes, algo que marcó mucho a Annemarie.

*

ANNEMARIE

Tác giả **María Castrejón và Susanna Martín**
2019 / NXB Norma
Câu chuyện về cuộc đời của Annemarie Schwarzenbach (1908-1942). Bà là nhà báo, nhiếp ảnh gia, tiểu thuyết gia, khách lữ hành, người đã sống những năm tháng giữa các cuộc chiến, trải qua những biến cố chính trị, xã hội và văn hoá của những sự kiện này. Trang truyện là hình ảnh về cuộc gặp gỡ của bà tại Công-gô với một nữ điền chủ thực dân người Thụy sĩ và đồng thời là một thợ săn voi, điều đã gây ảnh hưởng khá nhiều tới Annemarie.

LESBIANITA Y LA LGTBIPANDI

Autora **Teresa Castro**
2020 / UNESCO Etxea – Centro UNESCO del País Vasco
El arco iris de la diversidad nos agrupa a todos, con respecto al género, a la orientación afectivo-sexual, raza y capacidades físico-mentales.

*

LESBIANITA Y LA LGTBIPANDI
TẠM DỊCH: ***CÔ NÀNG ĐỒNG TÍNH VÀ CỘNG ĐỒNG LGBTI+***

Tác giả **Teresa Castro**
2020 / UNESCO Etxea – Trung tâm UNESCO País Vasco
Cầu vồng đa sắc màu kết nối tất cả chúng ta, về cả giới tính, xu hướng tình cảm – tính dục, chủng tộc và năng lực thể chất – tinh thần.

EL ÁRBOL DEL FEMINISMO

Autora **Teresa Castro**
2021 / Ayuntamiento de Plentzia (Bizkaia)
Logotipo del movimiento feminista de Plentzia que une a varias generaciones de mujeres bajo el feminismo.

*

EL ÁRBOL DEL FEMINISMO
TẠM DỊCH: ***CÂY NỮ QUYỀN***

Tác giả **Teresa Castro**
2021 / Hội đồng thành phố Plentzia (Bizkaia)
Biểu tượng của phong trào nữ quyền tại Plentzia kết nối các thế hệ phụ nữ dưới chủ nghĩa nữ quyền.

LA MUJER DEL RETRATO

Ilustradora **Teresa Novoa** y Guionista **Mónica Rodríguez**
2021 / Editorial: Nórdica libros.
Concepción Arenal acude con su tío Manuel a las tertulias de los cafés madrileños del siglo XIX.

LA MUJER DEL RETRATO
(TẠM DỊCH: *NGƯỜI PHỤ NỮ TRONG TRANH*)

Họa sĩ minh họa **Teresa Novoa** và Biên kịch **Mónica Rodríguez**
2021 / NXB Nórdica libros
Concepción Arenal cùng người chú Manuel của mình đến tham gia các buổi họp mặt tại một quán café ở Madrid vào thế kỷ 19.

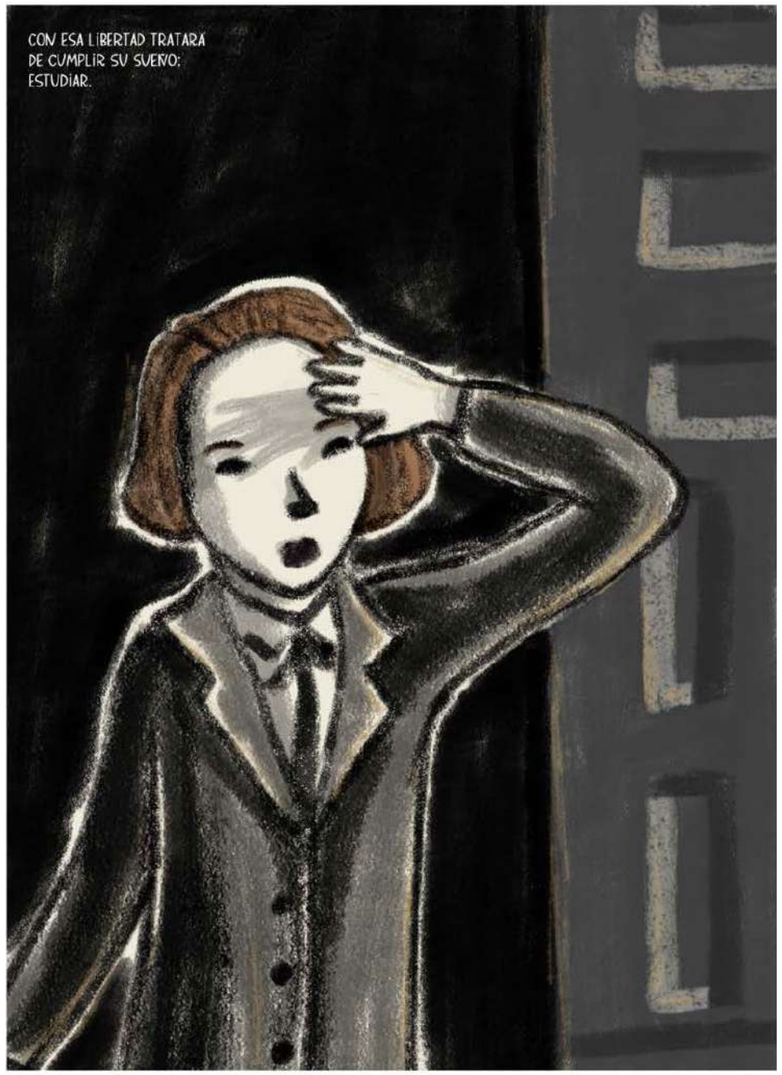

6

LA MUJER DEL RETRATO

Ilustradora **Teresa Novoa** y Guionista **Mónica Rodríguez**
2021 / Editorial: Nórdica libros.
Su madre ha muerto. Ahora puede cumplir su sueño: estudiar.

*

LA MUJER DEL RETRATO
(TẠM DỊCH: *NGƯỜI PHỤ NỮ TRONG TRANH*)

Họa sĩ minh họa **Teresa Novoa** và Biên kịch **Mónica Rodríguez**
2021 / NXB Nórdica libros
Mẹ cô đã mất. Giờ cô chỉ còn ước mơ được học hành.

9

LA MUJER DEL RETRATO

Ilustradora **Teresa Novoa** y Guionista **Mónica Rodríguez**
2021 / Editorial: Nórdica libros.
Concepción Arenal empieza a escribir su primera novela. La titulará "Luisa", como se llamaba a su hermana que murió siendo muy pequeña.

*

LA MUJER DEL RETRATO
(TẠM DỊCH: *NGƯỜI PHỤ NỮ TRONG TRANH*)

Họa sĩ minh họa **Teresa Novoa** và Biên kịch **Mónica Rodríguez**
2021 / NXB Nórdica libros
Concepción Arenal bắt đầu viết cuốn tiểu thuyết đầu tay. Cô sẽ đặt tên nó là "Luisa", giống như tên đứa em gái đã mất từ khi còn nhỏ của mình.

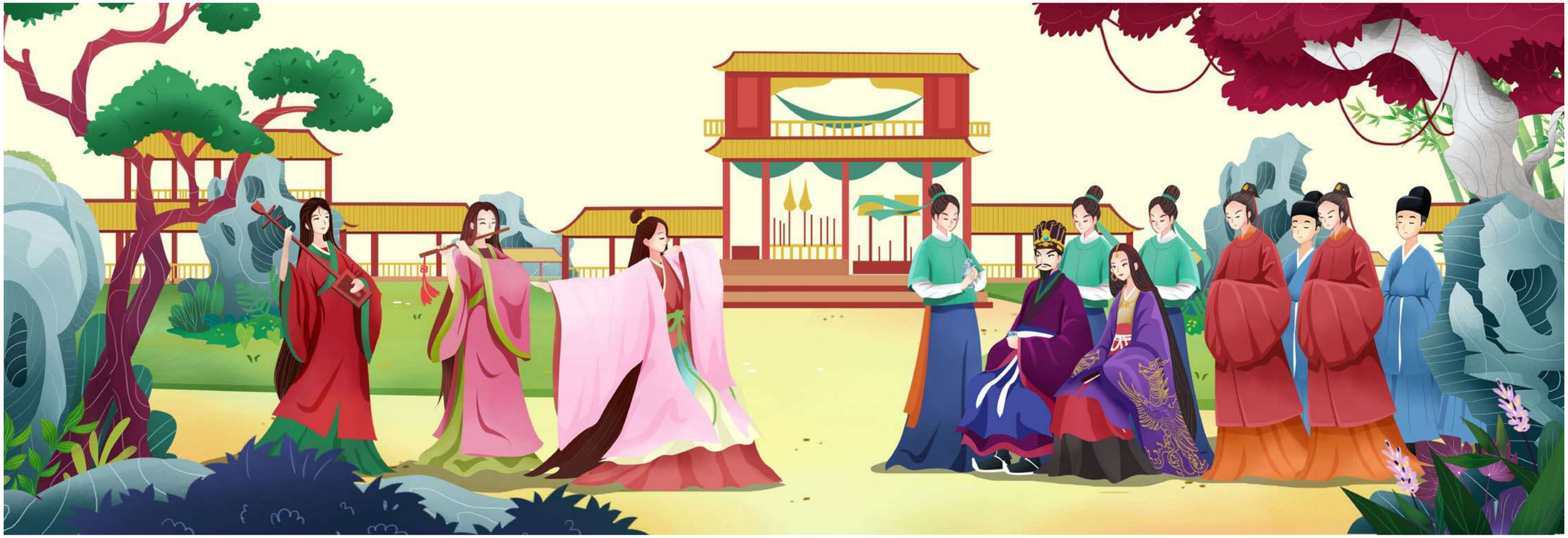

VIỆT SỬ DIỄN HỌA

Tác giả **Thanh Huyên**
2020 / NXB Văn hóa văn nghệ
Việt Sử Diễn Họa ra đời với mong muốn tái hiện lại những thời kỳ vàng son trong quá khứ một cách sinh động và chân thực nhất.

*

ILUSTRACIÓN DE LA HISTORIA DE VIETNAM

Autora **Thanh Huyen**
2020 / Editorial Van hoa Van nghe
A través de la "Ilustración de la Historia de Vietnam" se desea recrear las épocas doradas del pasado de la manera más vívida y auténtica.

CHUYỆN CỦA HEO

Tác giả **Tuyệt đỉnh sinh vật**
2016 / NXB Lao Động
Tác phẩm dành cho những người lớn muốn tìm lại sự trẻ con trong chính mình.

LA HISTORIA DE HEO (CERDITA)

Autora **Tuyet dinh sinh vat**
2016 / Editorial Lao Dong
Este cómic narra la vida de una mujer adulta que quiere reencontrar su niña interior.

TÍCH "*CHUYỆN XƯA TÍCH CŨ*"

Tác giả **Tuyết Tuyết**
12 tích *Chuyện xưa tích cũ* về triều Nguyễn dưới hình ảnh biến hóa chuột.

*

HISTORIAS DE ANTAÑO

Autora **Tuyết Tuyết**
12 cuentos de *Historias de antaño* sobre la dinastía Nguyen, con personajes de ratones

CHAN PRIN VOLUMEN 4

Autora **Xian Nu Studio**
2020 / Ediciones Babylon
Los personajes protagonistas están preparados para la acción en el momento cumbre de la historia.

*

CHAN PRIN TẬP 4

Tác giả **Xian Nu Studio**
2020 / NXB Babylon
Các nhân vật chính đang sẵn sàng hành động trong thời khắc đỉnh cao của lịch sử.

AGUA Y FUEGO

Autora **Xian Nu Studio**
2016 / Ediciones Babylon.
Dulce amor demostrado con caricias y miradas entre una sirena y un espíritu de fuego.

*

AGUA Y FUEGO
(TẠM DỊCH: *NƯỚC VÀ LỬA*)

Tác giả **Xian Nu Studio**
2016 / NXB Babylon.
Tình yêu ngọt ngào được thể hiện qua ánh nhìn và sự âu yếm giữa nàng tiên cá và thần lửa.

CARTEL PARA LA CHARLA *MUJERES, EL ESLABÓN PERDIDO DEL CÓMIC*

Autora **Xulia Vicente**
2017 / Editorial: Colectivo de Autoras de Cómic (no es una editorial como tal, sino el colectivo que organiza la charla)
Cartel realizado para presentar la charla feminista *Mujeres, el eslabón perdido del cómic.*

*

TRANH ÁP PHÍCH CHO BUỔI NÓI CHUYỆN *PHỤ NỮ, MẮT XÍCH CÒN THIẾU TRONG NGÀNH TRUYỆN TRANH*

Tác giả **Xulia Vicente**
2017 / NXB: Hội Nữ tác giả Truyện tranh (đơn vị tổ chức buổi nói chuyện, không phải đơn vị chuyên về xuất bản)
Bức áp phích được thực hiện cho buổi nói chuyện về chủ đề nữ quyền mang tên: *Phụ nữ, mắt xích còn thiếu trong ngành truyện tranh.*

LOS MINIJOBS PRODUCEN MINIYOS

Autora **Yeiyei Gómez**
2016 / Pertenece a la serie *Naufragio Universal*, publicada en 2017 con el apoyo del Premio Injuve de Creación.
Los minijobs son empleos que conllevan un numero de horas de trabajo inferior a una media jornada de veinte horas semanales, y un salario mensual muy por debajo del salario mínimo interprofesional. Son empleos inestables utilizados por las empresas para aumentar la temporalidad y reducir los costes y los derechos laborales de su plantilla de trabajadores. La viñeta plantea que un modelo de trabajo así empequeñece al trabajador, y le desprovee de sus herramientas de defensa frente al empleador.

*

LOS MINIJOBS PRODUCEN MINIYOS
(TẠM DỊCH: ***NHỮNG CÔNG VIỆC NHỎ NHOI TẠO RA NHỮNG CON NGƯỜI NHỎ BÉ***)

Tác giả **Yeiyei Gómez**
2016 / Tác phẩm thuộc sơ-ri *Naufragio Universal*, xuất bản năm 2017 với sự hỗ trợ của Giải thưởng Sáng tạo trẻ.
Những công việc nhỏ là những công việc với thời gian làm việc không quá nửa ngày và tổng số giờ làm việc theo tuần ít hơn 20 tiếng. Đây là những công việc với mức lương tháng thấp hơn lương tối thiểu nói chung, và là loại hình công việc không ổn định, thường được các công ty tận dụng để tăng việc làm tạm thời, giảm chi phí cũng như các nghĩa vụ khác với người lao động. Bức tranh đưa ra thông điệp rằng một công việc như vậy sẽ khiến người lao động trở nên nhỏ bé, và tước đoạt của họ những tấm khiên bảo vệ trước chủ lao động.

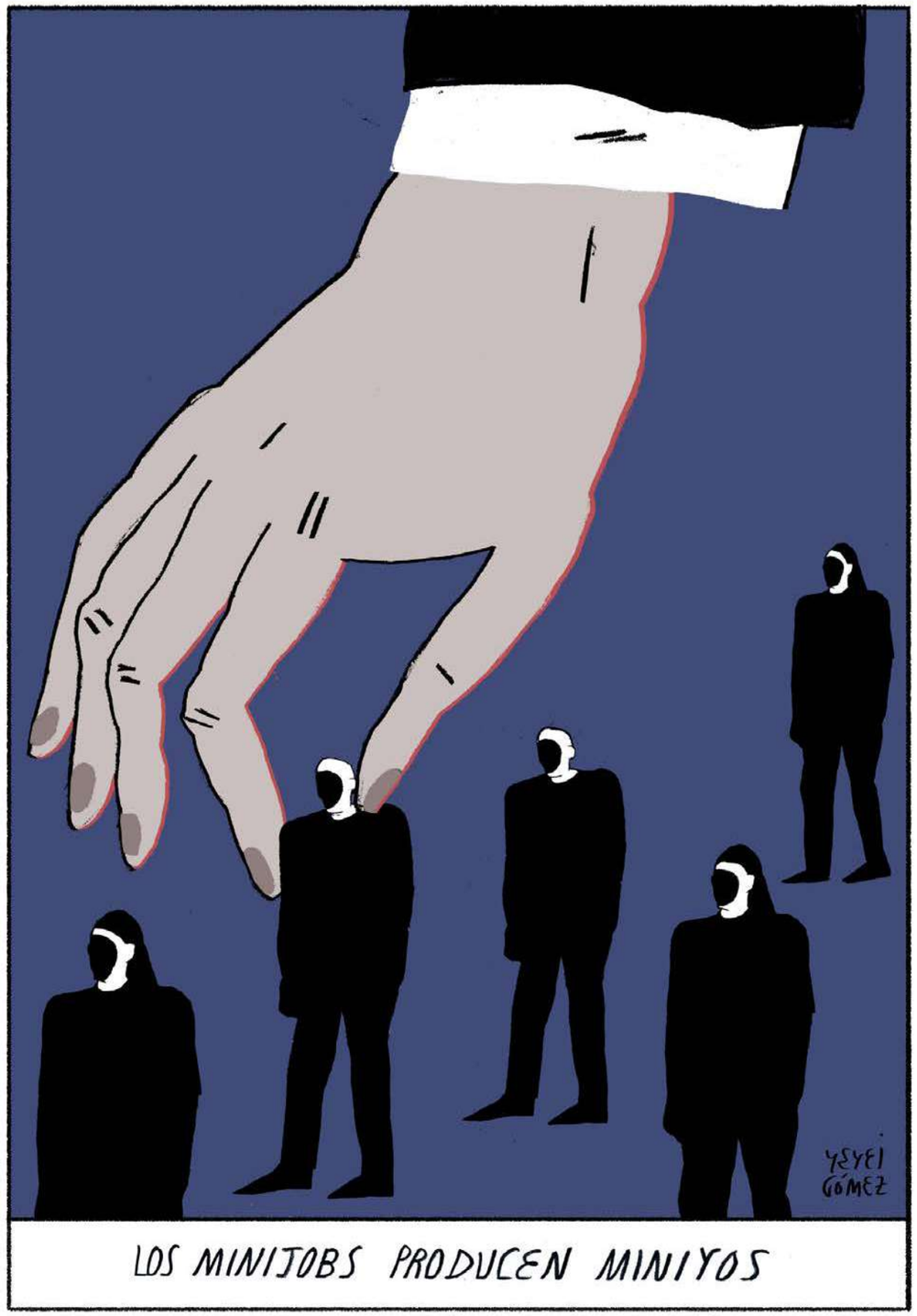

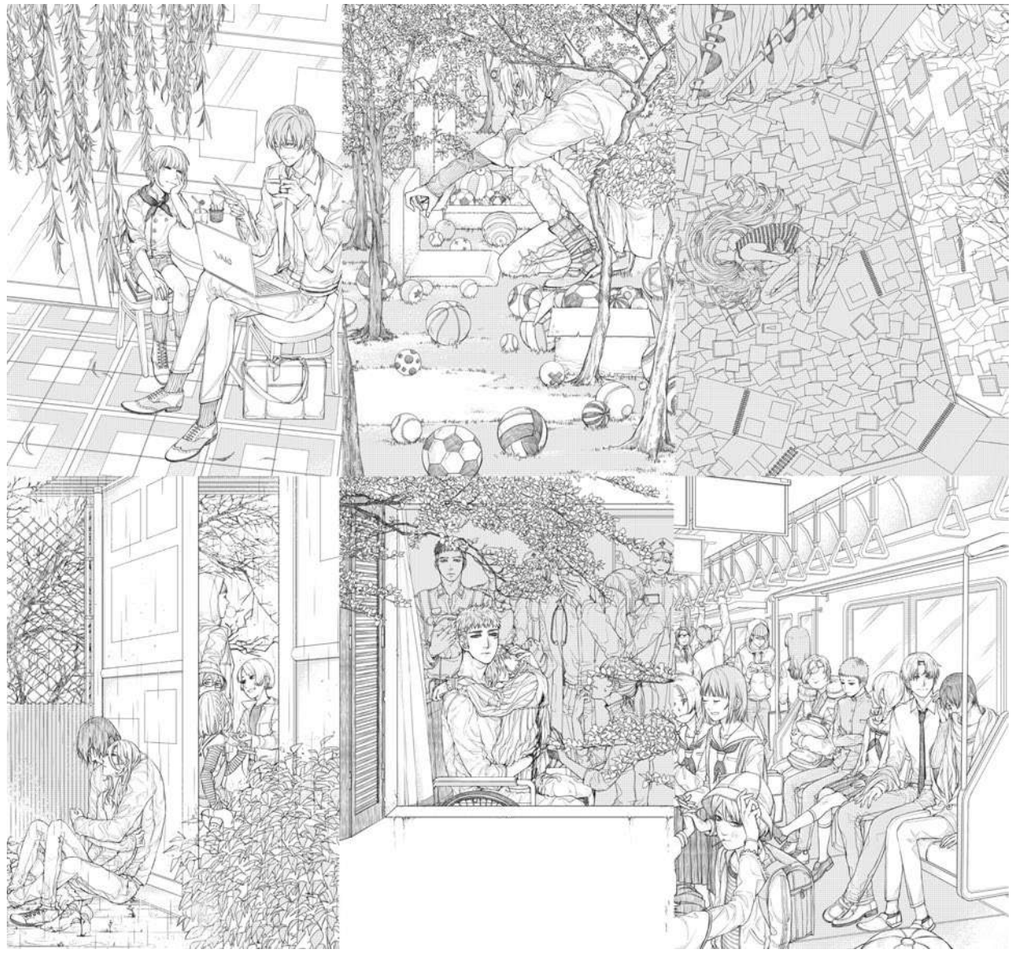

HOUSEMATES

Tác giả **Zen**
2019 / NXB Dân Trí
Câu chuyện về một vũ trụ song song với những vũ trụ trong *Mười bảy năm ánh sáng*, nơi các nhân vật trong tập truyện ngắn gặp nhau, kết bạn với nhau, sống cùng nhau.

*

HOUSEMATES

Autora **Zen**
2019 / Editorial Dan Tri
La historia de un universo paralelo a los universos en la obra *Diecisiete años de luces*, donde los personajes se encuentran, hacen amigos y viven juntos.

XANH NỬA ĐÊM

Tác giả **Zen**
2021 / NXB Hồng Đức
Kể về 12 năm của bốn người bạn: Thanh, Dương, Ngọc và Bảo.

*

AZUL DE MEDIANOCHE

Autora **Zen**
2021 / Editorial Hong Duc
Historia sobre los 12 años de amistad de Thanh, Duong, Ngoc y Bao

EXPOSICIÓN *PRESENTES AUTORAS DE TEBEO DE AYER Y HOY*

Exposición organizada por el Colectivo de Autoras de Cómic que recorrió sedes de la Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo (AECID) en todo el mundo, comenzando por Roma en noviembre de 2016 y continuando por Bangkok (Tailandia) en marzo de 2017, Perú de abril a junio de 2017, Honduras y El Salvador en septiembre de 2017 y Berlín en octubre de 2017.

TRIỂN LÃM *PRESENTES AUTORAS DE TEBEO DE AYER Y HOY*
(TẠM DỊCH: *CÁC NỮ TÁC GIẢ TRUYỆN TRANH XƯA VÀ NAY*)

Triển lãm do Hội các nữ tác giả truyện tranh Tây Ban Nha tổ chức tại các văn phòng Cơ quan Hợp tác phát triển quốc tế Tây Ban Nha (AECID) trên khắp thế giới, bắt đầu tại Rome vào tháng 11/2016, Bangkok (Thái Lan) tháng 3/2017, Peru từ tháng 4 – tháng 6 năm 2017, Honduras và El Salvador tháng 9/2017, và Berlin (Đức) tháng 10/2017.

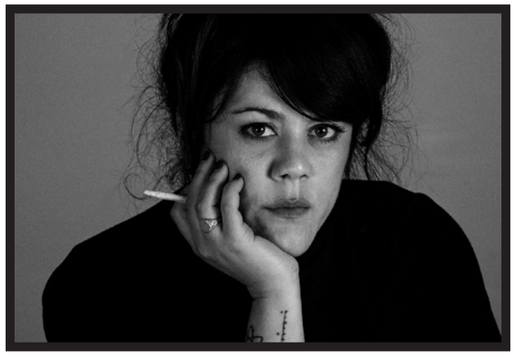

ALMUDENA DEL MAZO

Estudio Bellas Artes en Madrid y me especializo en escultura. Mi camino en la ilustración comienza en 2013 cuando creo mi Blog *Cada día un Dibujo* que convierto en libro en marzo de 2015. Me formo en diseño gráfico y realizo ilustración en prensa diariamente durante año y medio para el periódico digital *BEZ* hasta 2017. En 2018 publiqué la novela gráfica *Francisca de pedraza. Mujer y media.*

*

Almudena del Mazo học ngành Mỹ thuật tại Madrid và chuyên về điêu khắc. Con đường đến với vẽ minh họa của bà bắt đầu vào năm 2013 khi lập ra blog *Cada día un Dibujo (Mỗi ngày một bức tranh)* mà sau đó được chuyển thành sách vào tháng 3 năm 2015. Bà được đào tạo thiết kế đồ họa và minh họa cho tờ báo điện tử *BEZ* hàng ngày trong một năm rưỡi, cho tới năm 2017. Năm 2018, bà xuất bản cuốn tiểu thuyết đồ họa *Francisca de pedraza. Mujer y media.*

Web
www.almudenadelmazo.com
Facebook
https://www.facebook.com/almudenadelmazoilustracion/

AMELIA NAVARRO

Amelia Navarro estudió Ilustración en EASDAlcoy. Sus comienzos se centraron en la ilustración, pero desde joven también ha sido una gran amante de los cómics, por lo que poco a poco fue centrando su trabajo en este sector. Actualmente ha colaborado en revistas como *Spirou, la Gazette des petit gourmands o La Residencia de los Historietistas.* En 2021 publicó el album *Mandarine, une semaine sur deux* en la editorial Bamboo y actualmente se encuentra trabajando en el album 2 de la misma serie.

*

Amelia Navarro theo học Minh họa tại EASDAlcoy và sau đó chủ yếu tập trung vào công việc minh họa khi mới vào nghề. Nhưng với niềm đam mê lớn dành cho truyện tranh từ khi còn trẻ, cô đã dần chuyển hướng công việc sang lĩnh vực này. Amelia Navarro đã từng cộng tác cùng các tạp chí như *Spirou, La Gazette des petit gourmands hay La Residencia de los Historietas.* Năm 2021 cô xuất bản tập truyện *Mandarine, une semaine sur deux* (tạm dịch: *Cuộc sống cách tuần của Mandarine*) (NXB Bamboo) và hiện tại cô đang thực hiện tập 2 của sơ-ri này.

ANA MIRALLES LÓPEZ

Ilustradora y dibujante de cómic, 39 años de carrera, 29 álbumes publicados editados en 13 países con un total de 1371 pg. Su serie más célebre es *Djinn* con más de 1 millón de ejemplares vendidos en Francia. Numerosos premios, entre ellos el gran premio del Salón de Barcelona 2009. Actualmente alterna el cómic con las exposiciones.

*

Họa sĩ truyện tranh và minh họa, với 39 năm tuổi nghề, 29 tác phẩm được biên tập và xuất bản tại 13 quốc gia với tổng cộng 1371 trang truyện. Loạt truyện nổi tiếng nhất của bà là *Djinn* với hơn 1 triệu bản được bán ra ở Pháp. Bà đạt được nhiều giải thưởng, trong đó có Giải Nhất của Triển lãm Barcelona 2009. Hiện tại, bà sáng tác truyện tranh và tổ chức triển lãm.

ANA PENYAS

Ana Penyas nació en Valencia en 1987. Su gráfica combina la transferencia fotográfica con el dibujo creando una estética entre lo documental y lo expresivo. En 2018 fue galardonada con el premio de autora revelación nacional del Salón del Cómic de Barcelona y con el Premio Nacional de Cómic por *Estamos todas bien*. Ha publicado diversos álbumes ilustrados donde destacan sus trabajos en torno a la memoria histórica *En transición* (Barlin libros, 2017), *Mexique, el nombre del barco* (El zorro rojo, 2017). Acaba de publicar su segundo cómic *Todo bajo el sol*, de nuevo con Salamandra Graphic.

*

Ana Penyas sinh năm 1987 tại Valencia. Đồ họa của cô kết hợp giữa việc chuyển thể ảnh và tranh vẽ, tạo nên nét thẩm mỹ giữa tính tư liệu và tính biểu cảm. Năm 2018, cô đạt giải Tác giả Tây Ban Nha xuất sắc trong Triển lãm Truyện tranh Barcelona và Giải thưởng Truyện tranh Quốc gia với tác phẩm *Estamos todas bien*. Cô đã xuất bản nhiều sản phẩm minh họa với những tác phẩm nổi bật về ký ức lịch sử như: *En transición* (NXB Barlin libros, 2017), *Mexique, el nombre del barco* (NXB El zorro rojo, 2017). Cô mới cho ra mắt cuốn truyện tranh thứ hai *Todo bajo el sol*, cùng với NXB Salamandra Graphic.

Instagram
https://www.instagram.com/ana_penyas/?hl=es

ANEKE

Ilustradora madrileña. Licenciada en comunicación audiovisual en la Universidad Complutense de Madrid, realizó un curso de creación gráfica y digital en la ESIP. Se introdujo en el mercado estadounidense con *Damsels* (2012-2014) para Dynamite, editorial para la que trabajó también en otras colecciones como *Legenderry: Red Sonja, Red Sonja Vol 3, Legenderry: Vampirella y Battlestar Galactica*. En 2017 comenzó a colaborar con DC Comics, en colecciones como *DC Bombshells o Gotham City Garage*, y en 2019 se estrenó con Marvel, con *Age of Conan: Valeria*. En 2021 se encargó de continuar las *Nuevas aventuras de Esther,* siguiendo el estilo de Purita Campos.

Aneke es una de las dibujantes que con más fuerza y calidad ha entrado en el mercado americano, demostrando que puede dibujar cualquier género sin encasillarse en una temática tradicionalmente femenina. Se la puede seguir en las redes sociales a través de sus cuentas de Instagram y Twitter.

*

Aneke là họa sĩ minh họa người Madrid. Cô tốt nghiệp chuyên ngành truyền thông nghe nhìn tại Đại học Complutense Madrid và tham gia khóa học về sáng tạo đồ họa và kỹ thuật số tại ESIP. Cô gia nhập thị trường truyện tranh Mỹ với tác phẩm *Damsels* (2012-2014) hợp tác cùng NXB Dynamite, và sau đó tiếp tục thực hiện các bộ truyện khác cho NXB này như *Legenderry: Red Sonja, Red Sonja Vol 3, Legenderry: Vampirella và Battlestar Galactica*. Năm 2017 cô bắt đầu hợp tác cùng DC Comics trong các bộ truyện như DC *Bombshells* hay *Gotham City Garage*. Năm 2019 cô ra mắt tác phẩm *Age of Conan: Valeria*, hợp tác cùng Marvel. Năm 2021 cô phụ trách các phần tiếp theo của bộ truyện *Nuevas aventuras de Esther* theo phong cách của Purita Campos.

Aneke là một trong những họa sĩ vẽ tranh có năng lực và nội lực mạnh mẽ. Với những yếu tố này cô đã thành công gia nhập thị trường Mỹ, và chứng tỏ khả năng linh hoạt của mình trong mọi thể loại truyện tranh mà không phải gò bó theo một chủ đề nữ tính truyền thống nào. Người hâm mộ có thể theo dõi các hoạt động của cô qua các tài khoản mạng xã hội Instagram và Twitter.

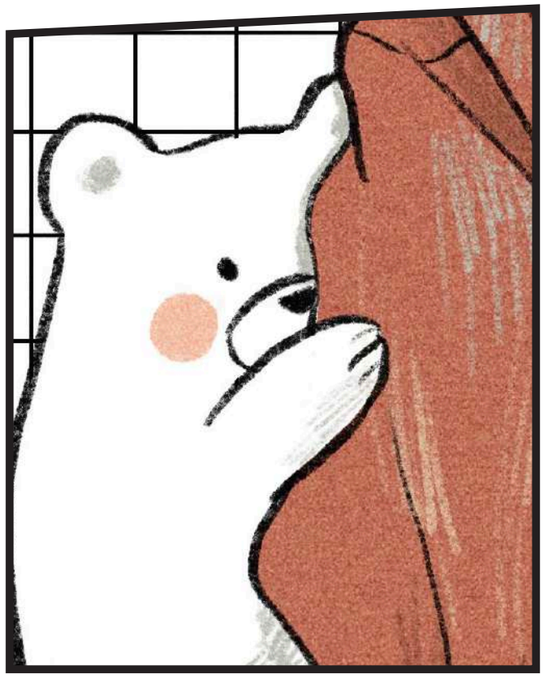

ANTARCTICBEAR

Chỉ là một con gấu tập tành vẽ truyện tranh. Tác phẩm đầu tay tên *Muốn bỏ cậu vào giỏ hàng!*, ra mắt độc giả vào ngày 6/8/2021.

*

Se llama así misma una osa practicando la creación de cómics. Su primer trabajo titulado *Quiero ponerte en mi carrito* fue publicado el 6 de agosto de 2021.

ANTONIA SANTOLAYA

Antonia Santolaya es ilustradora licenciada en Bellas Artes y docente de ilustración en la Universidad ESNE de Madrid. Obtuvo la residencia artística de la Real Academia de España en Roma y premios internacionales de ilustración como: V Concurso Album ilustrado de Gran Canaria, Mención de Honor "Invenciones 2010" México y el Premio Apel. Les Mestres.

Su último trabajo con guión de Felipe Hernandez Cava es *Del Trastevere al paraíso* Ed Reservoir Books. Su libro más popular en colaboración con Nuria Varela, es *Feminismo para principiantes*, cómic Ed Penguin Ramdon House junto con *La mujer del porvenir* de Concepción Arenal para Ed Nordica.

Colabora como ilustradora para editoriales, revistas y prensa. Abarca campos que van desde el dibujo en papel a bordados en tela y pintura mural.

*

Antonia Santolaya là họa sĩ minh họa tốt nghiệp ngành Mỹ thuật và là giảng viên minh họa tại Đại học ESNE Madrid. Bà thực hiện khóa lưu trú nghệ thuật của Viện Hàn lâm Tây Ban Nha ở Roma và đã đạt các giải thưởng quốc tế về minh họa như: Cuộc thi Album Minh họa Gran Canaria lần thứ V, giải Danh dự của "Invenciones 2010" tại Mexico và Giải thưởng Apel-les Mestres.

Tác phẩm mới nhất của bà là *Del Trastevere al paraíso* (NXB Reservoir Books) do Felipe Hernandez Cava viết kịch bản. Cuốn sách nổi tiếng nhất của bà là sản phẩm cộng tác với Nuria Varela, mang tên *Feminismo para principiantes* (NXB Penguin Ramdon House), và *La mujer del porvenir* với Concepción Arenal (NXB Nordica).

Bà cộng tác với tư cách họa sĩ minh họa với các nhà xuất bản, tạp chí và báo. Bà vẽ trên nhiều chất liệu, từ giấy cho đến tranh thêu trên vải và tranh tường.

Web
https://antonia-santolaya.webnode.es/
https://antoniasantolaya-infantil.webnode.es/

CAN TIỂU HY

Can Tiểu Hy (bút danh) tên thật là Phan Cao Hà My. Là người sáng lập Hội truyện tranh ĐH Kiến trúc HCM năm 2008 và giữ cương vị hội trưởng đến năm 2011. Can Tiểu Hy bắt đầu sự nghiệp sáng tác truyện tranh từ năm 2012, hiện đã công bố 4 tác phẩm. Năm 2017 cô đạt giải bạc cuộc thi Japan International Manga Award với tác phẩm *Địa ngục môn*. Năm 2018 là giám khảo cuộc thi Illustrator Contest Asia và giảng dạy truyện tranh tại Comicola.

Đa số tác phẩm của Can Tiểu Hy mang màu sắc huyền bí thần thoại. Cô yêu thích yếu tố tâm linh kỳ ảo và thường xen kẽ chúng vào những câu chuyện của mình.

*

Can Tieu Hy (seudónimo).
Su nombre es Phan Cao Ha My. Fundó en 2008 la Asociación de cómics de la Universidad de Arquitectura de Ho Chi Minh y ocupó el cargo de presidente hasta 2011. Empezó su carrera como autora de cómics en 2012 y desde entonces ha publicado 4 obras. En 2017, ganó el premio de plata de Japan International Manga Award con su obra *La Puerta del Infierno*. En 2018, formó parte del tribunal del certamen Illustrator Contest Asia y empezó a impartir clases de cómics en COMICOLA.

La mayoría de sus obras son misteriosas y míticas. Le encanta el elemento espiritual - fantástico y suele integrarlo en sus obras.

CARLA BERROCAL

Carla Berrocal (1983) nace en Madrid, donde estudia ilustración y diseño gráfico. Escribe en *La Guía del Cómic* reseñas sobre tebeos, y colabora sobre el mismo tema en el programa radiofónico del Círculo de Bellas Artes. En 2004, Recerca Editorial publica su primera obra, pero no es hasta 2006 que se editan sus primeras historias con guión y dibujo propios, gracias a los monográficos dirigidos por Jorge Iván Argiz en la editorial Dolmen: *Quattrocento*. Tras un paréntesis creativo, colabora en pequeños recopilatorios como *Nariz, Dos Veces Breve* o *Reyes X*.

En 2011 ve la luz su primera novela gráfica, *El Brujo* (De ponent) y en 2016, lanza un proyecto de cómic experimental inspirado en la vida de la poeta americana Nathalie Clifford Barney titulada *Epigrafías* (Libros de Autoengaño).

Ha participado en numerosas publicaciones como Hundlebert Syndrome, Revista Fierro, Quimera, Monográfico, Nobrow, entre otras. Coordina y participa la obra colectiva *Todas Putas. Los cuentos gráficos* (Dibbuks, 2014) y desde el año 2017 colabora en el periódico del Ayuntamiento de Madrid *M21 Magazine*.

En 2019 es premiada con la residencia de la Real Academia de España en Roma para desarrollar un proyecto de cómic inspirado en la vida de Concha Piquer que será publicado en 2021 por la editorial Reservoir Books (Penguin Random House).

Actualmente continúa trabajando en su propio estudio, e imparte talleres sobre cómic y novela gráfica en diversas instituciones. Comiquera para cabeceras varias, e ilustradora para infinidad de agencias de publicidad y editoriales.

Web
www.carlaberrocal.com
Instagram, Twitter
@pintamonas

Carla Berrocal (1983) sinh ra ở Madrid, nơi cô học ngành vẽ minh họa và thiết kế đồ họa. Cô viết bài phê bình truyện tranh cho tờ *La Guía del Cómic*, và cộng tác trong chủ đề này với chương trình phát thanh của tổ chức Círculo de Bellas Artes. Năm 2004, NXB Recerca phát hành tác phẩm đầu tay của cô, nhưng phải đến năm 2006, những câu chuyện đầu tiên của cô mới được biên tập với lời thoại và tranh vẽ riêng, nhờ các chuyên khảo do Jorge Iván Argiz chỉ đạo tại NXB Dolmen: *Quattrocento*. Sau một thời gian nghỉ sáng tác, cô cộng tác trong các tuyển tập nhỏ như *Nariz, Dos Veces Breve* hay *Reyes X*.

Năm 2011, cô ra mắt tiểu thuyết đồ họa đầu tiên của mình, *El Brujo* (NXB De ponent) và năm 2016, cô khởi động dự án truyện tranh thử nghiệm mang tên *Epigrafías* (NXB Libros de Autoengaño), lấy cảm hứng từ cuộc đời nhà thơ người Mỹ Nathalie Clifford Barney.

Cô đã tham gia vào nhiều ấn phẩm của các NXB như Hundlebert Syndrome, Revista Fierro, Quimera, Monográfico, Nobrow, v.v. Cô phối hợp và tham gia vào tác phẩm tập thể *Todas Putas. Los cuentos gráficos* (NXB Dibbuks, 2014) và kể từ năm 2017, cô cộng tác với tờ báo của Hội đồng Thành phố Madrid *M21 Magazine*.

Năm 2019, cô giành được suất lưu trú tạiViện Hàn lâm Tây Ban Nha ở Roma để phát triển dự án truyện tranh lấy cảm hứng từ cuộc đời của Concha Piquer, do NXB Reservoir Books (Penguin Random House) phát hành năm 2021.

Hiện tại, cô đang làm việc tại studio của riêng mình và tổ chức các lớp học về truyện tranh và tiểu thuyết đồ họa tại nhiều cơ sở khác nhau. Cô là tác giả của nhiều tác phẩm khác nhau và là họa sĩ minh họa cho vô số công ty quảng cáo và nhà xuất bản.

Web
www.carlaberrocal.com
Instagram, Twitter
@pintamonas

CLGTART

Từng hợp tác vẽ ra tác phẩm *Đạm Tiên* năm 2014. Cho ra đời tác phẩm riêng *Chuyện Của Đen* vào năm 2017. Năm 2020 hợp tác cùng Themy trong vai trò họa sĩ chính của tác phẩm *Mys City* và tiếp tục đến bây giờ.

*

Colaboró con otros autores en la producción de la obra *Đạm Tiên* en 2014. Presentó su obra personal *Chuyện Của Đen* en 2017. Desde 2020 hasta ahora, ha sido dibujante principal de *Mys City*, una obra desarrollada en colaboración con Themy.

THEMY

Themy từng vẽ doujinshi (truyện tự sáng tác dựa trên những nội dung hay nhân vật có sẵn của một bộ truyện) bán ở các sự kiện, lễ hội truyện tranh. Themy đã ra mắt một số tác phẩm riêng như *Ragna, Tearia*. Hiện Themy đang cộng tác cùng CLGTart trong bộ truyện *Mys City*.

*

Dibujó doujinshi (manga autopublicado, normalmente se basa en un manga o un anime) que se vendían en eventos y festivales de cómics. Ha presentado también algunas obras independientes como *Ragna y Tearia*. Actualmente, Themy está colaborando con CLGTart en la serie *Mys City*.

CLARA-TANIT ARQUÉ

Clara-Tanit Arqué (Gerona, 1981) es una historietista e ilustradora española. Estudió Interiorismo en la escuela Eina y posteriormente Ilustración en la Escuela Massana, donde empezó a interesarse por el cómic gracias al contacto con otras autoras como Lola Lorente.

Tras colaborar en fanzines como *Enfermo* y *Lunettes*, optó por desarrollar un cómic como proyecto fin de carrera a partir de unos personajes que había concebido previamente: *Wassalon* (Astiberri Ediciones, 2008). También obtuvo la Beca AlhóndigaKomik, para desarrollar un proyecto de cómic en La Maison des Auteurs de Angoulême. Éste, con el título *¿Quién ama a las Fresas?* fue publicado en 2010, también por Astiberri.

*

Clara-Tanit Arqué (Gerona, 1981) là họa sĩ truyện tranh và minh họa Tây Ban Nha. Cô học ngành Thiết kế Nội thất tại trường Eina và sau đó học Minh họa tại trường Massana, nơi cô bắt đầu quan tâm đến truyện tranh nhờ được tiếp xúc với các tác giả khác như Lola Lorente.

Sau khi cộng tác với các tạp chí của người mê truyện tranh như *Enfermo* và *Lunettes*, cô quyết định thực hiện một cuốn truyện tranh cho dự án tốt nghiệp, sử dụng các nhân vật từ những tác phẩm trước: *Wassalon*, (NXB Astiberri, 2008). Cô cũng nhận được học bổng Alhóndiga Komik để phát triển dự án truyện tranh tại La Maison des Auteurs de Angoulême. Tác phẩm có tên *¿Quién ama a las Fresas?* được NXB Astiberri phát hành năm 2010.

CRISTINA BUENO

Licenciada en Arte Gráfico por la Escola Joso, Cristina Bueno ha desarrollado desde el inicio de su carrera un especial talento para mostrar en las páginas de sus obras una gran sensibilidad social y una sobresaliente habilidad para plasmar el mundo que la rodea, con un trazo amable pero cargado de emoción y dramatismo.

Sus cómics han retratado, entre otras, la situación de crisis económica (*Las abuelas dan el golpe*), la situación de personas migradas (*Un regalo para Kushbu*) y los desplazamientos forzados de mujeres y niños en conflictos armados (*Cuando cierro los ojos recuerdo*).

*

Cristina Bueno tốt nghiệp chuyên ngành Nghệ thuật Đồ họa tại Escola Joso. Ngay từ khi bắt đầu sự nghiệp, cô đã không ngừng phát triển tài năng đặc biệt của mình để thể hiện qua từng trang tác phẩm sự nhạy cảm xã hội tuyệt vời và kỹ năng xuất sắc trong việc tái hiện lại thế giới xung quanh mình chỉ bằng những nét vẽ dễ mến nhưng lại chứa đầy cảm xúc và sự kịch tính.

Một số tác phẩm của cô có thể kể đến bao gồm *Las abuelas dan el golpe* (nói về tình trạng khủng hoảng kinh tế), *Un regalo para Kushbu* (câu chuyện về những người dân di cư), hay cuốn *Cuando cierro los ojos recuerdo* (tạm dịch: *Mỗi khi nhắm mắt tôi lại nhớ về*) kể về những chuyến di cư bất đắc dĩ của phụ nữ và trẻ em trong các cuộc xung đột vũ trang.

CRISTINA DURÁN

Licenciada en Bellas Artes. En 1993 creó junto Miguel A. Giner Bou, LaGRUAestudio donde trabaja como dibujante de cómics e ilustradora. Es autora junto a Giner Bou de varias novelas gráficas como *Una posibilidad* (Astiberri, 2017) y *El día 3* (Astiberri, 2018) y Premio Nacional del Cómic 2019.

*

Cristina Durán tốt nghiệp ngành Mỹ thuật. Năm 1993, bà cùng Miguel A. Giner Bou thành lập LaGRUAestudio, nơi bà đảm nhận vai trò họa sĩ truyện tranh và minh họa. Bà cũng cùng Giner Bou sáng tác nhiều tiểu thuyết đồ họa như *Una posibilidad* (NXB Astiberri, 2017) và *El día 3* (NXB Astiberri, 2018) đạt Giải Quốc gia về Truyện tranh 2019.

Web
www.lagruaestudio.com

@CrisDuranLaGRUA

LINH NGUYỄN

Tác giả tiểu thuyết, biên kịch

*

Novelista, guionista

NGUYỄN HOÀNG DƯƠNG

Hoạ sĩ, biên kịch, dịch giả. Giải nhất cuộc thi "Thế Giới Ước Mơ" lần thứ 8.

*

Dibujante, guionista, traductor. Primer premio del VIII certamen "Thế giới ước mơ" (El mundo de los sueños).

EMMA RÍOS

Fotografía por Alberto Gamazo

Emma Ríos es una autora que se forma a medio camino entre la arquitectura y la autoedición hasta que consigue dedicarse profesionalmente a la historieta en 2007. Ha realizado trabajos de encargo para varias editoriales americanas, destacando Marvel y DC, hasta que consigue volver al cómic de autor en 2014 de la mano de Image Comics y en colaboración con Kelly Sue DeConnick con *Pretty Deadly/Bella Muerte*. También es autora de *I.D.* donde trabaja como autora completa, ha coeditado la revista *Island* y cocreado *Mirror* con la artista malaya Hwei Lim. Ha recibido varias nominaciones y premios, incluyendo el Premio Eisner a mejor portadista en 2020.

*

Ảnh Alberto Gamazo

Emma Ríos là tác giả được đào tạo bán phần về kiến trúc và chế bản điện tử cho đến khi tiến tới làm hoạ sĩ truyện tranh chuyên nghiệp vào năm 2007. Cô đã thực hiện các dự án đặt hàng của nhiều nhà xuất bản Hoa Kỳ, trong đó phải kể đến Marvel và DC, cho đến khi quay trở lại làm hoạ sĩ truyện tranh vào năm 2014 cho Image Comics, và hợp tác cùng Kelly Sue DeConnick trong tác phẩm *Pretty Deadly (Bella Muerte)*. Cô cũng là tác giả của *I.D. (Danh tính)*, đồng biên tập tạp chí *Island*, và hợp tác cùng nghệ sĩ người Malaysia Hwei Lim trong tác phẩm *Mirror*. Emma Ríos đã nhận nhiều giải thưởng và đề cử, trong đó bao gồm Giải Eisner cho hoạ sĩ bìa xuất sắc nhất năm 2020.

ERICA FUSTERO

Diseñadora visual afincada en Barcelona. Se formó en diseño gráfico, publicidad e ilustración y en su práctica profesional alterna disciplinas según el proyecto. A lo largo de su carrera ha participado en numerosos proyectos culturales, eventos de arte urbano y publicaciones de cómic, tanto en solitario como en colectivos artísticos.

*

Erica Fustero là nhà thiết kế hình ảnh làm việc tại Barcelona. Cô theo học thiết kế đồ họa, quảng cáo và minh họa và sử dụng các kỹ năng chuyên môn của mình tùy theo từng dự án. Trong sự nghiệp của mình, cô đã tham gia rất nhiều dự án văn hóa, sự kiện nghệ thuật đô thị và xuất bản truyện tranh, cả dự án cá nhân và những dự án tập thể.

ESTEFANÍA MUÑOZ

Profesora en la Escuela de Arte y Diseño, y artista plástica multidisciplinar. Ha expuesto en lugares tan dispares como Londres o Dakar. Ama la naturaleza, los libros, los vinilos y ver reír a su hija.

*

Estefanía Muñoz là giảng viên Trường Nghệ thuật và Thiết kế, và là nghệ sĩ tạo hình đa lĩnh vực. Cô đã tổ chức triển lãm ở nhiều nơi khác nhau như London hay Dakar. Cô yêu thiên nhiên, sách, đĩa than và nhìn con gái cười.

Web
http://estefania-arte.wixsite.com/-estefaniamunoz-/bio
Facebook
https://www.facebook.com/Señorita-Muñoz-216774271731170/?ref=hl

EVA MARÍA ROMÁN (EVE MAE)

Eve Mae (1992 - Jaén, España) es ilustradora y autora de cómics. Ha realizado trabajos para compañías como Marvel, Image Comics, Netflix, y ha participado en proyectos artísticos de Planeta de Agostini, la Ciudad de las Artes y las Ciencias de Valencia y la Universidad de Jaén.

*

Eve Mae (Jaén, Tây Ban Nha 1992) là họa sĩ minh họa và tác giả truyện tranh chuyên nghiệp. Cô đã từng hợp tác với các tên tuổi lớn như Marvel, Image Comics, Netflix và tham gia vào các dự án nghệ thuật của NXB Planeta de Agostini, Thành phố Khoa học và Nghệ thuật Valencia, và Đại học Jaén.

FLAVITA BANANA (FLAVIA ÁLVAREZ-PEDROSA)

Flavita Banana (Flavia Álvarez-Pedrosa, 1987) estudió Artes y Diseño y el ciclo superior de Ilustración, en la Escola Massana de Barcelona. A los 26 años empezó a dibujar viñetas de humor, con una línea sencilla y humor feminista. A los 29 empezó las colaboraciones en *S Moda, Revista Mongolia* y *El País*. Ha publicado los libros *Las Cosas del Querer* (Ed. Lumen, 2017), *Archivos Estelares* (Ed. ¡Caramba!, 2017), *Archivos Cósmicos* (Ed. ¡Caramba!, 2019) y *Archivos Espaciales* (Ed. ¡Caramba! 2020). En 2018 recibe el premio Gat Perich de humor gráfico, y desde 2019 publica en la sección de Opinión de *El País*. Su trabajo ha sido descrito como humor triste, una mezcla de costumbrismo y absurdo.

*

Flavita Banana (Flavia Álvarez-Pedrosa, 1987) học ngành Nghệ thuật và Thiết kế và khóa học cao cấp về Minh họa tại trường Massana, Barcelona. Năm 26 tuổi, cô bắt đầu vẽ tranh minh hoạ hài, với nét vẽ đơn giản và hóm hỉnh về nữ quyền. Năm 29 tuổi, cô bắt đầu cộng tác với tạp chí *S Moda, Tạp chí Mongolia* và tờ *El País*. Cô đã xuất bản các cuốn *Las Cosas del Querer* (NXB Lumen, 2017), *Archivos Estelares* (NXB ¡Caramba!, 2017), *Archivos Cósmicos* (NXB ¡Caramba!, 2019) và *Archivos Espaciales* (NXB ¡Caramba! 2020). Năm 2018, cô nhận giải thưởng Gat Perich về tranh hài hước và kể từ 2019, cô bắt đầu đăng bài cho mục Góc nhìn của tờ *El País*. Các tác phẩm của cô được miêu tả là khiếu hài hước buồn bã, một sự pha trộn giữa hiện thực cuộc sống theo thói quen thường ngày và những điều ngớ ngẩn.

GẤU MÈO CẬN THỊ

Tác giả tốt nghiệp Đại học Khoa học Tự nhiên Hà Nội, bắt đầu học vẽ truyện tranh vào cuối năm 2015. Tháng 12/ 2018, hoàn thành bộ truyện đầu tay gồm 5 cuốn *Các vị thần Hy Lạp* bởi NXB Kim Đồng.

Hiện tại đang vẽ bộ truyện *Jewel of the sea* đăng độc quyền trên nền tảng đọc truyện online Tapas; và một vài truyện ngắn khác.

*

Graduada de la Universidad de Ciencias Naturales de Hanói, Gau Meo can thi empezó a formarse en diseño de historietas en 2015. En diciembre de 2018, completó su primera serie de 5 volúmenes *Dioses griegos* (Editorial Kim Dong).

Actualmente, está dibujando la serie *Jewel of the sea*, publicada exclusivamente en la plataforma online Tapas, y otros relatos.

HIGINIA GARAY

Mi trayectoria y sensibilidad me ha llevado a especializarse en temáticas relacionadas con cultura, la desigualdad de género y los derechos humanos. Entre mis clientes destacados se encuentran el Museo Museo Nacional Thyssen-Bornemisza, Editorial Mediavaca, Museo de Bellas Artes Bilbao, Guggenheim, El correo, Astiberri, Cruz Roja y Obra Social "la Caixa", entre muchos otros.

*

Nghề nghiệp và sự nhạy cảm đã đưa tôi đến với những chủ đề liên quan đến văn hóa, bất bình đẳng giới và quyền con người. Tôi đã từng cộng tác với nhiều đối tác, trong đó có thể kể đến Bảo tàng Quốc gia Thyssen-Bornemisza, NXB Mediavaca, Bảo tàng Mỹ thuật Bilbao, Bảo tàng Guggenheim, tờ báo El Correo, NXB Astiberri, Hội Chữ thập đỏ và Tổ chức "La Caixa", v.v.

HENAR TORINOS

Henar Torinos nació en Valladolid, dónde cursó el módulo profesional de Ilustración en la escuela de Artes y Oficios de Valladolid. Posteriormente se mudó a Madrid para continuar con sus estudios en la Escuela de Dibujo Profesional y probar fortuna en la gran ciudad. Ha trabajado como diseñadora, ilustradora y grafista de videojuegos, pero su gran pasión siempre han sido los cómics, en especial el manga, que siempre han ocupado una gran parte de su tiempo.

En el año 2010 publicó su primera obra *Mala Estrella,* bajo el sello de Ediciones Babylon, cuyo segundo número, publicado en 2012, ganó el "Premio Ficomic al Mejor Manga de Autor Español". Ésta obra se publicó en Francia en 2012 bajo el sello editorial Aaltair y fue reeditada de forma integral en 2016.

Entre 2014 y 2016 publicó su segunda obra, también de dos tomos, *Tragedy* guionizada por Javi Cuho y editada por NowEvolution. Su primer número ganó el "Premio Expomanga al mejor Manga de Autor Español" en 2015.

Otras de sus publicaciones son el cuento ilustrado *Taro Urashima* (Ediciones Babylon, 2015), la antología de cómic *Bandidos Generosos* (Editorial Deskontrol, 2016) y *El humano es retrasado y no tiene cura* (Ediciones B, 2016)

Su obra más reciente es *Busy Bitches*, webcómic de humor realizado junto a Nuria Velasco, y editada en papel en 2017 por Fandogamia.

Henar Torinos sinh ra tại Valladolid, nơi cô theo học ngành Minh họa chuyên nghiệp tại trường Nghệ thuật và Dạy nghề Valladolid. Sau đó cô chuyển tới Madrid để tiếp tục theo học Vẽ Chuyên nghiệp và thử vận may tại thành phố lớn. Cô đã từng đảm nhiệm các vai trò thiết kế, minh họa, vẽ đồ họa cho các trò chơi điện tử, nhưng cô dành niềm đam mê lớn và nhiều thời gian nhất cho truyện tranh, đặc biệt là thể loại manga.

Năm 2010 Henar Torinos xuất bản tác phẩm đầu tiên *Mala Estrella* với NXB Babylon, sau đó cho ra mắt tập hai vào năm 2012 và giành "Giải Ficomic cho tác phẩm Manga xuất sắc nhất của Tác giả Tây Ban nha". Tác phẩm này được xuất bản tại Pháp năm 2012 với NXB Altair và sau đó được biên tập lại toàn bộ vào năm 2016.

Từ năm 2014 – 2016, Henar Torinos đã xuất bản tác phẩm thứ hai *Tragedy* do Javi Cuho làm biên kịch. Tác phẩm được chia làm hai quyển và được xuất bản bởi NXB NowEvolution. Quyển một của bộ này đã giúp cô giành "Giải Expomanga cho tác phẩm Manga xuất sắc nhất của Tác giả Manga" năm 2015.

Cô đã xuất bản các tác phẩm khác như truyện minh họa *Taro Urashima* (NXB Babylon năm 2015), tuyển tập truyện tranh *Bandidos Generosos* (NXB Deskontrol năm 2016) và *El humano es retrasado y no tiene cura* (NXB B năm 2016).

Tác phẩm mới nhất của cô cộng tác cùng Nuria Velasco mang tên *Busy Bitches* là tác phẩm webcomic hài hước, và được NXB Fandogamia phát hành bản giấy vào năm 2017.

HOÀNG TƯỜNG VY

Hoàng Tường Vy (chuyên ngành Phim hoạt hình tại Darmstadt University of Applied Sciences, Đức) với tác phẩm đầu tay *Bẩm thầy Tường có thầy vũ đến tìm.*

*

Hoàng Tường Vy se graduó en Animación en la Universidad de Ciencias Aplicadas de Darmstadt, Alemania. Es autora de *Señor Tuong, señor Vu ha venido a buscarle*, su primera obra publicada.

IRATI FERNÁNDEZ GABARÁIN

Estudió Bellas Artes e Ilustración. Ha trabajado como ayudante de diseño y concept artist, actualmente enfoca su trabajo dibujando storyboards y siempre que puede realizar trabajos de ilustración o cómic. Lleva la mini editorial de *Fanzines Ediciones Armadillo.*

*

Web
http://iratifg.blogspot.com
Instagram
www.instagram.com/irati_draws/

Irati Fernández Gabaráin học ngành Mỹ thuật và Minh họa. Cô từng là trợ lý thiết kế và họa sĩ ý tưởng. Hiện tại cô tập trung vào công việc vẽ bảng phân cảnh và bất cứ khi nào có thể, cô thực hiện các dự án minh họa hoặc truyện tranh. Cô điều hành nhà xuất bản nhỏ *Fanzines Ediciones Armadillo.*

IRENE MÁRQUEZ

Irene Márquez es, desde 2017, dibujante de cómics en la revista de humor gráfico y satírico *el Jueves*. En 2020 publica su primer cómic *Esto no está bien*, donde recopila sus trabajos en dicha revista. En la actualidad trabaja, como de costumbre, en nuevos proyectos de cómic.

*

Irene Márquez là hoạ sĩ truyện tranh làm việc cho tạp chí tranh biếm hoạ *el Jueves* từ năm 2017. Năm 2020 cô xuất bản tác phẩm truyện tranh đầu tiên mang tên *Esto no está bien*. Đây là cuốn truyện tổng hợp các tác phẩm của cô trong quá trình làm việc tại tạp chí. Hiện tại, cô vẫn tiếp tục thực hiện các dự án truyện tranh mới.

JOSUNE URRUTIA

Josune Urrutia (Bilbao, 1976) licenciada en Bellas Artes y graduada en Ilustración, ha publicado en distintas editoriales y medios como *Media Vaca, Larousse, Thule* y *Little Red Bird Press*. Ha recibido la beca a la creación de cómics y novelas gráficas de Gobierno Vasco por *Hoy no es el día* que será publicado por Astiberri en 2022 y realizado en parte durante su estancia como residente en la Maison des Auteurs en Angoulême, Francia.

*

Josune Urrutia (Bilbao, 1976), tốt nghiệp ngành Mỹ thuật và Minh họa. Cô đã ra mắt nhiều tác phẩm với các nhà xuất bản như *Media Vaca, Larousse, Thule* và *Little Red Bird Press*. Cô đã nhận học bổng sáng tác truyện tranh và tiểu thuyết đồ hoạ từ Chính quyền xứ Basque với tác phẩm *Hoy no es el día*. Tác phẩm sẽ được Astiberri xuất bản vào năm 2022 và được thực hiện một phần trong thời gian cô lưu trú tại Maison des Auteurs en Angoulême, Pháp.

KANNYMOS

Trần Ngọc Hương – KannyMos (1993) là một họa sĩ trẻ với khả năng tái hiện lại những hình ảnh thơ mộng huyền ảo trong trí tưởng tượng ra đời thực bằng chất liệu màu nước. Tốt nghiệp chuyên ngành Gốm trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp Hà Nội, cô tiếp tục theo học tại trường LASALLE College of the Arts tại Singapore với chuyên ngành mà cô luôn mơ ước: Graphic Novel. Sau một khoảng thời gian học tập và làm việc tại Singapore, hiện nay cô đã quay trở lại Việt Nam và đang hoạt động dưới tư cách một artist/illustrator chuyên nghiệp.

*

Tran Ngoc Huong – KannyMos (1993) es una artista joven con la capacidad de convertir sus imaginaciones poéticas y fantasiosas en imágenes reales usando acuarelas. Graduada en Cerámica en la Universidad de Bellas Artes Industriales de Hanói, se formó en los estudios de novela gráfica, su sueño como carrera universitaria, en la Escuela de Artes Lasalle de Singapur. A su vuelta a Vietnam, ha trabajado como una artista e ilustradora profesional.

CARMEN PACHECO - LAURA PACHECO

Carmen Pacheco trabaja como redactora y consultora creativa para marcas y es autora de cómic y novela. Actualmente escribe para *Vogue* y *Vanity Fair*. Laura Pacheco es ilustradora e historietista. Juntas han publicado varios cómics como *Divas de diván* (¡Caramba!, 2018) y el álbum ilustrado *Nuestros nombres olvidados* (Lunwerg Editores, 2021).

*

Carmen Pacheco là người viết bài và tư vấn sáng tạo cho các nhãn hàng và là tác giả sáng tác truyện tranh và tiểu thuyết. Hiện tại, cô viết bài cho tạp chí *Vogue* và *Vanity Fair*. Laura Pacheco là họa sĩ truyện tranh và minh họa. Họ cùng nhau xuất bản nhiều truyện tranh như *Divas de diván* (NXB ¡Caramba!, 2018) và album minh họa *Nuestros nombres olvidados* (NXB Lunwerg, 2021).

LAURA PÉREZ

Laura Pérez (Valencia, 1983) ha trabajado en el ámbito de la ilustración para publicaciones y editoriales nacionales y extranjeras como *The Washington Post, National Geographic, The Wall Street Journal, Vanity Fair, Wacom, American Airlines, Fnac, El País, Penguin Random House,* entre otras. Participa en libros colectivos de ilustración como *Illustration Now! 4* (Taschen), *Ilustradores españoles* (Lunwerg) o *Women's Club. Art is Powerful* (Monsa Publications). Es seleccionada en Communication Arts Illustration Awards y 3x3 The Magazine of Contemporary Illustration. Obtiene el primer premio Valencia Crea 2015 con la historieta *Empatía*. Aparece con una historieta (larga) en el recopilatorio *De muerte* (GP Ediciones, 2016) y publica su primera novela gráfica, *Náufragos* (Salamandra, 2016), junto al escritor Pablo Monforte, al ganar el IX Premio Fnac Salamandra Graphic, obra que también se edita en Francia, Italia y EE.UU. Es seleccionada en el I Concurso Nacional de Cómic Biblioteca Insular de Gran Canaria, con la historieta *Juega*, publicada en el recopilatorio *En corto* (Astiberri, 2018). Ilustra *Los secretos de las brujas* (Errata Naturae, 2020), con textos de Elsa Whyte y Julie Légère. Tras *Ocultos* (Astiberri, 2019), su primera novela gráfica en solitario, ganadora del primer Premio El Ojo Crítico de Cómic 2020, el Ignotus 2020 al mejor tebeo nacional y el Splash Sagunt al mejor álbum nacional de 2019, y *Tótem* (Astiberri, 2021), prepara una nueva obra para 2022, también en Astiberri.

Laura Pérez (Valencia, 1983) hoạt động trong lĩnh vực minh hoạ và từng cộng tác với nhiều nhà xuất bản trong và ngoài nước như *The Washington Post, National Geographic, The Wall Street Journal, Vanity Fair, Wacom, American Airlines, Fnac, El País, Penguin Random House,* v.v. Cô đã từng tham gia các dự án minh họa tập thể như *Illustration Now! 4* (NXB Taschen), *Ilustradores españoles* (NXB Lunwerg) o *Women's Club. Art is Powerful* (NXB Monsa Publications). Laura Pérez đã từng được chọn tại Giải thưởng Minh họa Communication Arts và Tạp chí Minh họa đương đại 3x3. Cô đã giành Giải Valencia Crea 2015 với tác phẩm truyện tranh *Empatía*. Laura Pérez ra mắt với một truyện tranh dài trong tuyển tập *De muerte* (NXB GP Ediciones, 2016), và xuất bản cuốn tiểu thuyết đồ họa đầu tay *Náufragos* (NXB Salamandra, 2016) sáng tác cùng nhà văn Pablo Monforte. Với tác phẩm này, Laura Pérez đã chiến thắng Giải Fnac Salamandra Graphic lần thứ 9, và đây cũng là tác phẩm được xuất bản tại Pháp, Ý và Mỹ. Cô đã từng được chọn tại Cuộc thi Concurso Nacional de Cómic Biblioteca Insular de Gran Canaria lần thứ I với tác phẩm truyện tranh *Juega*, xuất bản trong tuyển tập *En corto* (NXB Astiberri, 2018). Cô đã minh họa cuốn *Los secretos de las brujas* (NXB Errata Naturae, 2020) với phần nội dung của Elsa Whyte và Julie Légère. Sau sáng tác đơn đầu tay *Ocultos* (NXB Astiberri, 2019), Laura Pérez đã giành Giải El Ojo Crítico de Cómic 2020, Giải Ignotus 2020 cho truyện tranh trong nước hay nhất và Giải Splash Sagunt cho album quốc gia hay nhất năm 2019. Năm 2021 cô xuất bản cuốn *Tótem* với NXB Astiberri. Hiện cô đang chuẩn bị cho một tác phẩm mới sẽ ra mắt năm 2022 cùng NXB Astiberri.

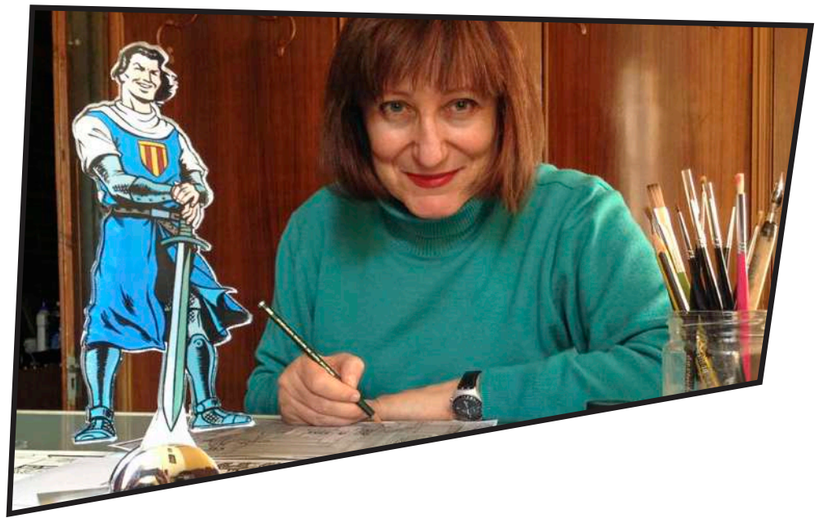

LAURA PÉREZ VERNETTI

Laura Perez Vernetti comenzó a publicar sus cómics con apenas 21 años en la famosa revista española EL VÍBORA a inicios de los años 80'colaborando con guionistas como Carlos Sampayo y J.M. Lo Duca. Ha colaborado también con los guionistas españoles Premio Nacional del Cómic, Felipe Hernández Cava y Antonio Altarriba.

Ha tratado variados temas en la historieta como el underground, el cómic experimental, el cómic erótico y, sobre todo la adaptación de literatos y poetas a la lectura en secuencia del cómic.

Ha publicado en países como Francia, Italia, Argentina, Portugal, Inglaterra, Suecia, Alemania, Méjico y Suiza.

Es una de las autoras españolas pioneras del nuevo género en el cómic de la Poesía Gráfica adaptando al cómic grandes poetas como Pessoa, Rilke, Maiakovski, Baudelaire, y también a poetas españoles contemporáneos como Fernando Arrabal, Luis Alberto de Cuenca, Jesús Aguado, José Luis Piquero, Menchu Gutiérrez, Isabel Bono, etc.

En la última década la autora se ha dedicado principalmente a la Poesía Gráfica.

En 2018 recibió el GRAN PREMIO A UNA TRAYECTORIA en el Salón Internacional del Cómic de Barcelona.

Laura Pérez Vernetti bắt đầu xuất bản truyện tranh trên tạp chí nổi tiếng của Tây Ban Nha El Víbora vào đầu những năm 80 khi mới 21 tuổi, cộng tác cùng với các nhà biên kịch như Carlos Sampayo và J.M. Lo Duca. Bà cũng hợp tác cùng các nhà biên kịch Tây Ban Nha đạt giải Quốc gia về Truyện tranh như Felipe Hernández Cava và Antonio Altarriba.

Các tác phẩm của bà đa dạng về chủ đề như underground, truyện tranh thể nghiệm, truyện tranh người lớn, và trên hết là chuyển thể các tác phẩm văn học và thơ ca thành truyện tranh.

Bà đã phát hành sách ở các nước như Pháp, Ý, Argentina, Bồ Đào Nha, Anh, Thụy Điển, Đức, Mexico và Thụy Sĩ.

Bà là một trong những nữ tác giả Tây Ban Nha đi tiên phong trong thể loại mới của truyện tranh: Thơ Hình ảnh – chuyển thể sang hình thức truyện tranh các tác phẩm và hình ảnh về các nhà thơ lớn như Pessoa, Rilke, Maiakovski, Baudelaire, hay các nhà thơ đương đại của Tây Ban Nha như Fernando Arrabal, Luis Alberto de Cuenca, Jesús Aguado, José Luis Piquero, Menchu Gutiérrez, Isabel Bono, v.v.

Trong vòng 10 năm gần đây bà chủ yếu dành thời gian tập trung vào thể loại Thơ Hình ảnh.

Năm 2018, bà được trao Giải thưởng Sự Nghiệp tại Triển lãm truyện tranh quốc tế Barcelona.

LILYWIU

Lilywiu, họa sĩ truyện tranh Việt Nam, hiện đang học tập và làm việc chuyên ngành minh họa tại Hamburg, Đức. Một số tác phẩm truyện tranh tiêu biểu: *Tàn Lửa, Die wahre Schönheit, Thập diện mai phục*, v.v.

*

Lilywiu es una dibujante de cómics de nacionalidad vietnamita. Actualmente, está estudiando y trabajando como ilustradora en Hamburgo, Alemania. Entre sus obras destacan: *Tan lua (Chispas), Die wahre Schönheit, Thập diện mai phục,* etc.

MARIA JULIA CEJAS

Ilustradora y dibujante de cómics desde Valencia y Murcia. Sus técnicas favoritas son la tinta y la ilustración digital.
Su estilo es fluido y directo, buscando líneas y manchas expresivas y personajes aún más expresivos.

*

Họa sĩ truyện tranh và minh họa đến từ Murcia, hiện đang cư trú tại Valencia (Tây Ban Nha). Kỹ thuật yêu thích của cô là màu nước và minh họa kỹ thuật số. Phong cách của cô tự nhiên và rõ ràng, luôn tìm kiếm những đường nét, mảng màu và nhân vật mang tính biểu cảm hơn.

Web
www.juliacejas.com

@morroperro

MAMEN MOREU

Mamen Moreu (Huesca 1985) Dibujante y guionista de cómics. Colaboradora habitual en la revista satírica El Jueves desde 2009. Desde 2016 publica la serie semanal *Dolores y Lolo.*

En 2014 publica con Astiberri su primera novela gráfica, Resaca, con la que estuvo nominada al premio al autor revelación en el Salón del Cómic de Barcelona de 2015, así como a mejor obra, mejor guión y mejor dibujo en los IV Premios del Cómic Aragonés.

Desastre (Astiberri, 2018) es su segunda obra larga, aunque desde 2014 ha colaborado en varios álbumes colectivos junto a otras autoras del panorama nacional e internacional. Compagina su trabajo de guionista y dibujante de cómics con otros trabajos de ilustración, imparte charlas sobre cómic y da talleres de dibujo para niños y adultos.

*

Mamen Moreu (Huesca 1985) là hoạ sĩ và biên kịch truyện tranh. Cô là cộng tác viên thường xuyên cho tạp chí tranh biếm hoạ El Jueves từ năm 2009. Kể từ 2016, cô xuất bản sơ-ri truyện theo tuần mang tên *Dolores y Lolo.*

Năm 2014, Mamen Moreu xuất bản cuốn tiểu thuyết đồ hoạ đầu tay cùng nhà xuất bản Astiberri. Với tác phẩm này, cô đã được đề cử giải tác giả mới xuất sắc tại Triển lãm Truyện tranh Barcelona 2015, và các giải tác phẩm xuất sắc nhất, kịch bản và tranh vẽ xuất sắc nhất tại Giải thưởng Truyện tranh Aragon lần thứ IV.

Desastre (Astiberri 2018) là tác phẩm dài kỳ thứ hai của Mamen Moreu, mặc dù kể từ 2014 cô đã cộng tác cùng nhiều tác giả trong và ngoài nước khác trong các tuyển tập truyện tranh. Cô kết hợp công việc biên kịch và vẽ truyện tranh với các công việc khác như minh hoạ, tổ chức các buổi toạ đàm về truyện tranh cũng như mở các lớp học vẽ tranh cho trẻ em và người lớn.

MARIKA VILA MIGUELOA

MARIKA VILA MIGUELOA (Barcelona 1949)

2021 Premio SPLASH SAGUNTO *Una vida de viñetas*
2020 Premio AACE "A su carrera profesional"
2019 Premio XVIII SALÓN DEL CÓMIC DE GETXO "Homenaje a su trayectoria"
2018 Premio IVÀ "Mejor historietista profesional"

Doctora en Construcción y Representación de Identidades Culturales, (UB) Investigadora y Docente (UAB). Autora, Ilustradora, Coordinadora de publicaciones. Comisaria de exposiciones. Autora pionera en un espacio masculino, aporta una mirada vanguardista y feminista desde el nacimiento del cómic adulto español (1977) hasta hoy, con múltiples historias: *Reflejos, Moderna Secreta, Tangos, Dossier Amparo Torrego, Trip, Luna & Duna*, etc. En 2019 publica la novela gráfica *MATA-HARI* (Isla Nabumbu). Colaboraciones gráficas 2020/21 *Gehitu Magazine, CCoomics, Unicomic, Las Humoristas...* etc.

Obra Teórica: *Derrumbando estereotipos* (SN/Gijón,2018) *Otras Miradas* (Bellaterra, 2021) etc. En *El cuerpo okupado* (UB, 2017) analiza el uso del cuerpo femenino en el cómic y recupera las voces de autoras invisibles.

Linkedin
https://www.linkedin.com/in/marika-vila-42679226/?originalSubdomain=es
Facebook
https://www.facebook.com/marika.vila.3
Instagram
https://www.instagram.com/marikavila/

Marika Vila Migueloa (Barcelona 1949)

2021 Giải thưởng Splash Sagunto 2021 cho tác phẩm *Una vida de viñetas*.
2020 Giải cho sự nghiệp sáng tác của Hiệp hội Tác giả Truyện tranh Tây Ban Nha (AACE).
2019 Giải thưởng tôn vinh sự nghiệp của Triển lãm Truyện tranh Getxo lần thứ XVIII.
2018 Giải IVÀ dành cho "Họa sĩ truyện tranh chuyên nghiệp xuất sắc nhất".

Tiến sĩ về Xây dựng và Đại diện Bản sắc Văn hóa, Nhà nghiên cứu tại ĐH Barcelona (UB) và Giảng viên tại ĐH Tự trị Barcelona (UAB). Tác giả, Họa sĩ minh họa, Điều phối viên xuất bản và Giám tuyển của các cuộc triển lãm. Nhà văn nữ tiên phong trong môi trường của phái nam. Kể từ khi ngành truyện tranh dành cho người lớn của Tây Ban Nha ra đời (1977) cho tới nay, bà mang đến một cái nhìn tiên phong và nữ quyền với các tác phẩm như: *Reflejos, Moderna Secreta, Tangos, Dossier Amparo Torrego, Trip, Luna & Duna*, v.v. Năm 2019, bà cho ra mắt cuốn tiểu thuyết đồ họa *MATA-HARI* (NXB Isla Nabumbu). Các dự án hợp tác đồ họa của bà trong năm 2020/21 bao gồm: *Gehitu Magazine, CCoomics, Unicomic, Las Humoristas....*

Tác phẩm lý luận của bà có thể kể đến như: *Derrumbando estereotipos* (SN/Gijón, 2018), *Otras Miradas* (Bellaterra, 2021), v.v. Trong *El cuerpo okupado* (UB, 2017), bà phân tích việc sử dụng cơ thể phụ nữ trong truyện tranh và khôi phục tiếng nói của những tác giả nữ bị lãng quên.

Linkedin
https://www.linkedin.com/in/marika-vila-2679226/?originalSubdomain=es
Facebook
https://www.facebook.com/marika.vila.3
Instagram
https://www.instagram.com/marikavila/

MARTA GUERRERO

Historietista nacida en Madrid pero formada en Barcelona que debutó a principios de los años ochenta en diversos fanzines como *Aberración Periodística* o *La ful en el Bul*. Tras entrar en contacto con Alfredo Pons, desarrolló una carrera como guionista para *El Víbora* con éste y otros dibujantes como Mediavilla, Ratera, Barbés, Maldonado o Kim. Con Pons y José Luís Galiano dió vida a Sarita, personaje con el que publicarian cuatro libros: *Internas, Las aventuras de Sarita, Lumis* y *Cómplices*. También en *El Víbora* colaboró como autora completa en series como *Los sonidos del morbo* y *Dolores sus Labores*.

En los años noventa colaboró en otras revistas como *Al ataque* o *El Chou*, y realizó otros trabajos, sobre todo como colorista, aunque también como diseñadora e ilustradora, abandonando progresivamente el cómic hasta 2006, cuando volvió a dibujar para el libro *...De ellas* (De Ponent).

Recientemente ha realizado un corto de animación experimental *El Mag* que ha tenido un extenso recorrido por festivales del mundo.
El MNAC 2018 (Museo Nacional de Arte de Catalunya), compra una obra suya que forma parte de la exposición antológica *El Víbora Cómic para super vivientes*.

En estos últimos años realiza talleres y charlas para la comunidad de Madrid en diferentes centros culturales y bibliotecas.

Facebook
https://www.tebeosfera.com/autores/guerrero_marta.html

Họa sĩ truyện tranh sinh ra tại Madrid và được đào tạo ở Barcelona. Bà ra mắt lần đầu vào những năm 80 tại nhiều tạp chí của người yêu truyện tranh như *Aberración Periodística* hay *La ful en el Bul*. Sau khi gặp Alfredo Pons, bà phát triển sự nghiệp với tư cách biên kịch cho tạp chí *El Víbora* cùng với Pons và các họa sĩ khác như Mediavilla, Ratera, Barbés, Maldonado hay Kim. Cùng với Pons và José Luís Galiano, bà cho ra đời Sarita, nhân vật chính của bốn cuốn sách: *Internas, Las aventuras de Sarita, Lumis* và *Cómplices*. Cũng tại tạp chí *El Víbora*, bà cộng tác với tư cách tác giả cho các bộ truyện như *Los sonidos del morbo* và *Dolores sus Labores*.

Trong những năm 90, bà cộng tác cùng các tạp chí khác như *Al ataque* hoặc *El Chou*, thực hiện nhiều vai trò khác như họa sĩ tô màu, thiết kế và minh họa, dần dần rời bỏ truyện tranh cho tới năm 2006, khi bà quay trở lại và thực hiện vẽ cuốn *...De ellas* (NXB De Ponent).

Gần đây, bà tham gia thực hiện một phim hoạt hình thể nghiệm ngắn *El Mag*, được chiếu rộng rãi ở các liên hoan phim trên thế giới. Năm 2018, Bảo tàng Nghệ thuật Quốc gia Cataluña đã mua một tác phẩm của bà để trưng bày trong tuyển tập triển lãm *El Víbora Cómic para super vivientes*.

Trong những năm gần đây, bà thực hiện các khóa học và các buổi nói chuyện dành cho cộng đồng ở Madrid tại nhiều trung tâm văn hóa và thư viện.

Facebook
https://www.tebeosfera.com/autores/guerrero_marta.html

MEOMUNDEN

Tác giả của bộ sách *Tai Mèo và Mặt Ngầu* (tập *Mật Ngọt Chết Mèo, Tai Mèo Và Mặt Ngầu 3 - Ổ Mèo Náo Loạn, Lựu Đạn Nhân Kẹo Đường*).

*

Autora de la serie *Tai Meo y Mat Ngau* (*Orejas de gato y Cara genial*) con 3 volúmenes: *Mật Ngọt Chết Mèo* (*Buena miel mata a gatos*), *Ổ Mèo Náo Loạn* (*El nido de la gata y sus líos*), *Lựu Đạn Nhân Kẹo Đường* (Granadas rellenas de azúcar).

MÚC

Nguyễn Bích Ngọc (bút danh: Múc) là họa sĩ truyện tranh của 1 loạt đầu sách *Chuyện vặt của Múc*, hiện đang sinh sống ở Đà Lạt.

*

Nguyen Bich Ngoc (seudónimo: Muc), actualmente afincada en Da Lat, es la dibujante de la serie *Anécdotas de Muc*.

NIE

Dương Thạch Thảo – họa sĩ truyện tranh. Nổi tiếng với các tác phẩm truyện tranh: *50 Sắc Màu, Bồn cô nương không cưới, Lưu Anh, nàng hình như còn chê ít phu quân!,* v.v.

*

Duong Thach Thao (Nie – seudónimo) es dibujante de cómics. Es conocida con obras como *50 Sắc Màu, Bồn cô nương không cưới (Yo no me casaré); Lưu Anh, nàng hình như còn chê ít phu quân!,* etc.

NURIA TAMARIT

Graduada en Bellas Artes. Ha participado en fanzines como *Belice, Club del Còmic de València, Saxífono y Sacoponcho.* Es cofundadora del fanzine *Nimio* (premio al mejor fanzine en el Salón del Cómic de Barcelona 2016), ha participado en la revista *Voltio* y ha publicado *Duerme pueblo* a cuatro manos con Xulia Vicente, *Avery's blues* en colaboración con el guionista Angux, *Giganta* con textos de JC Deveney, y *Dos monedas*, de autoría propia y I Premio València de Novela Gráfica, traducido a siete idiomas.

*

Nuria Tamarit tốt nghiệp ngành Mỹ thuật. Cô tham gia hoạt động tại các tạp chí người yêu truyện tranh như *Belice, Club del Còmic de València, Saxífono và Sacoponcho.* Cô là người đồng sáng lập tạp chí *Nimio* (đạt giải Tạp chí cho người yêu truyện tranh hay nhất của Triển lãm Truyện tranh Barcelona 2016). Cô tham gia hoạt động tại tạp chí *Voltio* và đã xuất bản cuốn *Duerme pueblo* cùng Xulia Vicente, *Avery's blues* hợp tác với nhà biên kịch Angux, *Giganta* hợp tác với người viết nội dung JC Deveney, và *Dos monedas* là tác phẩm riêng đạt giải Tiểu thuyết đồ họa Valencia lần thứ I, được dịch ra 7 thứ tiếng.

Linktr
https://linktr.ee/nuriatamarit
Instagram
https://www.instagram.com/nuriatamarit/?hl=es

NAIARA FERNÁNDEZ CANTERO

Nació en Alicante y decidió estudiar BBAA en Granada. Ha coloreado para alguna que otra empresa y editorial y participado en diversos fanzines. Comiquera wannabe, pone todo su esfuerzo y amor en sus trabajos y evidentemente espera poder comer de ello.

*

Naiara Fernández Cantero sinh ra tại Alicante và học ngành Mỹ thuật tại Granada. Cô là họa sĩ tô màu cho nhiều công ty, nhà xuất bản và tham gia hoạt động tại các tạp chí người yêu truyện tranh. Với khao khát trở thành họa sĩ truyện tranh, cô dành hết công sức và tình cảm vào công việc và mong muốn có thể thành công với nghề này.

Behance
behance.net/naitmarr
Tumblr
https://naitmarr.tumblr.com/

OLGA CARMONA PERAL

Licenciada en Bellas Artes, es dibujante y guionista. Tiene 5 álbumes editados, destacando *Normal* (Dibbuks), *Comando malva* (Dos Bigotes) y *Lady Enigma* (Cósmica). Sus cómics tratan historias cercanas con un tono intimista e independiente. Actualmente compagina estos proyectos de cómic con la ilustración de libros educativos y juveniles.

*

Họa sĩ và biên kịch tốt nghiệp ngành Mỹ thuật. Cô đã xuất bản 5 album, nổi bật là *Normal* (NXB Dibbuks), *Comando malva* (NXB Dos Bigotes) và *Lady Enigma* (NXB Cósmica). Các tác phẩm của cô là những câu chuyện gần gũi mang không khí thân mật và độc lập. Hiện tại, cô đang kết hợp các dự án truyện tranh với các dự án minh họa sách giáo dục và sách cho thanh thiếu niên.

Web
http://olgacarmonaperal.blogspot.com.es/

@olga_CPeral

OLGA DE CASTRO

Ilustradora en publicaciones varias, en cómic actualmente en *Hormigas* (2013-2018), *La Resistencia,* (Dibbuks, 2016-2018). *La Caja Mágica de Mercedes Pinto* (2014), *Usted no es una persona normal de Borja Crespo,* (Autoengaño, 2015), *ORO NEGRO, 25 años sin Tino Casal.*

También he trabajado para teatro y cine de animación en *El Gigante que quería ser pequeño y Buñuel en el Laberinto de las Tortugas.*

*

Họa sĩ minh họa cho nhiều xuất bản phẩm và các tác phẩm truyện tranh như *Hormigas* (2013-2018), *La Resistencia,* (NXB Dibbuks, 2016-2018), *La Caja Mágica của Mercedes Pinto* (2014), Usted no es una persona normal của *Borja Crespo,* (NXB Autoengaño, 2015), *ORO NEGRO, 25 años sin Tino Casal.*

Bà cũng từng làm việc trong lĩnh vực sân khấu và hoạt hình với các tác phẩm *El Gigante que quería ser pequeño và Buñuel en el Laberinto de las Tortugas.*

olgadecastro.blogspot.com
@olgadcastroart

PHAN KIM THANH

Phan Kim Thanh là họa sĩ truyện tranh nổi tiếng với 1 loạt truyện tranh ngắn của *Chuyện tào lao của vàng vàng.*

*

Phan Kim Thanh es dibujante de cómics, conocida con la serie de cómics cortos *Chuyện tào lao của vàng vàng* (*Historias frívolas de Vang Vang*).

PLNT SENTA

Tác giả PLNT SENTA, tên thật là Phạm Lan Ngọc Trâm là một nữ tác giả trẻ đang sinh sống và làm việc tại Thành phố Hồ Chí Minh. Cô hoạt động như một họa sĩ tự do.

*

PLNT SENTA (Pham Lan Ngoc Tram) es una autora joven actualmente afincada en la ciudad de Ho Chi Minh. Trabaja como dibujante freelance.

Twitter, Instagram
@RaquelberryFinn
Web
https://raquelgublog.blogspot.com/

laradibuixa.blogspot.com.es
@RaquelGuillustration

RAQUEL GU

Filóloga y traductora, dibuja y cuenta historias desde que pudo sostener un lápiz y es lo que más le gusta. Se dedica al dibujo y al humor gráfico en *Jot Down, Principia y El Jueves*, entre otros medios; ha publicado varios libros y escribe e ilustra cuentos infantiles.

*

Nhà ngữ văn và dịch giả. Cô vẽ và kể chuyện kể từ khi biết cầm bút và đó là điều cô thích nhất. Cô vẽ tranh và truyện hài hước cho nhiều tạp chí, trong đó có *Jot Down, Principia và El Jueves*. Cô đã xuất bản nhiều cuốn sách cũng như sáng tác và minh họa truyện thiếu nhi.

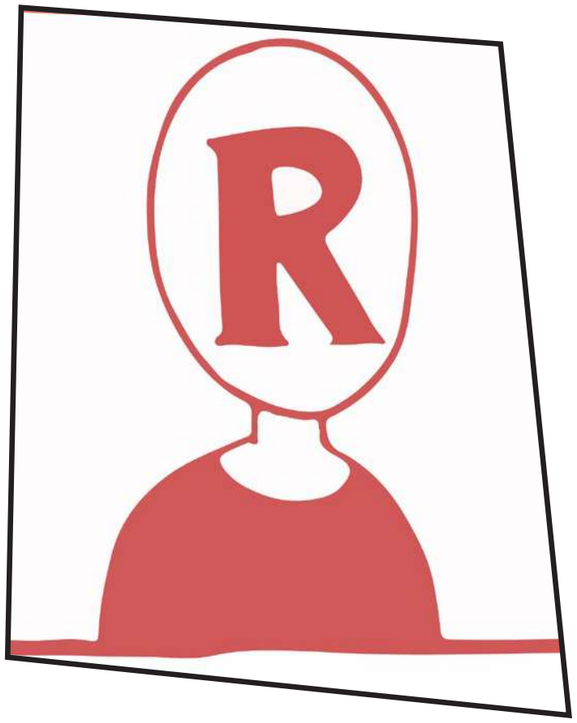

RED

Các tác phẩm nổi bật của Red (bút danh) có thể kể đến: *TWINS – Con Nhà Lính* (Đang phát hành - 2016+); *Tâm Nguyện* (Đã phát hành 2014); *Định Nghĩa Của Một Người Cha* (Giải nhất Thế Giới Ước Mơ 2013); *To Give* (Giải ba Silent Manga Audition 2013).

*

Algunas obras destacadas de Red (seudónimo) son: *TWINS – Con Nhà Lính* (*Twins – hijos de un soldado*) publicado desde 2016; *Tâm Nguyện* publicado en 2014; *Định Nghĩa Của Một Người Cha* – Primer Premio del Certamen El mundo de los sueños 2013; *To Give* – Tercer Premio de Silent Manga Audition 2013.

SARA JOTABÉ

Comienzo mis andanzas en 2015 con el fanzine *Una Chica Rara*, pte.1, mi ópera prima *Pajas Mentales* (Letrablanka), es nominada a Mejor Obra Aragonesa en los Premios del Cómic Aragonés y a Mejor Dibujo en los Premios Tran. Continúo en 2017 con mi segunda novela gráfica *Diario de una Vida de Mierda* (Letrablanka), así como el fanzine de carácter solidario *No es no* y colaborando de forma semanal en *Weloversize*.

*

Tôi bắt đầu hành trình của mình vào năm 2015 với tác phẩm *Una Chica Rara* - phần 1 trên tạp chí cho người hâm mộ. Tác phẩm đầu tay của tôi *Pajas Mentales* (NXB Letrablanka) được đề cử Tác phẩm Aragón hay nhất tại Giải thưởng Truyện tranh Aragón và Giải Tranh vẽ đẹp nhất của Giải thưởng Tran. Năm 2017, tôi tiếp tục cho ra mắt tiểu thuyết đồ họa thứ hai *Diario de una Vida de Mierda* (NXB Letrablanka), cũng như tạp chí cho người mê truyện tranh *No es no* và cộng tác hàng tuần với blog dành cho phụ nữ *Weloversize*.

Web
http://sarajotabe.wixsite.com/sarajotabe
Instagram
@sarajotabe

SARA SOLER

Sara Soler (1992) dibujante de cómic e ilustradora. Estudió Bellas Artes y Arte Gráfico en Barcelona. En 2017 publica *Red & Blue* (Panini), su primer cómic. Ha publicado títulos como *Dr.Horrible y Plants vs Zombies* (Dark Horse), *En la oscuridad y Voces que cuentan* (Planeta) y el más reciente, *Us* (Astiberri), que le ha valido varios premios como autora revelación y mejor novela gráfica.

*

Sara Soler (1992) là họa sĩ truyện tranh và minh họa. Cô học ngành Mỹ thuật và Đồ họa tại Barcelona. Năm 2017, cô ra mắt cuốn truyện tranh đầu tay *Red & Blue* (NXB Panini). Cô đã xuất bản các tác phẩm như *Dr.Horrible y Plants vs Zombies* (NXB Dark Horse), *En la oscuridad và Voces que cuentan* (NXB Planeta) và tác phẩm gần đây nhất *Us* (NXB Astiberri). Cô đã nhận được nhiều giải thưởng cho tác giả và tiểu thuyết hình ảnh hay nhất.

SATO HIKARU

Hoạ sĩ truyện tranh chuyên nghiệp tham gia các bộ truyện và webtoon, với ước mơ được vẽ nên các câu chuyện nhỏ và chia sẻ cuộc sống của một hoạ sĩ truyện tranh tới tất cả mọi người.

*

Dibujante de cómics profesional y autora de varias series y obras publicadas en webtoon. Su sueño es poder dibujar pequeñas historias y compartir la vida de una dibujante de cómics con todo el mundo.

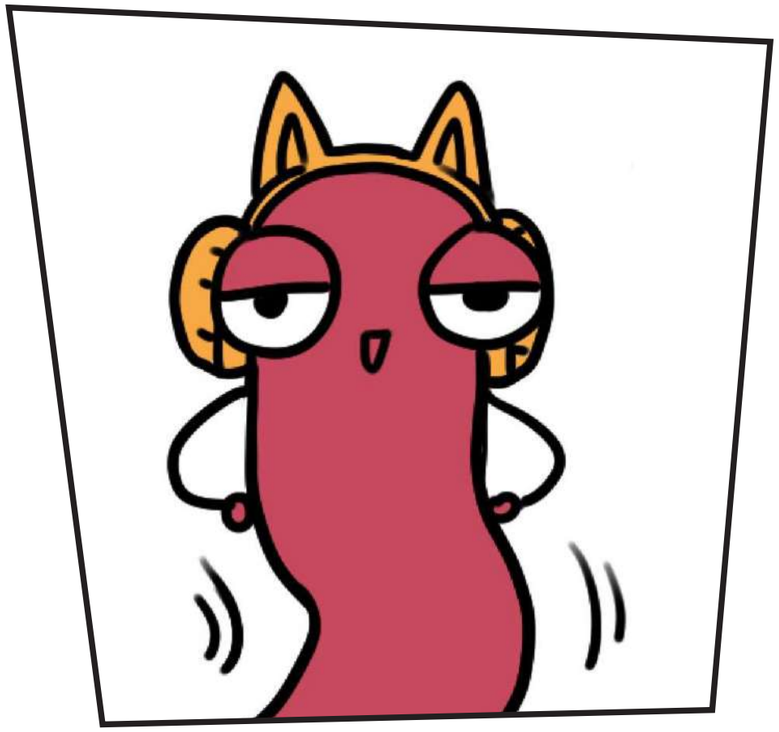

SÂU LƯỜI

Sâu Lười - họa sĩ truyện tranh với các tác phẩm: *Hoàng thượng và cô gái nghèo, Darisha,* v.v.

*

Sau Luoi es dibujante de cómics conocida con obras como *El rey y la chica pobre, Darisha,* etc.

SONIA MORUNO

Ilustradora y colorista, formada en la ESDIP. Ha colaborado en proyectos solidarios como *Comic21* para Granadown (Asociación Síndrome de Down en Granada) y en *Andrea down, helado de huevos fritos* de Manel Cruz. Ha publicado *Los hijos de Aramar* con JOS (BABYLON) y *Viaje a Xanbala* (Grafito). Colabora en el fanzine *Hormigas* y para la revista *Amaniaco* y *La máquina de albóndigas.*

*

Họa sĩ minh họa và tô màu được đào tạo tại Trường Hội họa chuyên nghiệp cấp cao (ESDIP). Cô đã tham gia hợp tác trong các dự án tập thể như *Comics21* cho Granadown (Hiệp hội Hội chứng Down Granada) và *Andrea down, helado de huevos fritos* của Manel Cruz. Cô đã xuất bản *Los hijos de Aramar* cùng với JOS (NXB BABYLON) và *Viaje a Xanbala* (NXB Grafito). Cô cộng tác cùng với tạp chí cho người yêu truyện tranh *Hormigas* và các tạp chí *Amaniaco* và *La máquina de albóndigas.*

Web
soniamoruno.blogspot.com
Instagram
www.instagram.com/soniamoruno/?hl=es

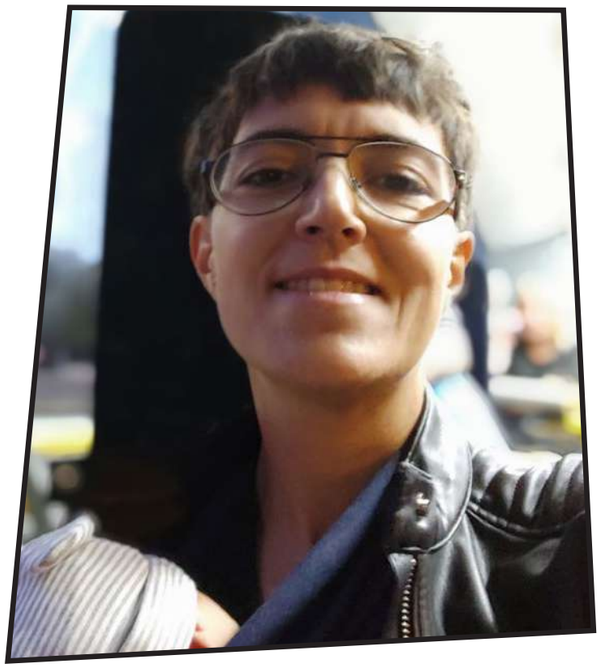

SUSANNA MARTÍN

Licenciada en Historia y graduada en Ilustración y Pintura mural. Dibujante de *Alicia en un mundo real y Sansamba,* autora de *Sonrisas de Bombay, Residencia de Estudiantes e Irse o morir,* y coautora de *Annemarie.* Autora también de varios cómics cortos de carácter social y periodístico. También trabaja como ilustradora en diferentes medios, prensa y editoriales. Forma parte del colectivo Autoras de Cómic.

*

Susanna Martín là cử nhân Lịch sử và đồng thời tốt nghiệp ngành Minh họa và Tranh tường. Cô đã vẽ các cuốn *Alicia en un mundo real, Sansamba,* là tác giả của các cuốn *Sonrisas de Bombay, Residencia de Estudiantes, Irse o morir,* và là đồng tác giả của cuốn *Annemarie.* Susanna Martín cũng là tác giả của nhiều truyện tranh ngắn mang tính chất xã hội và báo chí. Cô đồng thời làm việc với vai trò nghệ sĩ minh họa cho nhiều phương tiện truyền thông, báo chí và các nhà xuất bản. Cô là thành viên của Hội các Nữ tác giả truyện tranh.

Tumblr
susannamarteen.tumblr.com

@susannamarteen

Teresa Castro Cómics.

TERESA CASTRO

ARTivista por los derechos de las mujeres y LGTBI+ mediante cómics, ilustraciones y tiras cómicas. Primer premio cómic V Festival Mostrat de Gandía, Primer premio cartel XIV Salón del Cómic y Manga de Castilla y León, Mención especial cómic IV Festival Mostrat de Gandía y Primer premio I Certamen Literario Mujeres LBT: Sororidad y feminismo (FELGTB).

*

Nghệ sĩ và nhà hoạt động vì quyền phụ nữ và cộng đồng LGBTI+ thông qua các tác phẩm truyện tranh và tranh minh họa. Bà đã giành nhiều giải thưởng như Giải nhất cho truyện tranh tại Liên hoan Mostrat de Gandía lần thứ 5, Giải nhất cho tranh áp phích tại Triển lãm truyện tranh và manga Castilla y León lần thứ 14, Giải đặc biệt cho truyện tranh tại Liên hoan Mostrat de Gandía lần thứ 4, và Giải nhất tại Cuộc thi Văn học Phụ nữ LBT: Phụ nữ đoàn kết và chủ nghĩa nữ quyền (FELGTB).

Teresa Castro Cómics.

TERESA NOVOA
(ILUSTRADORA/MINH HỌA)

Ilustradora desde 1980. Ha publicado más de cien libros, de los que en algunos casos es también la autora del texto, en Europa, Asia, América Latina y Estados Unidos.

Ha recibido, entre otros reconocimientos, el premio "A la orilla del viento", "Invenciones" y "White Raven".

*

Họa sĩ minh họa từ năm 1980. Bà đã xuất bản hơn 100 cuốn sách tại châu Âu, châu Á, Mỹ và Mỹ La Tinh, và trong đó có một số cuốn bà kiêm luôn vai trò tác giả nội dung.

Bà đã nhận các Giải "A la orilla del viento", "Invenciones" và "White Raven" trong số nhiều giải thưởng khác.

MÓNICA RODRÍGUEZ
(GUIONISTA/ BIÊN KỊCH)

Tiene publicados alrededor de 60 libros para niños y jóvenes. Ha recibido numerosos premios y reconocimientos. En 2018 se le otorgó el premio Cervantes Chico de literatura infantil y juvenil a su trayectoria, que también ha sido reconocida con el premio Maria Elvira Muñiz 2021 de la Feria del libro de Gijón.

*

Mónica Rodríguez đã xuất bản trên dưới 60 cuốn sách cho trẻ em và thanh thiếu niên. Bà đã nhận nhiều giải thưởng và vào năm 2018, bà đã được trao Giải Văn học thiếu nhi và thanh thiếu niên Cervantes Chico cho sự nghiệp của mình. Năm 2021, bà nhận Giải Maria Elvira Muñiz tại Hội chợ sách Gijón.

THANH HUYÊN

Comet Withouse (tên thật là Thanh Huyên) là họa sĩ có đam mê về lịch sử Việt Nam nước nhà.

*

Comet Withouse (Thanh Huyen) es una dibujante con la pasión por la historia de Vietnam.

TUYỆT ĐỈNH SINH VẬT

Tuyệt Đỉnh Sinh Vật - họa sĩ nổi tiếng với nét vẽ dễ thương lôi cuốn. Đã từng xuất bản: *Tuyệt Đỉnh Sinh vật Artbook, Chuyện của heo,* v.v.

*

Tuyet Dinh Sinh Vat es una dibujante destacada por su hermoso estilo artístico. Obras publicadas: *Tuyệt Đỉnh Sinh vật Artbook, La historia de Heo,* etc.

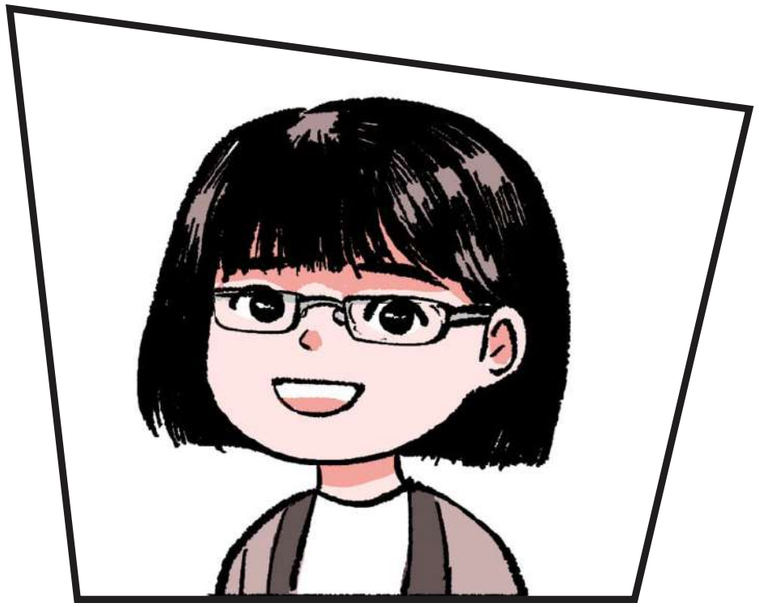

TUYẾT TUYẾT

Nguyễn Tuyết là họa sĩ truyện tranh nổi tiếng chuyên làm truyện tranh nói về lịch sử Việt Nam, một trong những bộ nổi tiếng và dài hơi của cô là *Cánh Hoa Trôi giữa Hoàng Triều*.

*

Nguyen Tuyet es una dibujante de cómics conocida por las historietas sobre la historia de Vietnam, entre cuales destaca la serie *Cánh hoa trôi giữa Hoàng triều*.

XIAN NU STUDIO

Xian Nu Studio es un equipo de artistas formado por Pukalince y Felwyn (Irene Díaz y Laura Moreno). Premiadas en el concurso internacional Silent Manga Audition 04, han realizado obras para Francia, USA, Japón y España, siendo especialmente destacadas *Wicked Lovely: Desert of Tales, Amour Sucré, Bakemono y Chan Prin*.

*

Xian Nu Studio là một nhóm nghệ sĩ với các thành viên là Pukalince và Felwyn (Irene Díaz và Laura Moreno). Họ đã giành giải thưởng trong cuộc thi quốc tế Silent Manga Audition 04 và đã sáng tác cho các nhà xuất bản của Pháp, Mỹ, Nhật Bản và Tây Ban Nha, trong đó nổi bật là *Wicked Lovely: Desert of Tales, Amour Sucré, Bakemono và Chan Prin*.

XULIA VICENTE

Dibujante coruñesa de adopción valenciana. Creadora de cómics, álbumes ilustrados y fanzines, así como otros trabajos de ilustración. Entre sus obras más relevantes se encuentran *Duerme Pueblo* (con Núria Tamarit), las dos primeras partes de la trilogía *Sello de Dragón* (con guión de Manual Gutiérrez) y *Elisa e Marcela*.

*

Xulia Vicente là họa sĩ sinh ra tại A Coruña và lớn lên tại Valencia. Cô sáng tác truyện tranh, album đồ họa và tạp chí cho người yêu truyện tranh, cũng như các tác phẩm minh họa. Trong số những tác phẩm nổi bật nhất của cô có *Duerme Pueblo* (hợp tác cùng Núria Tamarit), hai phần đầu của bộ *Sello de Dragón* (với kịch bản của Manuel Gutiérrez) và *Elisa e Marcela*.

Tumblr
xuliavicente.tumblr.com

YEYEI GÓMEZ

Colabora con *El Salto* y ha ilustrado para Cruz Roja Española, el sindicato Caiwu, la CNT, eldiario.es , la revista del Salón del Cómic de Barcelona, *Estudios de Juventud* o *Ediciones Hidroavión*.

También ha participado en festivales como Mulafest o Eñe. En 2017 publicó *Naufragio Universal*, un libro de viñetas satíricas Premio Injuve de Creación Joven.

*

Yeyei Gómez là họa sĩ hợp tác với tạp chí *El Salto* và vẽ minh họa cho Hội chữ thập đỏ Tây Ban Nha, công đoàn người lao động tự do Caiwu, báo CNT, eldiario.es, tạp chí của Triển lãm truyện tranh Barcelona, tạp chí *Estudios de Juventud* hay nhà xuất bản *Ediciones Hidroavión*.

Cô đã từng tham gia các liên hoan Mulafest và Eñe. Năm 2017 cô xuất bản tác phẩm *Naufragio Universal*, cuốn sách hoạt hình trào phúng đoạt giải thưởng sáng tạo trẻ Premio Injuve de Creación Joven.

Web
www.yeyeigomez.com

@yeyeigomez

ZEN

Nguyễn Linh, sinh ngày 13 tháng 7, sống tại Hà Nội. Truyện tranh đã xuất bản: *Mười bảy năm ánh sáng* (2017); *Housemates* (2019); *Xanh nửa đêm* - tập 1+2 (2021).

*

Nguyen Linh (Zen – seudónimo), nacida el 13 de julio, es dibujante de cómics afincada en Hanoi. Ha publicado varias obras incluyendo: *Mười bảy năm ánh sáng* (2017); *Housemates* (2019); *Xanh nửa đêm* – volumen 1 y 2 (2021).

EL MUNDO
NECESITA
SUPER
HEROÍNAS

...Porque hay muchos pequeños y grandes gestos realizados por mujeres cada día que son verdaderamente heroicos como fue una vez quitarse el sombrero... En materia de igualdad de género no hay excusa cultural que valga...

...Cũng như việc cởi bỏ chiếc mũ ngày đó, vẫn có nhiều những hành động thực sự quả cảm, dù lớn hay nhỏ, mà những người phụ nữ vẫn làm và thể hiện hàng ngày... Trong lĩnh vực bình đẳng giới, không có lý do văn hoá nào đáng kể...

Pilar Méndez Jiménez
Embajadora de España en Vietnam/ Đại sứ Tây Ban Nha tại Việt Nam

...Quedan muchos retos por afrontar: se va haciendo necesario reenganchar a las nuevas generaciones, adaptarse a los nuevos formatos digitales, siguen faltando mujeres en puestos de relevancia en las editoriales y sobre todo queda luchar contra la precariedad que sufren quienes se dedican a la cultura, por eso seguimos necesitando superheroínas, porque nos hace más fuertes.

...Còn rất nhiều thách thức mà chúng ta cần phải đối mặt: cần phải tiếp tục thu hút các thế hệ mới, thích ứng với những nền tảng số mới, phụ nữ vẫn chiếm số ít các vị trí quan trọng trong các nhà xuất bản, và trên hết là cuộc đấu tranh chống lại sự bấp bênh mà những người cống hiến cho văn hóa này phải gánh chịu. Vì vậy, chúng ta vẫn cần tới các nữ siêu anh hùng, và điều đó sẽ khiến chúng ta mạnh mẽ hơn.

Asociación de Autores de Cómic de España (AACE)/
Hiệp hội Tác giả Truyện tranh Tây Ban Nha (AACE)

...Para las mujeres y las niñas, no conocer su propia genealogía, no conocer la historia de quienes hicieron posible que hoy estemos cómo estamos es privarlas también de un futuro mejor. Una historia plural es el pilar para una sociedad sana...

...Đối với phụ nữ và trẻ em gái, việc thiếu kiến thức về lịch sử của những người đi trước, những người đã kiến tạo nên hiện tại mà chúng ta có ngày hôm nay, cũng là tước đi tương lai tốt đẹp hơn dành cho họ. Lịch sử xét từ nhiều góc độ là trụ cột của một xã hội khỏe mạnh...

Herstóricas Pioneras / Lịch sử Phụ nữ Tiên phong

...Có thể nói, trong lĩnh vực truyện tranh tại Việt Nam thì phụ nữ có nhiều lợi thế và cơ hội hơn so với cánh đàn ông. Dù vậy, để trở thành một họa sĩ truyện tranh, vẫn là một hành trình cần rất nhiều sự nỗ lực của tác giả và sự ủng hộ của độc giả...

...En resumen, el sector del cómic en Vietnam ofrece más oportunidades y ventajas a las mujeres. Aun así, esta profesión sigue siendo un viaje que requiere de muchos esfuerzos para sus autores y el apoyo de los lectores...

COMICOLA

...La muestra promueve un diálogo potente en la diversidad para reforzar la voz de las autoras emergentes en nuestras dos culturas...

...Triển lãm là sự kiện thúc đẩy một cuộc đối thoại mạnh mẽ về sự đa dạng, giúp củng cố hơn nữa tiếng nói của những nữ tác giả nổi bật trong hai nền văn hóa của chúng ta...

Marika Vila
Ilustradora y Autora de Cómic/ Họa sĩ vẽ tranh minh họa và tác giả truyện tranh

ÍNDICE

ÍNDICE/ MỤC LỤC

PALABRAS DE BIENVENIDA/ GIỚI THIỆU MỞ ĐẦU

Embajadora de España en Vietnam/ Đại sứ Tây Ban Nha tại Việt Nam 6
Asociación de Autores de Cómic de España/ Hiệp hội Tác giả Truyện tranh Tây Ban Nha 12
Herstóricas Pioneras/ Lịch sử Phụ nữ Tiên phong 18
COMICOLA 24
Marika Vila (Autora/ Tác giả) 28

COLECCIÓN DE LÁMINAS/ BỘ SƯU TẬP TRANH

Olga de Castro 44
Sonia Moruno 45
Sara Jotabé 46
Cristina Durán 47
Susanna Martín 48
Estefanía Muñoz 49
Xulia Vicente 50
Raquel Gu 51
Julia Cejas 52
Yeyei Gómez 53
Irati Fernandez Gabarain 54
Ana Penyas 55
Olga Carmona Peral 56
Nuria Tamarit 57
Naiara Fernandez Cantero 58
Almudena del Mazo 59
Ana Miralles 62
Amelia Navarro 64
Ana Oncina 66
Ana Penyas 68
Aneke 70
Antarcticbear 71
Antonia Santaolaya 72
Blanca Vázquez 76
Can Tiểu Hy 78
Carla Berrocal 80
Clara-Tanit Arqué 82
CLGTart & Themy 84
Cristina Bueno 86
Cristina Durán Costell 88
Dương Nguyễn & Linh Nguyễn 92
Emma Rios 94
Erica Fustero 96
Eve Mae 97
Flavita Banana (Flavia Álvarez-Pedrosa) 98
Gấu Mèo cận thị 100
Henar Torinos 102
Higinia Garay 104
Hoàng Tường Vy 106
Irene Márquez 110
Josune Urrutia 112
Kannymos 114
Laura Pérez 116
Laura Pérez Vernetti 118
Laura Pacheco & Carmen Pacheco 122
Lilywiu 124
Mamen Moreu 128
Marika Vila Migueloa 130
Marta Guerrero 134
Meomunden 136
Múc 140
Nie 142
Phan Kim Thanh 144
PLNT SENTA 146
Raquel Garcia Ulldemolins (Raquel Gu) 148
Red 150
Sara Soler 152
Sato Hikaru 154
Sâu Lười 158
María Castrejón & Susanna Martín 160
Teresa Castro 162
Teresa Novoa & Mónica Rodríguez 164
Thanh Huyên 168
Tuyệt đỉnh sinh vật 170
Tuyết Tuyết 172
Xian Nu Studio 174
Xulia Vicente 176
Yeiyei Gómez 178
Zen 180

INFORMACIÓN DE AUTORES/ THÔNG TIN TÁC GIẢ 188

AGRADECI-MIENTOS

La Embajada de España en Vietnam agradece a la Asociación de Autores de Cómic de España, y en especial a Ulises Ponce y a Olga Carmona, por sus labores de coordinación; al Colectivo de Autoras de Cómic, y en particular a Elisa Maccausland; a la Asociación Herstóricas – Mujeres, historia y género, por compartir su trabajo con nosotros y con la sociedad vietnamita; a Marika Vila, por habernos facilitado llegar allí donde queríamos estar: junto con las autoras de cómic en España; a Comicola, y sobretodo a Dao Phuong Thao y a Nguyen Khanh Duong por habernos abierto las puertas del mundo del cómic en Vietnam; a Tran My Linh por la traducción de textos al vietnamita y español; a Hanoigrapevine, por haber sabido dar forma a este precioso catálogo-libro; a la Vuong Nguyen Thuy Linh, autora del espectacular dibujo de la portada de este catálogo; a Hua Thi Anh Ninh, por haberse entregado a esta superaventura.

Y siempre, a todas las autoras de cómic allí donde estén, a quienes dedicamos este trabajo, en el que tanto hemos disfrutado en la Embajada, con nuestra humilde esperanza de contribuir a un mundo más justo, en el que hombres y mujeres sean iguales en derechos y oportunidades.

LỜI CÁM ƠN

Đại sứ quán Tây Ban Nha tại Việt Nam xin gửi lời cám ơn Hiệp hội Tác giả Truyện tranh Tây Ban Nha, đặc biệt tới Ulises Ponce và Olga Carmona đã tham gia điều phối hoạt động này. Xin cám ơn Hội các Nữ tác giả Truyện tranh Tây Ban Nha, đặc biệt tới Elisa Maccausland. Xin cám ơn Hiệp hội Herstóricas: Phụ nữ, Lịch sử và Giới đã chia sẻ bộ sưu tập của mình với chúng tôi và công chúng Việt Nam. Xin cám ơn Marika Vila đã giúp đỡ chúng tôi tới được nơi muốn đến: cùng với các nữ tác giả truyện tranh tại Tây Ban Nha. Xin cám ơn Comicola, đặc biệt là Đào Phương Thảo và Nguyễn Khánh Dương đã giúp chúng tôi mở cánh cửa đến với giới truyện tranh tại Việt Nam. Xin cám ơn Hanoigrapevine đã thiết kế nên cuốn sách – catalogue tuyệt vời này. Xin cám ơn Vương Nguyễn Thuỳ Linh, tác giả của bức tranh tuyệt đẹp được sử dụng làm bìa cuốn sách. Xin cám ơn Hứa Thị Ánh Ninh đã đóng góp cho hành trình phiêu lưu này.

Chúng tôi xin cám ơn và dành tặng cuốn sách này tới tất cả các nữ tác giả truyện tranh dù họ đang ở nơi nào. Chúng tôi đã có những trải nghiệm tuyệt vời trong quá trình thực hiện cuốn sách này, với hi vọng giản đơn được đóng góp cho một thế giới công bằng hơn, trong đó phụ nữ và nam giới đều có các quyền và cơ hội bình đẳng.

EMBAJADA DE ESPAÑA EN VIETNAM

cooperación española

ĐẠI SỨ QUÁN TÂY BAN NHA TẠI VIỆT NAM

EMBAJADA DE ESPAÑA EN VIETNAM